

CEREMONIAŁ POLICYJNY

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I

OGÓLNE ZASADY ORGANIZACJI UROCZYSTOŚCI Z UDZIAŁEM POLICYJNEJ

ASYSTY HONOROWEJ	6
1. WSTĘP	6
2. UROCZYSTY APEL I UROCZYSTA ZBIÓRKA	10
3. PRZEBIEG UROCZYSTEGO APELU	11
4. PRZEBIEG UROCZYTEJ ZBIÓRKI	15
5. SKŁADANIE WIĘNCÓW I WIĄZANEK	16
6. WYSTAWIANIE POSTERUNKU HONOROWEGO	17
7. UDZIAŁ PODODDZIAŁÓW KONNYCH POLICJI W UROCZYSTOŚCIACH	17

ROZDZIAŁ II

UROCZYSTOŚCI POLICYJNE.....	19
1. WSTĘP	19
2. ŚWIĘTO POLICJI.....	19
3. ŚLUBOWANIE POLICYJNE.....	20
4. WRĘCZANIE SZTANDARU.....	21
5. POŻEGNANIE SZTANDARU	24
6. WPIS DO KSIĘGI PAMIĘCI I UMIESZCZENIE DANYCH NA TABLICY PAMIĘCI.....	26
7. WIZYTY PRZEDSTAWICIELI NAJWYŻSZYCH WŁADZ PAŃSTWOWYCH ORAZ DELEGACJI ZAGRANICZNYCH.....	27
8. UROCZYSTOŚCI Z UDZIAŁEM POLSKICH POLICJANTÓW PEŁNIĄCYCH SŁUŻBĘ W MISJACH POKOJOWYCH ORAZ OPERACJACH POLICYJNYCH POZA GRANICAMI KRAJU	28
9. PODNIESIENIE FLAGI I BANDERY NA JEDNOSTKACH PŁYWAJĄCYCH POLICJI.....	29
10. CEREMONIA POWITANIA ZWŁOK POLICJANTA, KTÓRY PONIÓSŁ ŚMIERĆ PODCZAS MISJI POKOJOWEJ LUB W CZASIE WYKONYWANIA INNYCH OBOWIĄZKÓW SŁUŻBOWYCH POZA GRANICAMI KRAJU	29
11. UROCZYSTOŚCI POGRZEBOWE WYZNANIA RZYMSKOKATOLICKIEGO I ŚWIECKIEGO Z UDZIAŁEM POLICYJNEJ ASYSTY HONOROWEJ.....	30
12. UROCZYSTOŚCI POGRZEBOWE WYZNANIA PRAWOSŁAWNEGO Z UDZIAŁEM POLICYJNEJ ASYSTY HONOROWEJ	36

13. UROCZYSTOŚCI POGRZEBOWE WYZNANIA EWANGELICKIEGO Z UDZIAŁEM POLICYJNEJ ASYSTY HONOROWEJ	40
14. WRĘCZANIE ORDERÓW, ODZNACZEŃ, MEDALI, ODZNAK I AKTÓW MIANOWANIA NA WYŻSZE STOPNIE POLICYJNE ORAZ INNYCH WYRÓŻNIEŃ	44
15. ZDAWANIE I OBEJMOWANIE WYŻSZYCH STANOWISK SŁUŻBOWYCH.....	46
16. POŻEGNANIE POLICJANTÓW KOŃCZĄCYCH SŁUŻBĘ W POLICJI	47
17. ŚLUB POLICJANTA	48

ROZDZIAŁ III

UROCZYSTOŚCI PAŃSTWOWE Z UDZIAŁEM POLICJI	50
1. APEL PAMIĘCI	50
2. ODSŁANIANIE POMNIKÓW, TABLIC PAMIĄTKOWYCH I MIEJSC PAMIĘCI	52
3. NADAWANIE IMIENIA OBIEKTOM.....	53
4. WMUROWANIE AKTU EREKCYJNEGO LUB KAMIENIA WĘGIELNEGO	54
5. UROCZYSTOŚCI O CHARAKTERZE PATRIOTYCZNO-RELIGIJNYM W KOŚCIELE RZYMSKOKATOLICKIM.....	55
6. UROCZYSTOŚCI O CHARAKTERZE PATRIOTYCZNO-RELIGIJNYM W KOŚCIELE PRAWOSŁAWNYM	57
7. UROCZYSTOŚCI O CHARAKTERZE PATRIOTYCZNO-RELIGIJNYM W KOŚCIELE EWANGELICKIM	60

ROZDZIAŁ IV

UROCZYSTOŚCI W AKADEMII POLICJI W SZCZYTNIIE ORAZ SZKOŁACH POLICYJNYCH	63
1. PROMOCJA NA PIERWSZY STOPIEŃ OFICERSKI	63
2. INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO W AKADEMII POLICJI W SZCZYTNIIE	65
3. UROCZYSTOŚCI W SZKOŁACH POLICYJNYCH.....	67

ROZDZIAŁ V

WYBRANE ELEMENTY MUSZTRY POLICYJNEJ ASYSTY HONOROWEJ	69
1. CHWYTY SZTANDAREM.....	69
2. CHWYTY KARABINEM SKS	71
3. CHWYTY KARABINKIEM MSBS-R.....	78

4. CHWYTY KARABINKIEM AKMS	88
5. CHWYTY SZABLĄ	91
6. CHWYTY SZABLĄ W SZYKU KONNYM	94

ROZDZIAŁ VI

SCHEMATY, ILUSTRACJE, WYKAZY..... 98

1. SCHEMATY.....	98
2. UŁOŻENIE NA TRUMNIE FLAGI PAŃSTWOWEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ	106
3. UŁOŻENIE NA URNIE BIAŁO-CZERWONEJ SZARFY	107
4. SKŁADANIE FLAGI.....	108
5. SKŁADANIE SZARFY	109
6. PRECEDENCJA SKŁADANIA WIEŃCÓW.....	110
7. WYKAZ UTWORÓW, SYGNAŁÓW I SCHEMATÓW RYTMICZNYCH WYKORZYSTYWANYCH W UROCZYSTOŚCIACH Z ZASTOSOWANIEM CEREMONIAŁU POLICYJNEGO	111
8. KALENDARIUM ŚWIĄT PAŃSTWOWYCH.....	112

INDEKS POJĘĆ I OKREŚLEŃ..... 113

ZAŁĄCZNIKI DO CEREMONIAŁU POLICYJNEGO..... 115

ZAŁĄCZNIK NR 1.....	115
ZAŁĄCZNIK NR 2.....	116
ZAŁĄCZNIK NR 3.....	124
ZAŁĄCZNIK NR 4.....	129
ZAŁĄCZNIK NR 5.....	131

ROZDZIAŁ I

OGÓLNE ZASADY ORGANIZACJI UROCZYSTOŚCI Z UDZIAŁEM POLICYJNEJ ASYSTY HONOROWEJ

1. WSTĘP

- 1) Udział policyjnej asysty honorowej stanowi ważny element oprawy ceremonialnej uroczystości państwowych, policyjnych, patriotycznych i patriotyczno-religijnych. Udział ten ma na celu nadanie odpowiedniej rangi uroczystościom oraz podkreślenie ich podniosłego charakteru.
- 2) Policyjną asystę honorową podczas uroczystości, o których mowa w ppkt 1, mogą zapewnić:
 - a) kompania reprezentacyjna Policji,
 - b) kompania honorowa,
 - c) pododdział honorowy,
 - d) orkiestra policyjna albo trębacz, werblista,
 - e) poczet sztandarowy,
 - f) poczet flagowy,
 - g) posterunek honorowy z bronią albo posterunek honorowy bez broni,
 - h) policjanci do składania wieńców i wiązanek,
 - i) motocyklowa asysta honorowa¹⁾,
 - j) pododdział konny Policji,
 - k) szpaler reprezentacyjny z bronią albo bez broni,
 - l) policjanci do niesienia orderów, odznaczeń²⁾, medali oraz odznak,
 - m) dowódca uroczystości.
- 3) Podstawą planistyczną przygotowania harmonogramów udziału policyjnej asysty honorowej w uroczystościach w danym roku jest kalendarz świąt państwowych, policyjnych oraz wykaz rocznic wydarzeń historycznych związanych z tradycjami Policji, a także organizacji działających w środowisku policyjnym.
- 4) Organizując uroczystości poza granicami kraju, należy kierować się polskim ceremoniałem policyjnym, z uwzględnieniem – w miarę możliwości – lokalnych zwyczajów i tradycji. Jeżeli uroczystość ma charakter międzynarodowy, a jej organizatorami są organy innego państwa,

¹⁾ Na podstawie przepisów zarządzenia nr 37 Komendanta Głównego Policji z dnia 4 sierpnia 2023 r. w sprawie metod i form wykonywania przez policjantów zadań związanych z realizacją eskort policyjnych (Dz. Urz. KGP poz. 67).

²⁾ Na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2023 r. poz. 2053).

możliwe jest przyjęcie rozwiązań ceremonialnych charakterystycznych dla organizatora, przy czym nie mogą one być sprzeczne z przepisami obowiązującymi w Policji.

- 5) Organizator uroczystości państwowej, policyjnej, patriotycznej lub patriotyczno-religijnej kieruje wnioskiem o przydzielenie policyjnej asysty honorowej, którego wzór jest określony w załączniku nr 1 do Ceremoniału policyjnego, do właściwego dla miejsca przeprowadzenia uroczystości kierownika jednostki organizacyjnej Policji³⁾ – w terminie umożliwiającym sprawne jej przygotowanie i przeprowadzenie.
- 6) Decyzję o udziale policyjnej asysty honorowej w uroczystości państwowej podejmuje Komendant Główny Policji, określając formę i skład policyjnej asysty honorowej. Scenariusz uroczystości jest uzgadniany przez organizatora z dyrektorem Gabinetu Komendanta Głównego Policji lub osobą przez niego wyznaczoną.
- 7) W pozostałych przypadkach, o udziale policyjnej asysty honorowej podczas uroczystości decyduje kierownik jednostki organizacyjnej Policji, określając jej formę i skład, zgodnie z posiadanymi możliwościami i z uwzględnieniem postanowień ceremoniału policyjnego.
- 8) Za organizację i przebieg uroczystości odpowiada jej organizator. Jest on obowiązany uzgodnić z kierownikiem jednostki organizacyjnej Policji lub jego przedstawicielem szczegółowy scenariusz uroczystości oraz formę i zakres udziału w niej policyjnej asysty honorowej. Wzory scenariusza uroczystego apelu i uroczystej zbiórki są określone w załączniku nr 2 i 3 do Ceremoniału policyjnego.
- 9) Podstawowym zadaniem kierownika jednostki organizacyjnej Policji, który podejmuje decyzję o przydzieleniu policyjnej asysty honorowej, jest skoordynowanie wykonania zadań związanych z udziałem tej asysty w uroczystości.
- 10) Właściwy kierownik jednostki organizacyjnej Policji wyznacza dowódcę uroczystości. Funkcję dowódcy uroczystości pełni oficer posiadający w przedmiotowym zakresie odpowiednią wiedzę, umiejętności i predyspozycje. Dowódca uroczystości powinien mieć wyższy stopień policyjny niż policjanci dowodzeni przez niego podczas uroczystości. Funkcji dowódcy uroczystości nie należy łączyć z funkcją lektora podczas tej samej uroczystości.
- 11) Właściwy kierownik jednostki organizacyjnej Policji, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636 i 718), określa obowiązujący podczas danej uroczystości rodzaj ubioru. Podczas uroczystości o charakterze ceremonialnym obowiązuje ubiór wyjściowy ze sznurem galowym

³⁾ Zgodnie z § 2 pkt 3 zarządzenia nr 1041 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji (Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 62, z późn. zm.).

albo ubiór wyjściowy. Informacje o rodzaju ubioru umieszcza się w „uwagach” do scenariusza uroczystości.

- 12) W zaproszeniu skierowanym do gości spoza Policji można określić wymagania w zakresie umundurowania obowiązującego podczas uroczystości.
- 13) Przeprowadzenie uroczystości należy poprzedzić rekonesansem z udziałem przedstawicieli organizatora i kierownika jednostki organizacyjnej Policji odpowiedzialnego za udział w niej policyjnej asysty honorowej lub osoby przez niego upoważnionej. W trakcie rekonesansu uzgadnia się kwestie dotyczące przygotowania miejsca uroczystości, sposób wystawienia policyjnej asysty honorowej oraz ustawienia uczestników uroczystości, mając na względzie konieczność zapewnienia godnego, sprawnego i bezpiecznego jej przebiegu.
- 14) Właściwy kierownik jednostki organizacyjnej Policji lub dowódca uroczystości wyznacza uczestników policyjnej asysty honorowej. Określając skład i miejsce wystawienia asysty, należy dążyć do jej właściwego wyeksponowania oraz zapewnienia szacunku symbolom państwowym, policyjnym i religijnym.
- 15) Należy zapewnić jednolity rodzaj uzbrojenia policyjnej asysty honorowej. Poczet sztandarowy, który wchodzi w skład pododdziału wyposażonego w karabiny SKS lub karabinki MSBS-R, występuje z szablami. Poczet sztandarowy, który wchodzi w skład pododdziału wyposażonego w karabinki AKM lub AKMS, występuje bez szabel albo z szablami. W przypadku występowania pocztu sztandarowego wyposażonego w szable, dowódca pocztu i asystujący występują z pasem głównym skórzanym z koalicijką oraz z jednolitą kaburą skórzaną albo z jednolitą kaburą otwartą z bronią, a sztandarowy z szarfą. Dowódca pocztu i asystujący w poczcie sztandarowym bez szabli występuje w pasie głównym skórzanym z jednolitą kaburą skórzaną albo jednolitą kaburą otwartą z bronią, a sztandarowy z szarfą. Dopuszcza się noszenie przez sztandarowego bandoliera sztandarowego.
- 16) Dowódca pocztu flagowego i asystujący wyposażeni w szable, występują z pasem głównym skórzanym z koalicijką oraz z jednolitą kaburą skórzaną albo z jednolitą kaburą otwartą z bronią. W poczcie flagowym bez szabli, dowódca pocztu i asystujący występuje w pasie głównym skórzanym z jednolitą kaburą skórzaną albo jednolitą kaburą otwartą z bronią. Dopuszcza się występowanie dowódcy pocztu i asystującego, w poczcie flagowym bez szabel, w pasie głównym skórzanym.
- 17) Szczegółowe zasady postępowania z flagą państwową Rzeczypospolitej Polskiej, flagą państwową z kirem oraz sztandarem regulują odrębne przepisy⁴⁾. Generalną zasadą

⁴⁾ Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 299) oraz zarządzenie nr 7 Komendanta Głównego Policji z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie regulaminu musztry w Policji (Dz. Urz. KGP poz. 18, z 2018 r. poz. 68 oraz z 2023 r. poz. 8).

przy eksponowaniu flagi państwowej jest jej pierwszeństwo przed innymi flagami. Mając do dyspozycji dwa maszty, flagę państwową podnosi się na prawym maszcie (prawa heraldyczna). W przypadku trzech masztów, najważniejszy jest maszt środkowy, na nim eksponuje się flagę państwową. Przy czterech masztach, najważniejszy jest skrajny maszt prawy, następnie w kolejności drugi, trzeci i czwarty. Przy pięciu masztach najważniejszy jest środkowy, następnie drugi i trzeci (po bokach środkowego) oraz czwarty i piąty (skrajne z obu stron).

- 18) W uroczystości mogą uczestniczyć sztandary towarzyszące w szczególności: policyjne, wojskowe, związków zawodowych, środowisk policyjnych, historyczne, kombatanckie, organizacji pozarządowych, uczelni, szkół, które wprowadza się na miejsce uroczystości przed wejściem policyjnej asysty honorowej, a odprowadza po jej odejściu, chyba że ważne względy organizacyjne przemawiają za innym tokiem postępowania. Policyjne sztandary historyczne podczas uroczystości są noszone przez wyznaczonych policjantów lub policjantów w stanie spoczynku, posiadających upoważnienie organizacji działającej na podstawie przepisów obowiązującego prawa.
- 19) Poczty sztandarowe niewchodzące w skład kompanii reprezentacyjnej lub honorowej podczas uroczystości policyjnych są ustawiane według następującej kolejności:
 - a) sztandar Komendy Głównej Policji,
 - b) sztandary komend wojewódzkich (Stołecznej) Policji,
 - c) sztandar Centralnego Biura Śledczego Policji,
 - d) sztandar Centralnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji „BOA”,
 - e) sztandar Akademii Policji w Szczytnie i sztandary szkół policyjnych,
 - f) sztandary komend miejskich, rejonowych, powiatowych Policji,
 - g) inne sztandary.
- 20) W przypadku uroczystości organizowanej przez Policję na wniosek instytucji lub środowiska spoza Policji, jako pierwszy za kompanią reprezentacyjną lub honorową zajmuje miejsce poczet ze sztandarem organizacji, której uroczystość dotyczy.
- 21) Do uczestniczenia w uroczystości z udziałem policyjnej asysty honorowej zaprasza się gości honorowych, którzy zajmują miejsca na trybunie honorowej lub w innym godnym miejscu.
- 22) Oprawę muzyczną uroczystości z udziałem policyjnej asysty honorowej zapewnia orkiestra albo muzycy orkiestry (trębacz, werblista). Utwory muzyczne mogą być wykonywane na żywo lub odtwarzane z nagrań. Repertuar uroczystości stanowią: hymny i pieśni hymniczne, fanfary i sygnały, marsze, piosenki i pieśni o tematyce patriotycznej, których odtwarzanie nie podlega opłatom z tytułu praw autorskich.
- 23) Planując udział policyjnej asysty honorowej w uroczystości, można uwzględnić przedsięwzięcia dodatkowe, które zaplanował jej organizator (np. występ artystyczny, koncert). Przedsięwzięcia

te mają zazwyczaj charakter nieoficjalny i powinny być przeprowadzone po części oficjalnej, po odprowadzeniu policyjnej asysty honorowej i pocztów sztandarowych z miejsca uroczystości. Uroczystości mogą być komentowane przez lektora. Komentarz dotyczy w szczególności charakteru i przebiegu uroczystości, a także informacji o określonej jednostce organizacyjnej Policji.

2. UROCZYSTY APEL I UROCZYSTA ZBIÓRKA

- 1) Uroczysty apel jest zasadniczą formą przeprowadzania uroczystości w jednostkach organizacyjnych Policji. Uroczysty apel organizuje się na placu apelowym jednostki organizacyjnej Policji, w miarę istniejących możliwości, z udziałem całego stanu osobowego jednostki albo w innym godnym miejscu, w szczególności na rynku miejskim, w porozumieniu z organami administracji publicznej, głównie z okazji świąt państwowych i policyjnych.
- 2) Policyjną asystę honorową podczas uroczystego apelu powinna stanowić kompania reprezentacyjna lub honorowa i orkiestra. Do udziału w uroczystym apelu można zaprosić przedstawicieli organów administracji rządowej i samorządowej, środowiska policyjnego, duszpasterstwa policyjnego, organizacji pozarządowych, a także pododdziały z innych jednostek organizacyjnych Policji i innych służb oraz młodzież szkolną. W uroczystym apelu mogą uczestniczyć sztandary organizacji pozarządowych, środowisk policyjnych, uczelni, szkół i innych partnerów społecznych.
- 3) Scenariusz uroczystego apelu można wzbogacić o elementy charakterystyczne dla okoliczności jego zorganizowania, np. wręczenie orderów, odznaczeń, medali, odznak, aktów mianowania na wyższe stopnie policyjne, wyróżnień, dokonanie wpisu w kronice jednostki organizacyjnej Policji. Jeżeli w uroczystym apelu bierze udział przełożony kierownika jednostki organizacyjnej Policji, należy uzgodnić z nim udział we wręczeniu orderów, odznaczeń, medali, odznak, aktów mianowania na wyższe stopnie policyjne oraz wyróżnień. Ponadto, przed lub po zakończeniu uroczystego apelu można zorganizować przedsięwzięcia dodatkowe, np. pokaz musztry paradnej policyjnej asysty honorowej, występy artystyczne, wystawy okolicznościowe.
- 4) Odmianą uroczystego apelu jest uroczysta zbiórka. Przeprowadza się ją zazwyczaj w pomieszczeniach, np. w sali odpraw, z udziałem jak największego stanu osobowego. Policyjną asystę honorową podczas uroczystej zbiórki powinien stanowić poczet sztandarowy oraz trębacz. Dopuszcza się również formę odtwarzania sygnału na trąbkę z nośnika dźwięku.
- 5) W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się rozpoczęcie uroczystości odegraniem (odtworzeniem) hymnu Rzeczypospolitej Polskiej. Taką uroczystość kończy organizator lub lektor, po czym następuje odprowadzenie policyjnej asysty honorowej.

3. PRZEBIEG UROCZYSTEGO APELU

- 1) Przed rozpoczęciem uroczystego apelu w wyznaczonym miejscu i czasie odbywa się zgrupowanie pododdziałów uczestniczących w uroczystości oraz towarzyszących pocztów sztandarowych, ustawianych zgodnie z zasadami precedencji. Jednocześnie uczestnicy uroczystości zajmują wyznaczone miejsca. Lektor rozpoczyna komentarz nawiązujący do charakteru uroczystości.
- 2) Jeżeli uroczystość odbywa się przy obiekcie mającym rangę symbolu (pomniku, obelisku, tablicy pamiątkowej), posterunek honorowy jest wystawiany 15 minut przed jej rozpoczęciem. W wyznaczonym czasie przed rozpoczęciem uroczystości dowódcy wprowadzają pododdziały na plac. Za pododdziałami na plac wchodzi towarzyszące poczty sztandarowe, które zajmują określone miejsca. Następnie dowodzenie przejmuje dowódca uroczystości, wydając komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Równaj – W PRAWO! Pododdziały – BACZNOŚĆ!) Pododdziały – SPOCZNIJ!”. Komendy te powinny być poprzedzone zwrotem: „Na moją komendę”.
- 3) Przed rozpoczęciem uroczystości zaproszeni goście zajmują wskazane miejsca zgodnie z zasadami precedencji. Zgodnie z przyjętym scenariuszem uroczystości, po przybyciu przełożonego lub honorowego gościa, trębacz gra sygnał „Baczność”, po czym dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!) Na prawo – PATRZ!”. Orkiestra gra „Marsza Powitalnego”.
- 4) Składanie meldunku odbywa się zgodnie z zasadą hierarchiczności. W przypadku gdy dowódca uroczystości składa meldunek, wychodzi w kierunku przybyłego przełożonego lub honorowego gościa, zatrzymując się w chwili, gdy znajdzie się on na wysokości prawego skrzydła szyku. Dowódca uroczystości zatrzymuje się trzy kroki przed przełożonym lub honorowym gościem i oddaje honory. Orkiestra przerywa granie „Marsza Powitalnego”. Dowódca uroczystości składa meldunek: „Panie/Pani stopień (stanowisko – w przypadku przełożonego zatrudnionego na stanowisku pracowniczym), dowódca uroczystości (stopień, nazwisko) melduje gotowość do rozpoczęcia uroczystego apelu z okazji (nazwa uroczystości)”.
- 5) Przełożony lub honorowy gość po przyjęciu meldunku wita się z dowódcą uroczystości (nie zdejmuje się rękawiczek). W przypadku gdy dowódca uroczystości występuje z szablą, powitanie następuje przez oddanie honorów. Następnie dowódca uroczystości przepuszcza przełożonego lub honorowego gościa i idzie pół kroku za nim po jego prawej stronie. Orkiestra wykonuje „Marsza Powitalnego”.
- 6) Przełożony lub honorowy gość wraz z dowódcą uroczystości idą w kierunku sztandaru, zatrzymując się trzy kroki przed sztandarem, oddają honory, przy czym dowódca uroczystości

salutuje lub oddaje honory szablą, natomiast cywilny honorowy gość wykonuje skłon głową. Po zwrocie w prawo przechodzą przed pododdziałami – dokonując przeglądu pododdziałów. Po dojściu do lewego skrzydła zatrzymują się, wykonują w tył zwrot i najkrótszą drogą wychodzą na środek szyku. Jeżeli na lewym skrzydle pododdziałów znajdują się poczty sztandarowe towarzyszące, to przełożony lub honorowy gość wraz z dowódcą uroczystości przechodzą na ich środek i oddają jednorazowo wszystkim sztandarom honory, a następnie przechodzą na środek szyku. Po zatrzymaniu stają frontem do pododdziałów, gdy dowódca uroczystości salutuje, orkiestra przerywa grę. Przełożony lub honorowy gość podchodzi do mikrofonu i wita się z policjantami: „Czołem policjanci”. Policjanci odpowiadają: „Czołem, Panie/Pani stopień (stanowisko – w przypadku przełożonego zatrudnionego na stanowisku pracowniczym)”. Dowódca uroczystości odprowadza przełożonego lub honorowego gościa do trybuny honorowej, a orkiestra w tym czasie wykonuje ponownie „Marsza Powitalnego”. Następnie dowódca uroczystości oddaje honory, wraca i wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BROŃ! Do nogi – BROŃ!) Pododdziały – SPOCZNIJ!”.

- 7) Po zajęciu przez odbierającego meldunek miejsca na trybunie i przywitaniu się z gośćmi, dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BROŃ! Prezentuj – BROŃ!) Na prawo – PATRZ! Poczeta flagowy – BACZNOŚĆ! Do podniesienia flagi państwowej – MARSZ!”. Poczeta flagowy, w zależności od sytuacji, wychodzi z szyku lub stoi bezpośrednio przy maszcie. W czasie przejścia pocztu, orkiestra gra marsza.
- 8) W czasie zapinania flagi werblista gra „Tremolo”. Po zapięciu flagi trębacz gra sygnał „Słuchajcie Wszyscy”. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Z okazji (nazwa uroczystości) flagę państwową – PODNIEŚĆ!” albo „Poczeta flagowy – flagę państwową – PODNIEŚĆ!”. Poczeta flagowy podnosi flagę na maszt. Dowódca pocztu flagowego i asystujący oddają honory. W czasie podnoszenia flagi podczas centralnych, wojewódzkich (stołecznych) obchodów Święta Policji orkiestra wykonuje, a kompania reprezentacyjna lub honorowa i pododdziały towarzyszące odśpiewują hymn Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku udziału orkiestry i kompanii reprezentacyjnej lub honorowej podczas obchodów Święta Policji w Akademii Policji w Szczytnie, w szkołach policyjnych oraz w innych jednostkach organizacyjnych Policji – hymn Rzeczypospolitej Polskiej powinien być odśpiewany. Podczas obchodów Święta Policji i innych uroczystości organizowanych w formie uroczystego apelu, gdy hymn Rzeczypospolitej Polskiej jest odtwarzany, na polecenie organizatora uroczystości może być on także odśpiewany.
- 9) Po odegraniu hymnu Rzeczypospolitej Polskiej dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BROŃ! Do nogi – BROŃ!) Pododdziały

– SPOCZNIJ!”. Poczёт flagowy pozostaje na miejscu do zakończenia uroczystości, wykonując komendy dowódcy uroczystości.

- 10) W przypadku gdy w miejscu uroczystości znajduje się symbol lub miejsce upamiętniające bohaterską walkę i męczeństwo narodu, przy którym został wystawiony posterunek honorowy, można przeprowadzić zmianę posterunku honorowego. Dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BROŃ! Prezentuj – BROŃ!) Na prawo – PATRZ! Dowódca kompanii reprezentacyjnej (honorowej) Policji – dokonać zmiany wartowników na posterunku honorowym przed (nazwa symbolu albo miejsca pamięci). Zmiana – WYSTĄP!”. Dowódca kompanii i wyznaczeni policjanci do posterunku honorowego występują z szyku pododdziału i maszerują pod symbol lub miejsce pamięci. Po ustawieniu posterunku honorowego, trębacz odgrywa sygnał „Służba Wartownicza”. Po odegraniu sygnału, dowódca kompanii maszeruje do szyku wraz z policjantami zmienionymi na posterunku. Po wstąpieniu do szyku, dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BROŃ! Do nogi – BROŃ!) Pododdziały – SPOCZNIJ!”.
- 11) Kierownik jednostki organizacyjnej Policji albo lektor wita zaproszonych gości i uczestników uroczystości.
- 12) Dalszy przebieg uroczystego apelu jest zgodny ze scenariuszem danej uroczystości.
- 13) Następują przemówienia okolicznościowe, do których zaprasza lektor. Wystąpienie przełożonego lub honorowego gościa poprzedza sygnał „Słuchajcie Wszyscy”.
- 14) Jeżeli scenariusz uroczystości przewiduje składanie wieńców i wiązanek, następuje ono po przemówieniach okolicznościowych. Kolejność ustawienia delegacji składających wieńce określa organizator uroczystości zgodnie z zasadami precedencji. Każda delegacja ustawia się za policjantem niosącym wieniec. Po ustawieniu delegacji w ustalonej kolejności, trębacz gra sygnał „Baczność”, a następnie dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BROŃ! Prezentuj – BROŃ!) Na prawo – PATRZ!”.
- 15) Werblista gra „Tremolo” i kończy po złożeniu ostatniego wieńca lub wiązanek. Policjant niosący wieniec lub wiązanek, po złożeniu – salutuje, wykonuje zwrot w lewo albo prawo i maszeruje do wyznaczonego miejsca. W czasie składania wieńców i wiązanek, lektor może przedstawić każdą delegację i poprosić o wpis do księgi pamiątkowej. Składanie wieńców i wiązanek kończy wykonanie melodii „Śpij Kolego” lub „Cisza” (w przypadku uroczystości cywilnej). Po jej odegraniu dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BROŃ! Do nogi – BROŃ!) Pododdziały – SPOCZNIJ!”, po czym następuje przegrupowanie do defilady, w czasie którego lektor przedstawia dalszy przebieg uroczystości.
- 16) Dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! Do defilady w ugrupowanie marszowe kierunek w prawo – MASZEROWAĆ!”. Po komendzie, dowódcy

występują najkrótszą drogą przed swoje pododdziały. Po wystąpieniu wszystkich, dowódca kompanii reprezentacyjnej lub honorowej wydaje komendę: „(Na ramię – BRÓŃ!) W czwórki, w prawo – ZWROT!” (jeżeli pododdział jest w szyku rozwiniętym), po czym wykonuje zwrot, zajmuje miejsce w odległości trzech kroków przed pocztem sztandarowym i wydaje komendę: „Kompania (pododdział), za mną – MARSZ!”. Dowódcy pozostałych pododdziałów wydają kolejno komendę: „Kompania (pododdział), za mną – MARSZ!” i maszerują na miejsce przegrupowania. Dowódca uroczystości może pozostać na miejscu lub przejść do miejsca przegrupowania. W czasie przejścia pododdziałów orkiestra pozostaje na miejscu i gra marsza.

- 17) W przypadku gdy nie jest przewidziany koncert lub pokaz musztry paradnej, orkiestra może opuścić miejsce uroczystości razem z pododdziałami, wykonując komendy dowódcy kompanii reprezentacyjnej lub honorowej.
- 18) Koncert lub pokaz musztry paradnej rozpoczyna się po opuszczeniu placu przez ostatni pododdział. Po zakończeniu koncertu lub pokazu musztry paradnej, orkiestra zajmuje miejsce do rozpoczęcia defilady frontem do trybuny, możliwie blisko poza linią przemarszu pododdziałów.
- 19) Defilada rozpoczyna się na komendy dowódcy uroczystości albo dowódcy kompanii reprezentacyjnej lub honorowej: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ!) Za mną – MARSZ!”. Na komendę: „MARSZ”, orkiestra gra „Warszawiankę”. Jeżeli dowódca uroczystości prowadzi pododdziały, to po minięciu trybuny schodzi z linii marszu pododdziałów i oddaje honory.
- 20) W odległości 15 – 20 kroków przed trybuną pododdziały oddają honory na komendę: „BACZNOŚĆ! (krok defiladowy), Na prawo – PATRZ!” (jednoczesny zwrot głowy w prawą stronę, z wyjątkiem prawoskrzydłowego pierwszej czwórki). Sztandarowy na komendę: „BACZNOŚĆ!”, przenosi sztandar z położenia „Na ramię” do postawy „Prezentuj”. Na komendę: „Na prawo – PATRZ!”, salutuje sztandarem przez pochylenie z jednoczesnym zwrotem głowy w prawą stronę. Dowódca pocztu i asystujący w poczcie sztandarowym z szablami na komendę: „Na prawo – PATRZ!”, podczas maszerowania zatrzymują szable w chwycie „Na ramię” z jednoczesnym zwrotem głowy. Natomiast dowódca pocztu i asystujący w poczcie sztandarowym bez szabel, na komendę: „Na prawo – PATRZ!”, wykonują zwrot głowy z jednoczesnym salutowaniem prawą ręką. Po minięciu przez pododdział trybuny, dowódca pododdziału wydaje komendę: „BACZNOŚĆ!”. Następuje zwrot głowy na wprost, salutujący przestają salutować, sztandarowy przenosi sztandar do postawy „Prezentuj”, dowódca pocztu i asystujący w poczcie z szablami wracają do marszu z szablą. Następnie wydaje komendę: „SPOCZNIJ!”, sztandarowy przenosi sztandar do położenia „Na ramię”. Za ostatnim pododdziałem defilują towarzyszące poczty sztandarowe, a po nich orkiestra. Orkiestra może defilować, wykonując inny marsz.

- 21) Jeżeli w defiladzie uczestniczy pododdział konny Policji, defiluje on po przejściu orkiestry.
- 22) Po przejściu orkiestry, dowódca uroczystości składa meldunek przełożonemu lub honorowemu gościowi o zakończeniu uroczystości: „Panie/Pani stopień (stanowisko – w przypadku przełożonego zatrudnionego na stanowisku pracowniczym), dowódca uroczystości (stopień, nazwisko) melduje zakończenie uroczystego apelu”. Lektor informuje o zakończeniu uroczystości. Dopuszczalne jest również po zakończeniu uroczystości przekazanie innych komunikatów przez lektora.

4. PRZEBIEG UROCZYSTEJ ZBIÓRKI

- 1) Przed rozpoczęciem uroczystej zbiórki policjanci i pracownicy Policji zajmują wskazane miejsca, a zaproszeni goście zajmują wskazane miejsca honorowe. Lektor przedstawia tematykę uroczystości.
- 2) Z chwilą przybycia przełożonego lub honorowego gościa trębacz gra sygnał „Baczność”. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie!”. Po wydaniu powyższej komendy, dowódca uroczystości oddaje honory przełożonemu lub honorowemu gościowi i składa meldunek (analogicznie do uroczystego apelu). Po złożeniu meldunku i zajęciu miejsca honorowego przez przełożonego lub honorowego gościa, dowódca uroczystości wydaje komendę do wprowadzenia sztandaru: „Sztandar (pełna nazwa jednostki) – WPROWADZIĆ!”. Poczёт sztandarowy maszeruje na wyznaczone miejsce i zatrzymuje się. Dowódca pocztu sztandarowego wydaje komendę do oddania honorów: „Na prawo – PATRZ!” (poczёт bez szabel) „Prezentuj – BRÓŃ!” (poczёт z szablami). Dowódca pocztu i asystujący oddają honory, sztandarowy salutuje sztandarem. Trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”.
- 3) Jeżeli wymagają tego okoliczności lub szczególny charakter uroczystości może być odtworzony hymn Rzeczypospolitej Polskiej.
- 4) Po odegraniu „Hasła Wojska Polskiego” albo odtworzeniu hymnu Rzeczypospolitej Polskiej, dowódca pocztu sztandarowego wydaje komendę: „Poczёт sztandarowy – BACZNOŚĆ!” (poczёт bez szabel), „Na ramię – BRÓŃ!, Do nogi – BRÓŃ!” (poczёт z szablami). Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie”.
- 5) Kierownik jednostki organizacyjnej Policji albo lektor wita zaproszonych gości i uczestników uroczystości.
- 6) Dalszy przebieg uroczystej zbiórki jest zgodny ze scenariuszem danej uroczystości.
- 7) Następują przemówienia okolicznościowe, do których zaprasza lektor. Wystąpienie przełożonego lub honorowego gościa poprzedza sygnał „Słuchajcie Wszyscy”.

- 8) Jeżeli scenariusz przewiduje dokonanie wpisu w kronice jednostki organizacyjnej Policji, następuje ono po przemówieniach okolicznościowych.
- 9) Przed zakończeniem uroczystej zbiórki, dowódca uroczystości wydaje komendy: „Panie, Panowie oficerowie!”, „Sztandar (pełna nazwa jednostki) – ODPROWADZIĆ!”. Dowódca pocztu sztandarowego wydaje komendy do oddania honorów: „Na prawo – PATRZ!” (poczet bez szabel), „Na ramię – BRON! Prezentuj – BRON!” (poczet z szablami). Dowódca pocztu i asystujący oddają honory, sztandarowy salutuje sztandarem. Trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”. Po odegraniu „Hasła Wojska Polskiego”, dowódca pocztu sztandarowego wydaje komendy: „Poczet sztandarowy – BACZNOŚĆ!” (poczet bez szabel), „Na ramię – BRON!” (poczet z szablami), „W prawo – ZWROT! Za mną – MARSZ!”.
- 10) Oficjalną część uroczystości kończy złożenie meldunku przełożonemu lub honorowemu gościowi przez dowódcę uroczystości. Po złożonym meldunku zostaje wydana komenda: „Panie, Panowie oficerowie!”.
- 11) Po zakończeniu uroczystej zbiórki może nastąpić część nieoficjalna uroczystości, w szczególności składanie podziękowań i gratulacji, wręczanie kwiatów, wykonanie pamiątkowego zdjęcia.

5. SKŁADANIE WIEŃCÓW I WIAZANEK

- 1) Złożenie wieńców i wiązanek przed pomnikami i tablicami pamięci narodowej oraz poświęconymi pamięci funkcjonariuszy Policji jest wyrazem hołdu i upamiętnieniem osób oraz wydarzeń, których uroczystość dotyczy. Ceremonia złożenia wieńców i wiązanek jest najczęściej jednym z elementów uroczystości o charakterze państwowym lub patriotyczno-religijnym, np. apeli pamięci (apeli poległych), odsłonięcia pomnika lub tablicy pamiątkowej i innych miejsc pamięci narodowej oraz uroczystych odpraw wart i uroczystej zmiany posterunku honorowego przed Grobem Nieznanego Żołnierza. Uroczystość złożenia wieńców i wiązanek w miejscu pamięci narodowej odbywa się przy udziale policyjnej asysty honorowej, zgodnie z zasadami jej uczestnictwa w uroczystościach o charakterze państwowym lub patriotyczno-religijnym.
- 2) Ustalając kolejność delegacji, organizator uroczystości kieruje się zasadami precedencji. Ze względu na rodzaj i charakter uroczystości dopuszcza się możliwość udzielenia pierwszeństwa delegacji szczególnie związanej z obchodzoną uroczystością.
- 3) Policjant występuje z wieńcem lub wiązką i ustawia się na wprost pomnika, tablicy pamiątkowej lub miejsca pamięci narodowej. Delegacja zajmuje miejsce za policjantem niosącym wieniec lub wiązkę. Trębacz gra sygnał „Baczność”. Posterunek honorowy oddaje

honory. Werblista gra „Tremolo”. Policjant i delegacja podchodzą do pomnika, tablicy pamiątkowej lub miejsca pamięci narodowej. Policjant składa wieniec lub wiązanekę, salutuje, wykonuje zwrot w lewo albo prawo i maszeruje do wyznaczonego miejsca.

- 4) Przewodniczący delegacji, po złożeniu wieńca lub wiązanek przez policjanta, może podejść i poprawić szarfę, a następnie powraca na poprzednie miejsce. Delegacja oddaje honory.
- 5) W szczególnych okolicznościach i charakterze uroczystości wieniec może składać dwóch policjantów z policyjnej asysty honorowej.

6. WYSTAWIANIE POSTERUNKU HONOROWEGO

- 1) Stan osobowy posterunku honorowego zależy od okoliczności i możliwości etatowych jednostki organizacyjnej Policji. Jego określenie należy do decyzji kierownika jednostki organizacyjnej Policji. Podczas uroczystości umundurowani funkcjonariusze innych służb oraz członkowie organizacji pozarządowych i grup rekonstrukcyjnych mogą razem z policjantami pełnić wartę na posterunkach honorowych, a także nieść oraz składać wieńce i wiązanek.
- 2) Policjanci pełniący wartę na posterunku honorowym powinni stać jak najbliżej obiektu symbolicznego (pomnika, tablicy pamiątkowej). Wystawienie posterunku honorowego w miejscu uroczystości powinno nastąpić przed wprowadzeniem sztandarów oraz kompanii reprezentacyjnej (honorowej) lub pododdziału honorowego. Posterunki honorowe są rozprawdane przez wyznaczonego policjanta, który jest odpowiedzialny także za sprawną zmianę i zdjęcie posterunku. Wyznaczony policjant, w zależności od liczebności posterunku lub warty, w trakcie realizacji zadania, maszeruje z przodu ugrupowania (z bronią lub bez). Przed symbolem, w miejscu zmiany posterunku lub warty, zatrzymuje się w regulaminowej odległości, oddaje honory. Po dokonaniu wystawienia lub zmiany posterunku, oddaje honory i wraz z posterunkiem odmaszerowuje.

7. UDZIAŁ PODODDZIAŁÓW KONNYCH POLICJI W UROCZYSTOŚCIACH

- 1) Pododdział konny Policji może uczestniczyć w uroczystości jako policyjna eskorta honorowa lub policyjna asysta honorowa w szyku dostosowanym do rangi i charakteru uroczystości. Zazwyczaj podczas uroczystości pododdział konny występuje w szyku rozwiniętym – szeregu lub dwuszeregu oraz w szyku marszowym – w kolumnie dwójkowej lub trójkowej.
- 2) Przy planowaniu użycia koni służbowych w policyjnej eskorcie honorowej lub policyjnej asyście honorowej, należy brać pod uwagę rangę i charakter uroczystości, miejsce jej realizacji, możliwości i wyszkolenie pododdziału konnego, a przede wszystkim warunki bezpieczeństwa.

- 3) Pododdział konny Policji może brać udział w uroczystościach organizowanych z okazji świąt państwowych i policyjnych, a także w uroczystościach upamiętniających rocznice wydarzeń mających szczególne znaczenie.
- 4) Przed rozpoczęciem uroczystości jeźdźcy policyjni na koniach zajmują miejsce na końcu kolumny, za pododdziałami pieszymi. Jeżeli podczas uroczystości poprzedzającej defiladę zajmowali miejsce na prawym skrzydle pododdziałów, to dowódca uroczystości, bezpośrednio przed przegrupowaniem pododdziałów do defilady, powinien wydać komendy dla pododdziału konnego do opuszczenia placu w pierwszej kolejności. Jeżeli jeźdźcy policyjni na koniach zajmowali miejsce na lewym skrzydle ugrupowania lub poza szykiem – oddzielnych komend nie wydaje się.

ROZDZIAŁ II

UROCZYSTOŚCI POLICYJNE

1. WSTĘP

- 1) Uroczystości policyjne mogą być organizowane w jednostkach organizacyjnych Policji, a także – w porozumieniu z organami administracji publicznej – w miejscach umożliwiających udział społeczeństwa, w szczególności w miejscach pamięci narodowej.
- 2) Za organizację uroczystości odpowiada właściwy kierownik jednostki organizacyjnej Policji. W jednostkach organizacyjnych Policji podczas uroczystości policyjnych organizuje się uroczyste apele na placach apelowych lub w innych godnych miejscach, albo uroczyste zbiórki, zazwyczaj w pomieszczeniach. Miejsce uroczystości powinno być właściwie przygotowane i udekorowane. Jeżeli istnieje taka możliwość, w uroczystości mogą uczestniczyć sztandary organizacji pozarządowych, środowisk policyjnych, uczelni, szkół i innych partnerów społecznych. Do udziału w każdej uroczystości należy, w miarę możliwości, zaprosić przełożonego, przedstawicieli lokalnych organów administracji publicznej, środowiska policyjnego, duszpasterstwa, organizacji pozarządowych oraz młodzież.

2. ŚWIĘTO POLICJI

- 1) Uroczystości z okazji Święta Policji najczęściej odbywają się w formie uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki, z udziałem policyjnej asysty honorowej, w zależności od możliwości jednostki organizacyjnej Policji.
- 2) W ramach obchodów Święta Policji mogą być organizowane, m.in.:
 - a) uroczystość wręczenia orderów, odznaczeń, medali, odznak i aktów mianowania na wyższe stopnie policyjne,
 - b) promocja na pierwszy stopień oficerski,
 - c) uroczystość wręczenia sztandaru jednostce organizacyjnej Policji,
 - d) złożenie wieńców i wiązanek przed pomnikami i tablicami pamięci narodowej oraz poświęconymi pamięci funkcjonariuszy Policji,
 - e) nabożeństwo w intencji policjantów i pracowników Policji,
 - f) apel pamięci,
 - g) pokaz sprzętu policyjnego,
 - h) przedsięwzięcia kulturalne.

3. ŚLUBOWANIE POLICYJNE

- 1) Policjanci składają ślubowanie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa⁵⁾. Ślubowanie jest składane na sztandar jednostki organizacyjnej Policji.
- 2) Złożenie ślubowania następuje podczas uroczystego apelu lub uroczystej zbiórki w miejscu i terminie ustalonym przez kierownika jednostki organizacyjnej Policji. W porozumieniu z organami administracji publicznej, uroczystość złożenia ślubowania policyjnego może zostać zorganizowana w innym godnym miejscu, w szczególności na rynku miejskim lub przed obiektami pamięci narodowej. W uroczystości powinien uczestniczyć jak największy stan osobowy jednostki organizacyjnej Policji. W uroczystości mogą uczestniczyć również osoby zaproszone przez policjanta składającego ślubowanie.
- 3) Policyjną asystę honorową podczas ślubowania organizowanego w formie uroczystego apelu stanowi kompania reprezentacyjna albo honorowa i orkiestra, a podczas ceremonii organizowanej w formie uroczystej zbiórki – poczet ze sztandarem jednostki organizacyjnej Policji i trębacz.
- 4) Ślubowanie może mieć charakter indywidualny lub grupowy. W przypadku gdy do ślubowania przystępuje kilku policjantów, uroczystość może zostać zorganizowana w uproszczonym wariantcie, bez obecności pocztu sztandarowego i trębacza, np. w miejscu, gdzie istnieje możliwość prawidłowego wyeksponowania sztandaru jednostki organizacyjnej Policji.
- 5) Uroczystość, do chwili powitania gości, przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki.
- 6) W przypadku uroczystego apelu po powitaniu, dowódca uroczystości wydaje komendy pocztowi sztandarowemu do wystąpienia przed front szyku: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!) Na prawo – PATRZ! Poczet sztandarowy (pełna nazwa jednostki) – BACZNOŚĆ! Przed front szyku – MARSZ!”.
- 7) Po wystąpieniu pocztu i zajęciu przez niego wyznaczonego miejsca, dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! Policjanci wyróżnieni złożeniem ślubowania na sztandar, do sztandaru – MARSZ!”, po których czterech wyróżnionych policjantów w kolumnie dwójkowej podchodzi do sztandaru, zatrzymuje się w odległości dwóch kroków przed sztandarem, wykonują zwrot w miejscu, stają przodem do sztandaru w odległości umożliwiającej jego pochylenie w czasie ślubowania i przyjmują postawę zasadniczą.

⁵⁾ Na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz zarządzenia nr 1 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 stycznia 2002 r. w sprawie ceremoniału ślubowania policjanta (Dz. Urz. MSWiA poz. 1, z 2011 r. poz. 3 oraz z 2019 r. poz. 43).

- 8) Po zajęciu miejsca przez policjantów wyróżnionych ślubowaniem na sztandar, dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały na prawo – PATRZ! Policjanci składający ślubowanie – DO ŚLUBOWANIA!”. Ślubujący zdejmują prawą ręką nakrycia głowy, przekładają do swobodnie opuszczonej lewej ręki i trzymają zwrócone stroną wewnętrzną do siebie, wizerunkiem orła do przodu, kciuk lewej ręki wyciągnięty do przodu, a następnie podnoszą prawą rękę w bok w taki sposób, aby przedramię było skierowane pionowo do góry, z dłonią na wysokości oczu, zwróconą w przód i palcami ułożonymi jak do salutowania.
- 9) Przyjmujący ślubowanie odczytuje rotę ślubowania, którą ślubujący głośno i wyraźnie powtarzają. Po złożeniu ślubowania, dowódca uroczystości wydaje komendę: „Po ŚLUBOWANIU!”. Po komendzie ślubujący nakładają nakrycia głowy, a następnie dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ!”, „Wyróżnieni policjanci do szyku – MARSZ!”.
- 10) Wyróżnieni policjanci wstępują do szyku, dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały na prawo – PATRZ! Poczta sztandarowa (pełna nazwa jednostki) – BACZNOŚĆ! Do szyku – MARSZ!”. Po wstąpieniu poczty do szyku, dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BROŃ! Do nogi – BROŃ!) Pododdziały – SPOCZNIJ!”.
- 11) Po komendach przyjmujący ślubowanie podchodzi do policjanta stojącego na prawym skrzydle pododdziału ślubującego i podaje mu dłoń, wypowiadając formułę: „Witam wszystkich w szeregach Policji”. Policjant odpowiada: „Ku chwale Ojczyzny”, po czym przyjmujący ślubowanie wraca na trybunę.
- 12) Dalsza część uroczystości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu lub uroczystej zbiórki.

4. WRE CZANIE SZTANDARU

- 1) Sztandar jednostce organizacyjnej Policji nadaje minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej Policji zaopiniowany przez Komendanta Głównego Policji⁶⁾.
- 2) Uroczystość wręczenia sztandaru organizuje się w formie uroczystego apelu na placu zbiórek jednostki organizacyjnej Policji lub w innym godnym miejscu. Uroczystość może być

⁶⁾ Zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 października 1999 r. w sprawie wzoru i trybu nadawania sztandaru jednostkom organizacyjnym Policji (Dz. U. poz. 1136 oraz z 2016 r. poz. 692).

poprzedzona nabożeństwem, w trakcie którego może odbyć się ceremonia poświęcenia sztandaru (jeśli nie jest zaplanowana na placu).

- 3) Sztandar wraz z aktem nadania wręcza minister właściwy do spraw wewnętrznych, Komendant Główny Policji albo osoba upoważniona przez ministra. W uroczystości uczestniczą zaproszeni goście, w tym przedstawiciele fundatora. Mogą być także zapraszane sztandary jednostek organizacyjnych Policji, innych służb, środowiska policyjnego, organizacji pozarządowych, uczelni, szkół i innych partnerów społecznych.
- 4) W uroczystości powinien uczestniczyć jak największy stan osobowy jednostki organizacyjnej Policji, której nadano sztandar, a w miarę możliwości funkcjonariusze oraz pracownicy z innych jednostek organizacyjnych Policji.
- 5) W miejscu uroczystości przed trybuną honorową, na stole przykrytym niebieskim sukniem, wykłada się rozwinięty sztandar. Dopuszcza się wyłożenie podłoża niebieskim lub czerwonym dywanem w miejscu wręczenia sztandaru. Sztandar należy ułożyć drzewcem wzdłuż krawędzi blatu, w kierunku bliższej strony trybuny (równoległe do trybuny), symbolem orła do góry. Obok sztandaru układa się: młoteczek do wbijania gwoździ honorowych i pamiątkowych oraz wskaźnik. Na osobnym stoliku układa się akt nadania i wręczenia sztandaru oraz księgę pamiątkową.
- 6) Policyjną asystę honorową podczas uroczystości stanowi kompania reprezentacyjna lub honorowa i orkiestra. Poczest sztandarowy, któremu wręczany jest sztandar, zajmuje miejsce za pocztem sztandarowym kompanii reprezentacyjnej lub honorowej.
- 7) Uroczystość wręczenia sztandaru do chwili powitania gości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu. Po powitaniu lektor zapowiada odczytanie aktu nadania sztandaru. Trębacz gra sygnał „Baczność”. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – BACZNOŚĆ!”. Wyznaczony oficer odczytuje akt nadania. Po odczytaniu, dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – SPOCZNIJ!”.
- 8) Lektor zapowiada odczytanie aktu wręczenia sztandaru. Trębacz gra sygnał „Słuchajcie Wszyscy”. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – BACZNOŚĆ!”. Wyznaczony oficer odczytuje akt wręczenia. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – SPOCZNIJ!”.
- 9) Lektor zaprasza fundatora albo jego przedstawiciela do zajęcia miejsca przy stoliku ze sztandarem. Następnie fundatorzy i goście zapraszani są do wbicia gwoździ honorowych i pamiątkowych, zgodnie z wykazem w dokumentacji sztandaru. Wbijający gwoździe honorowe i pamiątkowe każdorazowo zapraszani są przez lektora słowami: „Zapraszam do wbicia gwoździa honorowego (pamiątkowego) i wpisu w księgę pamiątkowej sztandaru (imię i nazwisko, funkcja)”. Po wbiciu gwoździ osoby wbijające je, składają podpisy w księgę

pamiątkowej sztandaru i powracają na miejsca honorowe. Poświęcenie sztandaru może nastąpić po wbiciu wszystkich gwoździ honorowych i pamiątkowych. Lektor prosi duchownego o poświęcenie sztandaru. Następuje odmówienie modlitwy i poświęcenie sztandaru.

- 10) Następuje ceremonia wręczenia sztandaru. Dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONĆ! Prezentuj – BRONĆ!) Na prawo – PATRZ! Poczeta sztandarowy (pełna nazwa jednostki) – BACZNOŚĆ! Do wręczenia sztandaru – MARSZ!”.
- 11) Poczeta występuje przed front pododdziałów na wyznaczone miejsce. Po zatrzymaniu się poczet oddaje honory. W przypadku pocztu wyposażonego w szablę, po zatrzymaniu dowódca pocztu wydaje komendę: „Prezentuj – BRONĆ!”. Minister właściwy do spraw wewnętrznych lub w jego imieniu Komendant Główny Policji albo inna upoważniona osoba oraz kierownik jednostki organizacyjnej Policji otrzymującej sztandar zajmują wyznaczone miejsca. Fundator albo jego przedstawiciel podnosi sztandar ze stołu i przekazuje osobie upoważnionej do wręczenia, wygłaszając formułę: „Przekazuję sztandar (pełna nazwa jednostki) ufundowany przez (nazwa fundatora sztandaru)”.
- 12) Wręczający trzyma sztandar w pozycji pionowej, wykonuje zwrot do kierownika jednostki organizacyjnej Policji otrzymującej sztandar. Trębacz gra sygnał „Słuchajcie wszyscy”. Wręczający wygłasza formułę: „Wręczam w imieniu Ministra (nazwa organu administracji publicznej) sztandar (pełna nazwa jednostki) – jako symbol najwyższego uznania, godności, dumy (...)”, a następnie pochyla sztandar tak, aby jego dolny płat znajdował się na wysokości około 1 metra nad ziemią. Kierownik jednostki organizacyjnej Policji klęka na prawe kolano, prawą ręką chwyta dolną krawędź płata sztandaru, unosi go do ust i całuje. Następnie wstaje, przejmuje sztandar od wręczającego, odpowiadając: „Ku chwale Ojczyzny”, po czym wykonuje zwrot do pocztu sztandarowego. Dokonuje prezentacji sztandaru – pochyla go w prawo i w lewo. Sztandarowy klęka na prawe kolano, dowódca pocztu i asystujący oddają honory. Kierownik jednostki organizacyjnej Policji pochyla sztandar, sztandarowy prawą ręką chwyta dolną krawędź płata sztandaru, unosi go do ust i całuje. Na sygnał podany przez dowódcę pocztu, sztandarowy wstaje, przejmuje sztandar od kierownika jednostki organizacyjnej Policji i trzyma go w położeniu „Prezentuj”. Trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”. Poczeta sztandarowy oddaje honory.
- 13) Lektor prosi wręczającego i przyjmującego sztandar o podpisanie aktu wręczenia sztandaru. Po podpisaniu wręczający, przyjmujący oraz fundator albo jego przedstawiciel wracają na swoje miejsca honorowe.

- 14) Dowódca uroczystości wydaje komendy do prezentacji sztandaru: „Poczet sztandarowy (pełna nazwa jednostki) – BACZNOŚĆ! Do prezentacji sztandaru (poczet wykonuje zwrot) – MARSZ!”.
- 15) Poczet maszeruje na lewe skrzydło ugrupowania pododdziałów. Następnie, po wykonaniu zwrotu, nie przerywając marszu, dowódca pocztu wydaje komendy: „BACZNOŚĆ! Na prawo – PATRZ!”.
- 16) Poczet przechodzi przed frontem pododdziałów. W sytuacji kiedy poczet sztandarowy wyposażony jest w szable, dowódca i asystujący zatrzymują szable w położeniu „Na ramię”, sztandarowy wykonuje salutowanie sztandarem, następnie dowódca pocztu sztandarowego bezpośrednio przed wstąpieniem na swoje miejsce w szyku wydaje komendę: „BACZNOŚĆ!”.
- 17) Poczet zajmuje miejsce w szyku. Następnie dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Do nogi – BRÓŃ!), Pododdziały – SPOCZNIJ!”.
- 18) Dalsza część uroczystości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu.

5. POŻEGNANIE SZTANDARU

- 1) Pożegnanie sztandaru następuje w przypadku likwidacji lub przeformowania jednostki organizacyjnej Policji albo wprowadzenia nowego wzoru sztandaru. Odbywa się w formie uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki.
- 2) Policyjną asystę honorową podczas uroczystego apelu stanowi kompania reprezentacyjna albo honorowa i orkiestra.
- 3) W uroczystości powinien uczestniczyć jak największy stan osobowy jednostki organizacyjnej Policji, której uroczystość dotyczy, a w miarę możliwości funkcjonariusze oraz pracownicy z innych jednostek organizacyjnych Policji.
- 4) W uroczystości mogą uczestniczyć sztandary jednostek organizacyjnych Policji, innych służb, organizacji pozarządowych, środowisk policyjnych, uczelni, szkół i innych partnerów społecznych.
- 5) Uroczystość do chwili powitania gości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki.
- 6) Dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!), Na prawo – PATRZ! Poczet sztandarowy (pełna nazwa jednostki) – BACZNOŚĆ! Przed front szyku – MARSZ!”. Poczet sztandarowy występuje z szyku i maszeruje w wyznaczone miejsce (przed trybunę). Sztandarowy wykonuje sztandarem

chwyt „Prezentuj”. Dowódca uroczystości wydaje komendy: „Delegacja policjantów – BACZNOŚĆ! Do pożegnania sztandaru – MARSZ!”.

- 7) Delegacja w składzie trzech policjantów maszeruje do sztandaru i zatrzymuje się trzy kroki przed nim. Sztandarowy salutuje sztandarem, delegacja oddaje honory. Policjant stojący w środku delegacji klęka na prawe kolano, prawą ręką chwytą dolną krawędź płata sztandaru, unosi go do ust i całuje, po czym wstaje. Sztandarowy wykonuje chwyt „Prezentuj”. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Delegacja policjantów – WSTĄP! (Do szyku – MARSZ!)”.
- 8) Kierownik jednostki organizacyjnej Policji schodzi z trybuny, podchodzi do sztandaru. Sztandarowy salutuje sztandarem, kierownik jednostki organizacyjnej Policji oddaje honory, następnie klęka na prawe kolano, prawą ręką chwytą dolną krawędź płata sztandaru, unosi go do ust i całuje, po czym wstaje. Sztandarowy wykonuje chwyt „Prezentuj” i przekazuje sztandar kierownikowi jednostki organizacyjnej Policji.
- 9) Kierownik jednostki organizacyjnej Policji przejmuje sztandar i prezentuje go, pochylając w prawo i w lewo, a następnie przekazuje sztandar sztandarowemu. Trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”. Poczet sztandarowy oddaje honory.
- 10) Kierownik jednostki organizacyjnej Policji powraca na swoje miejsce, a dowódca uroczystości wydaje komendy do pożegnalnego przemarszu pocztu sztandarowego: „Poczet sztandarowy (pełna nazwa jednostki) – BACZNOŚĆ! Do pożegnania sztandaru – MARSZ!”.
- 11) Na komendę: „Do pożegnania sztandaru”, poczet wykonuje zwrot, a na komendę: „MARSZ”, maszeruje na lewe skrzydło, przechodzi przed frontem pododdziałów, wykonując salutowanie sztandarem, a następnie wstępuje na wyznaczone miejsce do szyku.
- 12) Poczet zajmuje miejsce w szyku. Następnie dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Do nogi – BRÓŃ!), Pododdziały – SPOCZNIJ!”.
- 13) Dalsza część uroczystości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki.

6. WPIS DO KSIĘGI PAMIĘCI I UMIESZCZENIE DANYCH NA TABLICY PAMIĘCI

- 1) W celu upamiętnienia oraz utrwalenia w historycznym przekazie czynów policjantów, którzy ponieśli śmierć w ochronie życia i zdrowia ludzi oraz mienia albo w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego, w Komendzie Głównej Policji znajduje się „Tablica Pamięci” oraz prowadzona jest „Księga Pamięci”. Tryb i zasady wyróżniania wpisem do „Księgi Pamięci” regulują odrębne przepisy⁷⁾.
- 2) Uroczystość wpisu do „Księgi Pamięci” i umieszczenia danych na „Tablicy Pamięci” jest organizowana w Komendzie Głównej Policji w dniach poprzedzających Święto Policji lub w terminie wskazanym przez Komendanta Głównego Policji. Odbywa się ona z udziałem członków rodziny zmarłego policjanta, Komendanta Głównego Policji lub jego zastępcy, kierownika jednostki organizacyjnej Policji lub komórki organizacyjnej Policji, w której policjant pełnił służbę, funkcjonariuszy i pracowników Policji oraz przedstawicieli środowiska policyjnego.
- 3) Karta do wpięcia w „Księgę Pamięci” i karta przygotowana do wręczenia rodzinie zmarłego policjanta są wyeksponowane na stoliku. Na „Tablicy Pamięci” umieszczona jest tabliczka epitafijna z białą-czerwoną szarfą z kirem.
- 4) Posterunek honorowy wystawiany jest 15 minut przed rozpoczęciem uroczystości przy „Tablicy Pamięci”. W miejsce uroczystości zostaje wprowadzony także poczet sztandarowy ze sztandarem Komendy Głównej Policji. Rodzina zmarłego policjanta oraz zaproszeni goście zajmują wyznaczone miejsca przed rozpoczęciem uroczystości.
- 5) W chwili przybycia Komendanta Głównego Policji, jego zastępcy lub honorowego gościa, trębacz gra sygnał „Baczność”. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie”, po czym składa przełożonemu lub honorowemu gościowi meldunek. Po złożonym meldunku, dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie”.
- 6) Następuje powitanie zebranych gości. Głos zabiera przełożony lub gość honorowy. Wystąpienie poprzedza sygnał „Słuchajcie Wszyscy”.
- 7) Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie”. Wyznaczony oficer odczytuje rozkaz o wyróżnieniu zmarłego policjanta wpisem do „Księgi Pamięci” i umieszczeniem danych na „Tablicy Pamięci”. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie”.
- 8) Karta pamięci, zostaje w obecności członka rodziny zmarłego policjanta, wpięta do „Księgi Pamięci”. Kopię karty oraz wyciąg z rozkazu o wyróżnieniu wpisem do „Księgi

⁷⁾ Na podstawie decyzji nr 267 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 sierpnia 2011 r. w sprawie Księgi Pamięci i Tablicy Pamięci (Dz. Urz. KGP poz. 55).

Pamięci” i umieszczeniem danych na „Tablicy Pamięci”, przekazuje się członkowi rodziny, a także kierownikowi jednostki organizacyjnej Policji lub komórki organizacyjnej Policji, w której policjant pełnił służbę.

- 9) Po zapowiedzi odsłonięcia tabliczki epitafijnej, dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie”. Policyjna asysta honorowa oddaje honory. Następuje odsłonięcie tabliczki epitafijnej przez przedstawiciela rodziny zmarłego policjanta. Po odsłonięciu trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”. Następnie dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie”.
- 10) Po wcześniejszym uzgodnieniu z rodziną policjanta, duchowny może odmówić modlitwę.
- 11) Po zapowiedzi przez lektora ceremonii złożenia wieńców i wiązanek kwiatów przy „Tablicy Pamięci” i ustawieniu się delegacji, dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie”. Policyjna asysta honorowa ponownie oddaje honory. Następuje złożenie kwiatów (może zostać także zapalony znicz), a następnie odegranie melodii „Śpij Kolego”. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie”.
- 12) Dalsza część uroczystości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystej zbiórki.
- 13) W jednostkach organizacyjnych Policji posiadających miejsca pamięci o policjantach, którzy ponieśli śmierć w ochronie życia i zdrowia ludzi oraz mienia albo w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego, mogą odbywać się uroczystości o podobnym charakterze do tej z Komendy Głównej Policji.

7. WIZYTY PRZEDSTAWICIELI NAJWYŻSZYCH WŁADZ PAŃSTWOWYCH ORAZ DELEGACJI ZAGRANICZNYCH

- 1) Podczas wizyty w jednostce organizacyjnej Policji przedstawicielom najwyższych władz państwowych Rzeczypospolitej Polskiej, w tym: Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałka Sejmu i Marszałka Senatu oraz Prezesa Rady Ministrów towarzyszą: minister właściwy do spraw wewnętrznych albo wyznaczony sekretarz lub podsekretarz stanu, Komendant Główny Policji, właściwy komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji oraz kierownik wizytowanej jednostki organizacyjnej Policji.
- 2) Rolę gospodarza podczas wizyty pełni komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji lub jego odpowiednik – właściwy kierownik jednostki organizacyjnej Policji, chyba że w scenariuszu uzgodniono przejęcie roli gospodarza przez przełożonego wyższego szczebla.
- 3) Wizyty w jednostkach organizacyjnych Policji mogą składać również delegacje zagraniczne. Delegacjom zagranicznym na najwyższym szczeblu pod przewodnictwem głowy tego państwa, szefa rządu lub Ministra Spraw Zagranicznych – towarzyszy przedstawiciel Protokołu

Dyplomatycznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Jeżeli na czele delegacji zagranicznej stoją ministrowie spraw wewnętrznych lub najwyżsi kierownicy jednostek policyjnych, towarzyszą im ich polscy odpowiednicy lub ich przedstawiciele. Jeżeli wizytę składa zagraniczna delegacja policyjna, towarzyszy jej oficer łącznikowy.

- 4) Podczas powitania w jednostce organizacyjnej Policji przeprowadza się uroczysty apel albo uroczystą zbiórkę.
- 5) Uroczystość przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki.
- 6) Powitanie delegacji zagranicznej odbywa się w podobny sposób, jak powitanie przedstawicieli najwyższych polskich władz państwowych i policyjnych. Podczas powitania w pierwszej kolejności grany jest hymn państwa, właściwy dla kraju delegacji zagranicznej. Przebieg wizyt na najwyższym szczeblu, Dyrektor Gabinetu Komendanta Głównego Policji każdorazowo uzgadnia z Dyrektorem Protokołu Dyplomatycznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych lub jego zastępcą.

8. UROCZYSTOŚCI Z UDZIAŁEM POLSKICH POLICJANTÓW PEŁNIĄCYCH SŁUŻBĘ W MISJACH POKOJOWYCH ORAZ OPERACJACH POLICYJNYCH POZA GRANICAMI KRAJU

- 1) Na misjach poza granicami kraju mogą być organizowane uroczystości z okazji świąt państwowych, Świąta Policji, przekazania i przyjęcia dowodzenia kolejną zmianą kontyngentu, wizyt przedstawicieli władz państwowych, policyjnych i innych delegacji oraz wręczania orderów, odznaczeń, medali, odznak i wyróżnień.
- 2) Jeżeli uroczystość ma charakter międzynarodowy, jej ceremoniał jest uzgadniany z władzami misji oraz przedstawicielami innych kontyngentów, z poszanowaniem ich zwyczajów i tradycji, przy czym przyjęte ustalenia nie mogą być sprzeczne z przepisami obowiązującymi w Policji.
- 3) Uroczystość w miejscu pełnienia misji należy organizować w sposób podobny do uroczystości w kraju. Do udziału w uroczystości zaprasza się – w zależności od jej charakteru – władze misji, a także przedstawicieli innych kontyngentów, polskiego korpusu dyplomatycznego oraz władz administracyjnych regionu.

9. PODNIESIENIE FLAGI I BANDERY NA JEDNOSTKACH PŁYWAJĄCYCH POLICJI

- 1) Flagę Policji podnosi się na najlepiej widocznym (najwyższym) miejscu jednostki pływającej, a jeżeli konstrukcja jednostki na to pozwala, na drzewcu dziobowym – w czasie realizacji zadań, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (zadania podstawowe Policji oraz wynikające z przepisów prawa Unii Europejskiej).
- 2) Banderę podnosi się na najwyższym punkcie jednostki pływającej, a jeżeli konstrukcja jednostki pływającej na to pozwala, na drzewcu rufowym – w okresie świąt państwowych, wizyt poza granicami kraju i wizyt jednostek pływających Policji innych państw w Polsce. Nie umieszcza się bandery i flagi na jednostkach pływających, na których ze względów konstrukcyjnych jest to utrudnione.
- 3) Jeżeli na innych jednostkach pływających następuje podniesienie bandery, załoga policyjnej jednostki pływającej przyjmuje postawę zasadniczą, a dowódca jednostki pływającej salutuje.

10. CEREMONIA POWITANIA ZWŁOK POLICJANTA, KTÓRY PONIÓSŁ ŚMIERĆ PODZAS MISJI POKOJOWEJ LUB W CZASIE WYKONYWANIA INNYCH OBOWIĄZKÓW SŁUŻBOWYCH POZA GRANICAMI KRAJU

- 1) Podczas uroczystości powitania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej zwłok policjanta, który poniósł śmierć, podczas wykonywania obowiązków służbowych poza granicami państwa, policyjną asystę honorową stanowi kompania reprezentacyjna albo kompania honorowa z poczem sztandarowym, orkiestra, posterunek honorowy oraz policjanci do niesienia wieńców i wiązanek, poduszki z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką). Jeżeli trumna z ciałem policjanta albo urna jest transportowana do Polski samolotem, uroczystość jest organizowana na płycie lotniska przyjmującego.
- 2) Policyjna asysta honorowa, rodzina zmarłego policjanta i uczestnicy uroczystości zajmują wskazane miejsca przed jej rozpoczęciem.
- 3) Po wylądowaniu samolotu i opuszczeniu trapu, na jego pokład wchodzi policjanci wyznaczeni do wyniesienia trumny albo urny. Trumna jest udekorowana flagą państwową, a urna białoczerwoną szarfą.
- 4) W chwili wynoszenia trumny albo urny, trębacz gra sygnał „Baczność”. Dowódca kompanii reprezentacyjnej lub honorowej wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRON! Prezentuj – BRON!) Na prawo – PATRZ!”. Policyjna asysta honorowa oddaje honory.

- 5) Posterunek honorowy stoi przy trapię samolotu frontem do wejścia, a po wyniesieniu trumny albo urny – wykonuje w tył zwrot.
- 6) Orkiestra wykonuje „Marsza Żałobnego” lub werblista gra „Tremolo”. Niosący trumnę albo urnę w asyście posterunku honorowego przenoszą ją na katafalk.
- 7) Po ustawieniu trumny albo urny na katafalku i odejściu niosących ją policjantów, posterunek honorowy pozostaje przy trumnie albo urnie. Orkiestra wykonuje hymn Rzeczypospolitej Polskiej. Dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Do nogi – BRÓŃ!) Kompania – SPOCZNIJ!”. Policyjna asysta honorowa przyjmuje postawę swobodną. Następnie umożliwia się rodzinie poległego podejście do trumny albo urny.
- 8) Po uzgodnieniu z rodziną zmarłego policjanta, duchowny odmawia modlitwę, którą poprzedza sygnał „Słuchajcie Wszyscy” oraz dokonuje poświęcenia trumny albo urny, po czym wygłaszane są przemówienia.
- 9) Dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!) Na prawo – PATRZ!”. Trębacz gra melodię „Śpij Kolego”. Policyjna asysta honorowa oddaje honory.
- 10) Policjanci niosący trumnę albo urnę podchodzą do katafalku i przy akompaniamencie „Marsza Żałobnego” lub werbla, trumna albo urna w asyście posterunku honorowego jest przenoszona do karawanu. Pojazd powoli rusza, posterunek honorowy maszeruje obok karawanu kilka kroków, zatrzymuje się i oddaje honory.
- 11) Odjazd karawanu kończy uroczystość. Dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendy do odprowadzenia policyjnej asysty honorowej.

11. UROCZYSTOŚCI POGRZEBOWE WYZNANIA RZYMSKOKATOLICKIEGO I ŚWIECKIEGO Z UDZIAŁEM POLICYJNEJ ASYSTY HONOROWEJ

- 1) Uroczystości pogrzebowe dzielą się na wyznaniowe (np. rzymskokatolickie, prawosławne, ewangelickie) oraz bezwyznaniowe (świeckie).
- 2) Policyjna asysta honorowa może przysługiwać podczas pogrzebów:
 - a) policjantów, którzy ponieśli śmierć w ochronie życia i zdrowia ludzi oraz mienia albo w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym policjantów, którzy zginęli podczas misji poza granicami państwa,
 - b) generalnych inspektorów i nadinspektorów Policji,

- c) policjantów, weteranów – funkcjonariuszy Policji, weteranów poszkodowanych – funkcjonariuszy Policji, pracowników Policji, funkcjonariuszy Policji w stanie spoczynku, emerytowanych pracowników Policji oraz kapelanów Policji,
 - d) osób szczególnie zasłużonych dla Policji i Rzeczypospolitej Polskiej, w odniesieniu do których decyzję o przydzieleniu asysty podejmuje Komendant Główny Policji.
- 3) Policyjna asysta honorowa nie przysługuje w uroczystościach pogrzebowych osobom wymienionym w ppkt 2, którzy zostali skazani prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie.
 - 4) Rodzina zmarłego, organizator pogrzebu albo za zgodą rodziny zmarłego właściwy kierownik jednostki organizacyjnej Policji występuje z wnioskiem, którego wzór jest określony w załączniku nr 4 do Ceremoniału policyjnego, o udział policyjnej asysty honorowej w uroczystości pogrzebowej.
 - 5) Policyjną asystę honorową na pogrzeb policjanta, który poniósł śmierć w czasie pełnienia obowiązków służbowych, przydziela właściwy dla miejsca uroczystości komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji. W szczególnych przypadkach o przydziale policyjnej asysty honorowej decyduje Komendant Główny Policji.
 - 6) W odniesieniu do policjantów, którzy zginęli w czasie misji poza granicami państwa, decyzję o przydzieleniu asysty podejmuje Komendant Główny Policji.
 - 7) Na pogrzeby osób wymienionych w ppkt 2 lit. a i b kieruje się kompanię reprezentacyjną albo honorową z poczem sztandarowym, orkiestrę, posterunek honorowy oraz policjantów do niesienia wieńców i wiązanek, poduszki z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką). W uzasadnionych przypadkach, w uroczystościach pogrzebowych może uczestniczyć również motocyklowa asysta honorowa.
 - 8) Na pogrzeby osób wymienionych w ppkt 2 lit. c policyjną asystę honorową może skierować kierownik jednostki organizacyjnej Policji, który zapewnia udział asysty w postaci co najmniej posterunku honorowego wystawianego przy trumnie albo urnie w obiekcie sakralnym lub domu pogrzebowym oraz na cmentarzu, za zgodą zarządcy obiektu.
 - 9) W uzasadnionych przypadkach kierownik jednostki organizacyjnej Policji bądź organizator pogrzebu może wystąpić do komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji, z wnioskiem o skierowanie kompanii reprezentacyjnej albo honorowej z poczem sztandarowym oraz policjantów do niesienia wieńców i wiązanek, poduszki z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką).
 - 10) Jeżeli w składzie policyjnej asysty honorowej występuje sztandar, na jego drzewcu mocowany jest kir.

- 11) W przypadku śmierci policjanta w czasie wykonywania obowiązków służbowych, właściwy dla miejsca pełnienia służby kierownik jednostki organizacyjnej Policji może podjąć decyzję o przewiązaniu kirem flagi państwowej lub w inny sposób zastosować ten symbol żałoby.
- 12) Uroczystość pogrzebową o charakterze religijnym prowadzi duchowny. Msza pogrzebowa może odbyć się w świątyni wskazanej przez rodzinę zmarłego policjanta lub organizatora pogrzebu.
- 13) W przypadku kremacji, religijna uroczystość pogrzebowa może być podzielona na dwie rozłożone w czasie części: nabożeństwo żałobne i pochówek urny. W takim przypadku podczas nabożeństwa żałobnego jest wystawiany posterunek honorowy przy urnie, natomiast podczas pochówku urny może wystąpić inny skład policyjnej asysty honorowej.
- 14) Uroczystość pogrzebowa o charakterze świeckim przebiega zgodnie z porządkiem opracowanym przez mistrza ceremonii, z uwzględnieniem postanowień ceremoniału policyjnego.
- 15) W obiekcie sakralnym lub domu pogrzebowym przy trumnie wystawiany jest posterunek honorowy czteroosobowy, a przy urnie – dwuosobowy. Policjanci ustawiają się przodem do trumny (urny), symetrycznie w stosunku do jej kształtu. W skład policyjnej asysty honorowej podczas uroczystości pogrzebowej w obiekcie sakralnym lub domu pogrzebowym nie wchodzi poczet sztandarowy.
- 16) Na posterunku honorowym wartę honorową mogą pełnić również policjanci niewchodzący w skład policyjnej asysty honorowej oraz przedstawiciele władz państwowych, organizacji pozarządowych, środowiska policyjnego, przyjaciele zmarłego i inne osoby.
- 17) Zmianę posterunku honorowego w trakcie mszy pogrzebowej należy ustalić z duchownym, a w świeckiej uroczystości pogrzebowej z mistrzem ceremonii. Podczas zmiany na posterunku honorowym dowodzący policjant, wchodząc do pomieszczenia, w którym znajduje się trumna albo urna, staje przed nią i oddaje honory.
- 18) Trumnę albo urnę ustawia się na katafalku. Na trumnie umieszcza się czapkę gabardynową albo beret – bez mocowania, na wysokości piersi zmarłego, stopniem policyjnym uwidocznionym od strony uczestników uroczystości. Na urnie nie umieszcza się czapki gabardynowej i beretu.
- 19) Przy trumnie albo urnie można ustawić poduszkę z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką), a wieńce i wiązanki po obu jej stronach. Fotografie zmarłego policjanta można ustawić na życzenie rodziny.
- 20) W przypadku pośmiertnego mianowania na wyższy stopień policyjny, na czapce gabardynowej albo berecie zmarłego umieszcza się nowe oznaki stopnia policyjnego.
- 21) Przed rozpoczęciem uroczystości pogrzebowej policjanta, który poniósł śmierć w ochronie życia i zdrowia ludzi oraz mienia albo w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego, trumnę dekoruje się flagą państwową o wymiarach 100 x 240 cm. Flagę państwową umieszcza się wzdłuż trumny, białym pasem po stronie serca.

- 22) Urnę dekoruje się białą-czerwoną szarfą o wymiarach 100 x 6 cm. Szarfa powinna być ułożona w sposób dostosowany do kształtu urny. Jeśli kształt urny na to pozwala, szarfę krzyżuje się.
- 23) Na trumnie udekorowanej flagą państwową nie umieszcza się czapki gabardynowej albo beretu, kwiatów i innych przedmiotów oraz nie posypuje się jej ziemią. Po złożeniu flagi można na trumnie umieścić kwiaty.
- 24) Obowiązek zapewnienia flagi państwowej do dekoracji trumny albo szarfy do dekoracji urny spoczywa na organizatorze uroczystości pogrzebowej. Flaga państwowa po zdjęciu z trumny, a szarfa po zdjęciu z urny i złożeniu jest przekazywana wskazanemu członkowi rodziny zmarłego policjanta. Sposób składania flagi państwowej został określony w rozdziale VI pkt 4, natomiast sposób składania szarfy w rozdziale VI pkt 5.
- 25) Posterunek honorowy zostaje wprowadzony do obiektu sakralnego lub domu pogrzebowego 5 minut przed rozpoczęciem mszy pogrzebowej albo świeckiej uroczystości pogrzebowej i zajmuje miejsce po obu stronach trumny albo urny, stojąc przodem do siebie, a bokiem względem ołtarza oraz uczestników pogrzebu. Policjant rozprawdzający lub prawoskrzydłowy wydaje komendy.
- 26) Jeżeli w uroczystości jest przewidziane pośmiertne odznaczenie lub mianowanie policjanta na wyższy stopień policyjny, odbywa się ono, w uzgodnieniu z rodziną zmarłego, tuż przed rozpoczęciem mszy pogrzebowej albo świeckiej ceremonii pogrzebowej. Wyznaczony policjant odczytuje wyciąg z aktu nadania orderu (odznaczenia, medalu, odznaki) lub mianowania. Order (odznaczenie, medal, odznakę) przypięty do poduszki jest wnoszony przez funkcjonariusza z policyjnej asysty honorowej i ustawiany przy trumnie albo urnie. Akt nadania lub mianowania wręcza się wskazanemu członkowi rodziny zmarłego policjanta. Następnie rozpoczyna się msza pogrzebowa albo świecka uroczystość pogrzebowa.
- 27) Po zakończeniu uroczystości funkcjonariusze z policyjnej asysty honorowej wnoszą z obiektu sakralnego lub domu pogrzebowego wieńce i wiązanki, poduszkę z orderem, (odznaczeniem, medalem, odznaką), fotografię zmarłego i zajmują odpowiednie miejsce w kondukcji. Następnie wnoszona jest trumna (urna), której może towarzyszyć asysta posterunku honorowego.
- 28) W chwili wnoszenia trumny albo urny z obiektu sakralnego lub domu pogrzebowego, trębacz gra sygnał „Baczność”. Dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!) Na prawo – PATRZ!”.
- 29) Kondukt formuje się w następującym porządku: po uzgodnieniu z rodziną zmarłego – symbol religijny, następnie – orkiestra albo trębacz, werblista, kompania reprezentacyjna albo honorowa z pocztem sztandarowym albo pododdział honorowy, poczty sztandarowe towarzyszące, policjanci z wieńcami i wiązankami, policjant z poduszką z orderem

(odznaczeniem, medalem, odznaką), duchowny albo mistrz ceremonii, karawan z posterunkiem honorowym, rodzina i uczestnicy pogrzebu. Czapka gabardynowa albo beret – gdy nie jest umieszczona na trumnie, i fotografia zmarłego mogą być niesione w kondukcje po asyście z poduszką z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką), a przed duchownym albo mistrzem ceremonii.

- 30) Po uformowaniu konduktu żałobnego, dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendy do przejścia w stronę grobu (kolumbarium): „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ!) W czwórki w prawo – ZWROT! Za mną – MARSZ!”. Kompania reprezentacyjna albo honorowa maszeruje krokiem żałobnym, bez wymachu rąk.
- 31) Przed podejściem do grobu lub kolumbarium, dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendę: „Równy KROK!”. Orkiestra i kompania reprezentacyjna albo honorowa maszeruje w wyznaczone miejsce i ustawia się w szyku rozwiniętym, umożliwiającym dowódcy kompanii obserwację przebiegu uroczystości. Policjanci niosący wieńce i wiązanki, a także poduszkę z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką), zajmują miejsca zgodne z wcześniejszymi ustaleniami. W przypadku gdy czapka gabardynowa albo beret i fotografia zmarłego są niesione w kondukcje zajmują miejsca również zgodne z wcześniejszymi ustaleniami.
- 32) Po przybyciu konduktu do miejsca pochówku, w chwili zatrzymania się karawanu, posterunek honorowy zajmuje miejsce przy grobie, stojąc tyłem do tablicy nagrobnej, oddaje honory do momentu umieszczenia trumny albo urny na katafalku.
- 33) Po zatrzymaniu karawanu, przed przeniesieniem trumny albo urny w stronę grobu lub kolumbarium, dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendy do oddania honorów: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!) Na prawo – PATRZ!”. Po ustawieniu trumny albo urny na katafalku, dowódca kompanii wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Do nogi – BRÓŃ!) Kompania – SPOCZNIJ!”. W przypadku uroczystości pogrzebowej policjanta, który poniósł śmierć w ochronie życia i zdrowia ludzi oraz mienia albo w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także innych szczególnie uzasadnionych przypadkach, po ustawieniu trumny albo urny na katafalku, orkiestra wykonuje hymn Rzeczypospolitej Polskiej.
- 34) Po uzgodnieniu z rodziną zmarłego policjanta następuje odmówienie przez duchownego modlitwy, zgodnie z ceremoniałem liturgicznym albo mowy pożegnalnej przez mistrza ceremonii, które poprzedza sygnał „Słuchajcie Wszyscy”.
- 35) Jeżeli pośmiertne odznaczenie zmarłego lub jego mianowanie na wyższy stopień policyjny nie nastąpiło w obiekcie sakralnym lub domu pogrzebowym, przeprowadza się je po modlitwie duchownego albo mowie mistrza ceremonii. Dowódca kompanii wydaje komendę: „Kompania

– BACZNOŚĆ!”. Wyznaczony policjant odczytuje wyciąg z aktu nadania orderu (odznaczenia, medalu, odznaki) lub mianowania. Order (odznaczenie, medal, odznakę) przypina się do poduszki. Policjant z poduszką, na której upięto order (odznaczenie, medal, odznakę), zajmuje miejsce przy grobie. Akt nadania lub mianowania wręcza się wskazanemu członkowi rodziny zmarłego policjanta. Dowódca kompanii wydaje komendę: „Kompania – SPOCZNIJ!”. Następnie mogą odbyć się przemówienia okolicznościowe.

36) W przypadku uroczystości pogrzebowej policjanta, którego trumna została udekorowana flagą państwową albo urna została udekorowana biało-czerwoną szarfą, po ostatnim przemówieniu następuje ceremonialne złożenie flagi państwowej albo szarfy. Dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONÍ! Prezentuj – BRONÍ!) Na prawo – PATRZ!”. Wyznaczeni policjanci dokonują złożenia flagi państwowej albo szarfy, którą przekazuje się wskazanemu członkowi rodziny zmarłego policjanta. Dowódca kompanii wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONÍ! Do nogi – BRONÍ!) Kompania – SPOCZNIJ!”.

37) Przed złożeniem trumny albo urny do grobu lub kolumbarium, dowódca kompanii wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONÍ! Prezentuj – BRONÍ!) Na prawo – PATRZ!”. Następuje złożenie trumny albo urny, a trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”.

38) Po złożeniu trumny albo urny, dowódca kompanii wydaje komendy do salwy honorowej:

a) dla kompanii uzbrojonej w karabiny SKS albo karabinki MSBS-R: „Kompania – BACZNOŚĆ! Na ramię – BRONÍ! Do nogi – BRONÍ! Salwa honorowa, kompania – SPOCZNIJ!”. Na komendę „SPOCZNIJ” drugi szereg odstępuje krok w tył. W przypadku gdy występują szczególnie uciążliwe warunki terenowe, dopuszcza się wcześniejsze zwiększenie odległości między pierwszym a drugim szeregiem, wtedy po komendzie „SPOCZNIJ”, policjanci nie wykonują odstępowań. „Do salwy honorowej – trzema (policjanci wykonują takie same czynności jak przy komendzie „BACZNOŚĆ”) – ŁADUJ! Salwą – PAL! Salwą – PAL! Salwą – PAL! Po salwie honorowej kompania – SPOCZNIJ!”. Drugi szereg wykonuje krok do przodu. Następnie: „Kompania – BACZNOŚĆ! Na ramię – BRONÍ! Prezentuj – BRONÍ! Na prawo – PATRZ!”;

b) dla kompanii uzbrojonej w AKMS: „Kompania – BACZNOŚĆ! Drugi szereg krok w tył – MARSZ!”. Następnie na zapowiedź komendy: „Kolby”, policjanci kciukiem prawej ręki naciskają na zatrzask kolby, a lewą ręką odciągają kolbę tak, aby tworzyła kąt około 135 stopni w stosunku do broni. Po częściowym rozłożeniu kolby, lewa ręka chwyta za łożo i rurę gazową, a prawa za dolną część kolby. W dalszej kolejności na hasło „ROZŁÓŻ!”, policjanci energicznie prawą ręką rozkładają kolbę do końca. Po rozłożeniu kolby lewa ręka wraca do postawy zasadniczej, a prawa wzdłuż rękojeści. Po rozłożeniu kolby dowódca

wydaje komendy: „Na pas – BROŃ! SPOCZNIJ! Do salwy honorowej trzema – ŁADUJ! Salwą – PAL! ŁADUJ! Salwą – PAL! ŁADUJ! Salwą – PAL! Zabezpiecz – BROŃ! Na pas – BROŃ! Przez pierś – BROŃ!!”. Po zapowiedzi komendy: „Kolby”, policjanci prawą ręką chwytają za zatrzask kolby i zwalniają go, a następnie lewą ręką układają kolbę w pozycji pod kątem około 45 stopni (wzdłuż magazynka). Po ułożeniu kolby lewą ręką chwytają broń na wysokości łoża i rury gazowej. Po komendzie: „Kolby – ZŁÓŻ!”, prawa ręka energicznie składa kolbę i wraca na rękojeść, a lewa ręka do postawy zasadniczej. Następnie dowódca wydaje komendy: „Drugi szereg krok na wprost – MARSZ! Na prawo – PATRZ!”.

- 39) Po salwie honorowej następuje złożenie wieńców i wiązanek. Kwiaty niesione przez policjantów z asysty honorowej są przez nich składane na grobie lub przekazywane, w tym celu, pracownikom zakładu pogrzebowego.
- 40) W czasie składania wieńców i wiązanek werblista gra „Tremolo”. Delegacji składających wieńce nie zapowiada się. Po złożeniu kwiatów sygnalista gra melodię „Śpij Kolego” albo „Cisza”. Dowódca kompanii wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BROŃ! Do nogi – BROŃ!) Kompania – SPOCZNIJ!”. Jeśli w pogrzebie uczestniczy orkiestra, wykonuje ona „Marsz Żałobny”, a następnie na komendę dowódcy kompanii razem z kompanią reprezentacyjną albo honorową odchodzi z miejsca uroczystości.
- 41) Wyznaczony policjant odpina z poduszki order (odznaczenie, medal, odznakę) i przekazuje je wskazanemu przedstawicielowi rodziny zmarłego policjanta.
- 42) Czapkę gabardynową albo beret i fotografię zmarłego, po zakończeniu uroczystości pogrzebowej, przekazuje się wskazanemu przedstawicielowi rodziny zmarłego policjanta.
- 43) Posterunek honorowy pozostaje na miejscu pochówku do zakończenia składania kondolencji rodzinie zmarłego.

12. UROCZYSTOŚCI POGRZEBOWE WYZNANIA PRAWOSŁAWNEGO

Z UDZIAŁEM POLICYJNEJ ASYSTY HONOROWEJ

- 1) Policyjną asystę honorową podczas pogrzebów w wyznaniu prawosławnym przydziela się na zasadach określonych w niniejszym rozdziale.
- 2) Na ceremonię pogrzebową kieruje się kompanię reprezentacyjną albo honorową z poczem sztandarowym, orkiestrę (trębaczka, werblistę), posterunek honorowy oraz policjantów do niesienia wieńców i wiązanek, poduszki z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką). W uzasadnionych przypadkach w uroczystościach pogrzebowych może uczestniczyć również motocyklowa asysta honorowa.

- 3) Skład asysty honorowej przydziela właściwy kierownik jednostki organizacyjnej Policji, który zapewnia udział asysty w postaci, co najmniej posterunku honorowego wystawianego przy trumnie w obiekcie sakralnym.
- 4) Jeżeli w składzie policyjnej asysty honorowej występuje sztandar, na jego drzewcu mocowany jest kir.
- 5) Uroczystość pogrzebową o charakterze religijnym prowadzi duchowny. Nabożeństwo żałobne może odbyć się w świątyni wskazanej przez rodzinę zmarłego policjanta.
- 6) W czasie nabożeństwa żałobnego wystawiany jest posterunek honorowy. Przy trumnie wystawiany jest posterunek honorowy czteroosobowy. Policjanci ustawiają się przy trumnie – przodem do trumny, symetrycznie w stosunku do jej kształtu.
- 7) Na posterunku honorowym wartość honorową mogą pełnić również policjanci niewchodzący w skład policyjnej asysty honorowej, a także przedstawiciele władz państwowych, organizacji pozarządowych, środowiska policyjnego, przyjaciele zmarłego i inne osoby.
- 8) Zmianę posterunku honorowego w trakcie nabożeństwa żałobnego należy ustalić z duchownym. Podczas zmiany na posterunku honorowym, dowodzący policjant wchodząc do świątyni, w którym znajduje się trumna, staje przed nią i oddaje honory.
- 9) Trumnę ustawia się na katafalku. Przed trumną umieszcza się czapkę gabardynową albo beret – bez mocowania, stopniem policyjnym uwidocznionym od strony uczestników uroczystości.
- 10) Przy trumnie można ustawić poduszkę z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką), a wieńce i wiązanki po obu jej stronach. Można również ustawić fotografię zmarłego policjanta, jeżeli rodzina wyraziła takie życzenie.
- 11) W przypadku pośmiertnego mianowania na wyższy stopień policyjny, na czapce gabardynowej (berecie) zmarłego powinny być umieszczone nowe oznaki stopnia policyjnego. Czapkę gabardynową albo beret i fotografię zmarłego, po zakończeniu uroczystości pogrzebowej, przekazuje się rodzinie zmarłego policjanta.
- 12) Przed rozpoczęciem uroczystości pogrzebowej policjanta, który poniósł śmierć w ochronie życia i zdrowia ludzi oraz mienia albo w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego, trumnę dekoruje się flagą państwową o wymiarach 100 x 240 cm. Flagę umieszcza się wzdłuż trumny, białym pasem po stronie serca.
- 13) Na trumnie udekorowanej flagą państwową nie umieszcza się czapki gabardynowej albo beretu, kwiatów i innych przedmiotów oraz nie posypuje się jej ziemią. Obowiązek zapewnienia flagi do dekoracji trumny spoczywa na organizatorze uroczystości pogrzebowej. Flaga po zdjęciu z trumny i złożeniu, jest przekazywana wskazanemu członkowi rodziny zmarłego policjanta. Sposób składania flagi jest określony w rozdziale VI pkt 4.

- 14) Jeżeli podczas pogrzebu jest przewidziane pośmiertne odznaczanie lub mianowanie policjanta na wyższy stopień policyjny, przeprowadza się je w uzgodnieniu z rodziną zmarłego. Dopuszcza się przeprowadzenie tej uroczystości w świątyni tuż przed rozpoczęciem nabożeństwa żałobnego. Wyznaczony policjant odczytuje wyciąg z aktu nadania orderu (odznaczenia, medalu, odznaki) lub mianowania. Order (odznaczenie, medal, odznakę) przypięty do poduszki jest wnoszony przez funkcjonariusza z policyjnej asysty honorowej i ustawiany przy trumnie. Akt nadania lub mianowania wręcza się wskazanemu członkowi rodziny zmarłego policjanta. Następnie rozpoczyna się nabożeństwo żałobne.
- 15) Po zakończonym nabożeństwie w świątyni, w chwili wynoszenia trumny z obiektu sakralnego, trębacz gra sygnał „Baczność”. Dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!) Na prawo – PATRZ!”.
- 16) Kondukt formuje się w następującym porządku: po uzgodnieniu z rodziną zmarłego – krzyż procesyjny, następnie orkiestra (trębacz, werblista), kompania reprezentacyjna albo honorowa z poczem sztandarowym albo pododdział honorowy, poczty sztandarowe towarzyszące, policjanci z wieńcami i wiązkami, policjant z poduszką z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką), duchowny, karawan z posterunkiem honorowym, rodzina i uczestnicy pogrzebu. Czapka gabardynowa (beret) – gdy nie jest umieszczona na trumnie i fotografia zmarłego, mogą być niesione w kondukcje po asyście z poduszką z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką), a przed duchownym.
- 17) Po uformowaniu konduktu żałobnego, dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendy do przejścia w stronę cmentarza: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ!) W czwórki w prawo – ZWROT! Za mną – MARSZ!”. Kompania reprezentacyjna albo honorowa maszeruje krokiem żałobnym, bez wymachu rąk.
- 18) Przed podejściem do grobu, dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendę: „Równy KROK!”. Policyjna asysta honorowa maszeruje w wyznaczone miejsce i ustawia się w szyku rozwiniętym, umożliwiającym dowódcy kompanii obserwację przebiegu uroczystości. Policjanci niosący wieńce i wiązkanki, poduszkę z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką), zajmują miejsca, zgodne z wcześniejszymi ustaleniami.
- 19) Po przybyciu konduktu do miejsca pochówku, w chwili zatrzymania się karawanu, posterunek honorowy zajmuje miejsce przy grobie, stojąc tyłem do tablicy nagrobnej. Posterunek oddaje honory do momentu umieszczenia trumny na katafalku.
- 20) Przed przeniesieniem trumny w stronę grobu, dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendy do oddania honorów: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!) Na prawo – PATRZ!”. Po ustawieniu trumny na katafalku,

dowódca kompanii wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Do nogi – BRÓŃ!) Kompania – SPOCZNIJ!”. W przypadku uroczystości pogrzebowej policjanta, który poniósł śmierć w ochronie życia i zdrowia ludzi oraz mienia albo w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także innych szczególnie uzasadnionych przypadkach, po ustawieniu trumny na katafalku orkiestra wykonuje hymn Rzeczypospolitej Polskiej.

- 21) Po uzgodnieniu z rodziną zmarłego policjanta następuje odmówienie przez duchownego modlitwy, zgodnie z ceremoniałem liturgicznym.
- 22) Jeżeli przewiduje się pośmiertne odznaczenie zmarłego lub jego mianowanie na wyższy stopień policyjny podczas uroczystości pogrzebowej, gdy nie nastąpiło ono w świątyni, przeprowadza się je po modlitwie duchownego. Dowódca kompanii wydaje komendę: „Kompania – BACZNOŚĆ!”. Wyznaczony policjant odczytuje wyciąg z aktu nadania orderu (odznaczenia, medalu, odznaki) lub mianowania. Order (odznaczenie, medal, odznakę) przypina się do poduszki. Policjant z poduszką, na której upięto order (odznaczenie, medal, odznakę) zajmuje miejsce przy grobie. Akt nadania lub mianowania wręcza się wyznaczonemu członkowi rodziny zmarłego policjanta. Dowódca kompanii wydaje komendę: „Kompania – SPOCZNIJ!”. Następnie mogą odbyć się przemówienia okolicznościowe.
- 23) W przypadku uroczystości pogrzebowej policjanta, którego trumna została udekorowana flagą państwową, po ostatnim przemówieniu następuje ceremonialne złożenie flagi państwowej – zgodne z rozdziałem VI pkt 4. Dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!) Na prawo – PATRZ!”. Wyznaczeni policjanci dokonują złożenia flagi państwowej, którą przekazuje się wyznaczonemu członkowi rodziny zmarłego policjanta. Dowódca kompanii wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Do nogi – BRÓŃ!) Kompania – SPOCZNIJ!”.
- 24) Przed złożeniem trumny do grobu, duchowny odmawia modlitwę wyrażoną w słowach: „Pańska jest ziemia i co ją napęlnia, świat cały i wszyscy żyjący w nim”. Po tej modlitwie dowódca kompanii wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!) Na prawo – PATRZ!”. Następuje złożenie trumny, a trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”.
- 25) Po odegraniu „Hasła Wojska Polskiego”, dowódca kompanii wydaje dalsze komendy, a kompania wykonuje salwę honorową.
- 26) Po salwie honorowej następuje złożenie wieńców i wiązanek. W czasie składania wieńców i wiązanek werblista gra „Tremolo”. Wieńce i wiązanki niesione przez policjantów z asysty honorowej są przez nich składane na grobie lub przekazywane, w tym celu, pracownikom zakładu pogrzebowego. Delegacji składających wieńce i wiązanki nie zapowiada się.

- 27) Po złożeniu kwiatów sygnalista odgrywa melodię „Śpij Kolego” albo „Cisza”. Dowódca kompanii wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRON! Do nogi – BRON!) Kompania – SPOCZNIJ!”. Jeśli w pogrzebie uczestniczy orkiestra, wykonuje ona „Marsz Żałobny”. Następnie na komendę dowódcy kompanii, policyjna asysta honorowa odchodzi z miejsca uroczystości. Natomiast posterunek honorowy pozostaje przy grobie do zakończenia składania kondolencji rodzinie zmarłego.
- 28) Wyznaczony policjant odpina z poduszki order (odznaczenie, medal, odznakę), a następnie przekazuje przedstawicielowi rodziny zmarłego policjanta.

13. UROCZYSTOŚCI POGRZEBOWE WYZNANIA EWANGELICKIEGO Z UDZIAŁEM POLICYJNEJ ASYSTY HONOROWEJ

- 1) Policyjną asystę honorową podczas pogrzebów ewangelickich przydziela się na zasadach określonych w przepisach niniejszego rozdziału.
- 2) Na pogrzeby kieruje się kompanię reprezentacyjną albo honorową z poczem sztandarowym, orkiestrę (trębacza lub werblistę), posterunek honorowy oraz policjantów do niesienia wieńców i wiązanek, poduszki z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką). W uzasadnionych przypadkach w uroczystościach pogrzebowych może uczestniczyć również motocyklowa asysta honorowa.
- 3) Skład asysty honorowej przydziela właściwy kierownik jednostki organizacyjnej Policji, który zapewnia udział asysty w postaci co najmniej posterunku honorowego wystawianego przy trumnie w obiekcie sakralnym.
- 4) Jeżeli w składzie policyjnej asysty honorowej występuje sztandar, na jego drzewcu mocowany jest kir.
- 5) Uroczystość pogrzebową o charakterze religijnym prowadzi duchowny. Nabożeństwo żałobne może odbyć się w świątyni wskazanej przez rodzinę zmarłego policjanta.
- 6) W czasie nabożeństwa żałobnego wystawiany jest posterunek honorowy. Przy trumnie wystawiany jest posterunek honorowy czteroosobowy, a przy urnie dwuosobowy. Policjanci ustawiają się przy trumnie (urnie) – przodem do trumny (urny), symetrycznie w stosunku do jej kształtu.
- 7) Na posterunku honorowym wartę honorową mogą pełnić również policjanci niewchodzący w skład policyjnej asysty honorowej, a także przedstawiciele władz państwowych, organizacji pozarządowych, środowiska policyjnego, przyjaciele zmarłego i inne osoby.

- 8) Zmianę posterunku honorowego w trakcie nabożeństwa żałobnego należy ustalić z duchownym. Podczas zmiany na posterunku honorowym, dowodzący policjant wchodząc do świątyni, w której znajduje się trumna albo urna, staje przed nią i oddaje honory.
- 9) Trumnę albo urnę ustawia się na katafalku. Na trumnie umieszcza się czapkę gabardynową albo beret – bez mocowania, na wysokości piersi zmarłego, stopniem policyjnym uwidocznionym od strony uczestników uroczystości. Na urnie nie umieszcza się czapki gabardynowej i beretu.
- 10) Przy trumnie albo urnie można ustawić poduszkę z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką), a wieńce i wiązanki po obu jej stronach. Można również ustawić fotografię zmarłego policjanta, jeżeli rodzina wyraziła takie życzenie.
- 11) W przypadku pośmiertnego mianowania na wyższy stopień policyjny, na czapce gabardynowej albo berecie zmarłego, powinny być umieszczone nowe oznaki stopnia policyjnego. Czapkę gabardynową albo beret i fotografię zmarłego, po zakończeniu ceremonii przekazuje się rodzinie zmarłego policjanta.
- 12) Przed rozpoczęciem uroczystości pogrzebowej policjanta, który poniósł śmierć w ochronie życia i zdrowia ludzi oraz mienia albo w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego, trumnę dekoruje się flagą państwową o wymiarach 100 x 240 cm. Flagę tę umieszcza się wzdłuż trumny, białym pasem po stronie serca. Urnę dekoruje się białą-czerwoną szarfą o wymiarach 100 x 6 cm.
- 13) Na trumnie udekorowanej flagą państwową nie umieszcza się czapki gabardynowej albo beretu, kwiatów i innych przedmiotów oraz nie posypuje się jej ziemią.
- 14) Obowiązek zapewnienia flagi państwowej do dekoracji trumny albo szarfy do dekoracji urny spoczywa na organizatorze uroczystości pogrzebowej. Flaga państwowa po zdjęciu z trumny, a szarfa po zdjęciu z urny i złożeniu, jest przekazywana wskazanemu członkowi rodziny zmarłego policjanta. Sposób składania flagi państwowej jest określony w rozdziale VI pkt 4, natomiast sposób składania szarfy jest określony w rozdziale VI pkt 5.
- 15) Jeżeli podczas pogrzebu jest przewidziane pośmiertne odznaczanie lub mianowanie policjanta na wyższy stopień policyjny, przeprowadza się je w uzgodnieniu z rodziną zmarłego. Dopuszcza się przeprowadzenie tej uroczystości w świątyni tuż przed rozpoczęciem nabożeństwa żałobnego. Wyznaczony policjant odczytuje wyciąg z aktu nadania orderu (odznaczenia, medalu, odznaki) lub mianowania. Order (odznaczenie, medal, odznakę) przypięty do poduszki jest wnoszony przez funkcjonariusza z policyjnej asysty honorowej i ustawiany przy trumnie albo urnie. Akt nadania lub mianowania wręcza się wskazanemu członkowi rodziny zmarłego policjanta. Następnie rozpoczyna się nabożeństwo żałobne.
- 16) Po zakończonym nabożeństwie w świątyni, w chwili wynoszenia trumny albo urny z obiektu sakralnego, trębacz gra sygnał „Bacność”. Dowódca kompanii reprezentacyjnej albo

honorowej wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONŃ! Prezentuj – BRONŃ!) Na prawo – PATRZ!”.

- 17) Kondukt formuje się w następującym porządku (po uzgodnieniu z rodziną zmarłego) – krzyż procesyjny, następnie orkiestra (trębacz, werblista), kompania reprezentacyjna albo honorowa z pocztą sztandarową albo pododdział honorowy, poczty sztandarowe towarzyszące, policjanci z wieńcami i wiązkami, policjant z poduszką z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką), duchowny, karawan z posterunkiem honorowym, rodzina i uczestnicy pogrzebu. Czapka gabardynowa albo beret – gdy nie jest umieszczona na trumnie i fotografia zmarłego, mogą być niesione w kondukcji po asyście z poduszką z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką), a przed duchownym.
- 18) Po uformowaniu konduktu żałobnego, dowódca kompanii wydaje komendy do przejścia w stronę cmentarza: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONŃ!) W czwórki w prawo – ZWROT! Za mną – MARSZ!”. Kompania reprezentacyjna albo honorowa maszeruje krokiem żałobnym, bez wymachu rąk.
- 19) Przed podejściem do grobu dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendę: „Równy KROK!”. Policyjna asysta honorowa maszeruje w wyznaczone miejsce i ustawia się w szyku rozwiniętym, umożliwiającym dowódcy kompanii obserwację przebiegu uroczystości. Policjanci niosący wieńce i wiązkanki, poduszkę z orderem (odznaczeniem, medalem, odznaką) zajmują miejsca, zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.
- 20) Po przybyciu konduktu do miejsca pochówku, w chwili zatrzymania się karawanu, posterunek honorowy zajmuje miejsce przy grobie, stojąc tyłem do tablicy nagrobnej. Posterunek oddaje honory do momentu umieszczenia trumny albo urny na katafalku.
- 21) Po zatrzymaniu karawanu, przed przeniesieniem trumny albo urny w stronę grobu, dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendy do oddania honorów: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONŃ! Prezentuj – BRONŃ!) Na prawo – PATRZ!”. Po ustawieniu trumny albo urny na katafalku, dowódca kompanii wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONŃ! Do nogi – BRONŃ!) Kompania – SPOCZNIJ!”. W przypadku uroczystości pogrzebowej policjanta, który poniósł śmierć w ochronie życia i zdrowia ludzi oraz mienia albo w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także innych szczególnie uzasadnionych przypadkach, po ustawieniu trumny albo urny na katafalku, orkiestra wykonuje hymn Rzeczypospolitej Polskiej.
- 22) Następuje odmówienie przez duchownego modlitwy zgodnie z ceremoniałem liturgicznym.
- 23) Jeżeli przewiduje się pośmiertne odznaczenie zmarłego lub jego mianowanie na wyższy stopień policyjny podczas uroczystości pogrzebowej, gdy nie nastąpiło ono w świątyni, przeprowadza się je po modlitwie duchownego. Dowódca kompanii wydaje komendę: „Kompania

– BACZNOŚĆ!”. Wyznaczony policjant odczytuje wyciąg z aktu nadania orderu (odznaczenia, medalu, odznaki) lub mianowania. Order (odznaczenie, medal, odznakę) przypina się do poduszki. Policjant z poduszką, na której upięto order (odznaczenie, medal, odznakę), zajmuje miejsce przy grobie. Akt nadania lub mianowania wręcza się wyznaczonemu członkowi rodziny zmarłego policjanta. Dowódca kompanii wydaje komendę: „Kompania – SPOCZNIJ!”. Następnie mogą odbyć się przemówienia okolicznościowe.

- 24) W przypadku uroczystości pogrzebowej policjanta, którego trumna została udekorowana flagą państwową, a urna została udekorowana biało-czerwoną szarfą, po ostatnim przemówieniu następuje ceremonialne złożenie flagi państwowej albo szarfy. Dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONŃ! Prezentuj – BRONŃ!) Na prawo – PATRZ!”. Wyznaczeni policjanci dokonują złożenia flagi państwowej albo szarfy, którą przekazuje się wyznaczonemu członkowi rodziny zmarłego policjanta. Dowódca kompanii wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONŃ! Do nogi – BRONŃ!) Kompania – SPOCZNIJ!”.
- 25) Przed złożeniem trumny albo urny do grobu, duchowny wypowiada słowa: „Złożmy teraz trumnę (urnę) naszego zmarłego współbrata do grobu”. Po tych słowach dowódca kompanii reprezentacyjnej albo honorowej wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONŃ! Prezentuj – BRONŃ!) Na prawo – PATRZ!”. Następuje złożenie trumny albo urny, a trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”.
- 26) Po odegraniu „Hasła Wojska Polskiego”, dowódca kompanii wydaje dalsze komendy, a kompania wykonuje salwę honorową.
- 27) Po salwie honorowej następuje złożenie wieńców i wiązanek. W czasie składania wieńców i wiązanek werblista gra „Tremolo”. Wieńce i wiązanki niesione przez policjantów z asysty honorowej są przez nich składane na grobie lub przekazywane w tym celu, pracownikom zakładu pogrzebowego. Delegacji składających wieńce nie zapowiada się.
- 28) Po złożeniu wieńców sygnalista odgrywa melodię „Śpij Kolego” albo „Cisza”. Dowódca kompanii wydaje komendy: „Kompania – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONŃ! Do nogi – BRONŃ!) Kompania – SPOCZNIJ!”. Jeśli w pogrzebie uczestniczy orkiestra, wykonuje ona „Marsz Żałobny”. Następnie na komendę dowódcy kompanii, cała policyjna asysta honorowa odchodzi z miejsca uroczystości. Natomiast posterunek honorowy pozostaje przy grobie do zakończenia składania kondolencji rodzinie zmarłego.
- 29) Wyznaczony policjant odpina z poduszki order (odznaczenie, medal, odznakę), a następnie przekazuje przedstawicielowi rodziny zmarłego policjanta.

14. WRĘCZANIE ORDERÓW, ODZNACZEŃ, MEDALI, ODZNAK I AKTÓW MIANOWANIA NA WYŻSZE STOPNIE POLICYJNE ORAZ INNYCH WYRÓŻNIEŃ

- 1) W jednostkach organizacyjnych Policji wręczenie orderów, odznaczeń, medali, odznak i aktów mianowania na wyższe stopnie policyjne oraz tytułów honorowych i innych wyróżnień, odbywa się w czasie uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki. Uroczystość odbywa się z udziałem policyjnej asysty honorowej, którą co najmniej powinien stanowić poczet sztandarowy.
- 2) Ordery i odznaczenia mogą być wręczane przez osoby uprawnione do występowania do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskami o nadanie orderów i odznaczeń oraz ich zastępców, a także inne osoby upoważnione przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej do wręczania odznak, orderów i odznaczeń w jego imieniu.⁸⁾
- 3) Medale i odznaki resortowe mogą być wręczane przez osoby uprawnione do ich nadawania lub, w ich imieniu, przez osoby przez nie upoważnione, lub też przez osoby wskazane w odpowiednich przepisach.
- 4) Uroczystość do czasu powitania gości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki.
- 5) Policjanci do uhonorowania orderem, odznaczeniem, medalem, odznaką lub wręczenia aktu mianowania ustawieni są w kolejności:
 - a) dekorowani orderami – w kolejności wynikającej z ich starszeństwa,
 - b) dekorowani odznaczeniami – w kolejności wynikającej z ich starszeństwa,
 - c) dekorowani medalami – według rangi medalu,
 - d) dekorowani odznakami – według rangi odznaki,
 - e) mianowani na wyższe stopnie policyjne – według hierarchii stopni.
- 6) Lektor zaprasza wręczającego. Asystujący podają wręczającemu kolejno: ordery, odznaczenia, medale, odznaki, akty mianowania lub inne wyróżnienia. Dekorujący, przypinając order (odznaczenie, medal lub odznakę) mówi: „W imieniu (nadający order, odznaczenie, medal, odznakę) wręczam (ewentualnie zwrot Panu/Pani, stopień) (pełna nazwa orderu, odznaczenia, medalu, odznaki)”, przypina lub wręcza oraz przekazuje legitymację wraz z pudełkiem, podaje rękę i mówi: „Gratuluję Panu/Pani (stopień)”. Odznaczony lub mianowany odpowiada: „Ku chwale Ojczyzny!”. Osoby cywilne odpowiadają „Dziękuję”.
- 7) Po wręczeniu danemu szeregowi orderów, odznaczeń, medali, odznak lub aktów mianowania, dowódca uroczystości wydaje komendę: „Odznaczeni, mianowani, w prawo (lewo) – ZWROT!”. Na tę komendę policjanci, pracownicy Policji wykonują zwrot i przechodzą na tył kolumny

⁸⁾ Na podstawie art. 33 ust. 2 i 3 ustawy dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2023 r. poz. 2053).

pododdziału. Następnie dowódca uroczystości wydaje dla pododdziału odznaczonych, mianowanych komendę: „Pododdział – MARSZ!”. Dopuszcza się wykonanie przez pół szeregu odznaczonych, mianowanych zwrotu w prawo, a przez drugie pół w lewo i przejście na tył kolumny pododdziału.

- 8) Dowódca uroczystości może wydać komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! Odznaczeni, mianowani policjanci przed front szyku – MARSZ! Pododdziały – SPOCZNIJ!”. Policjanci występują na wyznaczone miejsca w kolejności:
 - a) dekorowani orderami – w kolejności wynikającej z ich starszeństwa,
 - b) dekorowani odznaczeniami – w kolejności wynikającej z ich starszeństwa,
 - c) dekorowani medalami – według rangi medalu,
 - d) dekorowani odznakami resortowymi – według rangi odznaki,
 - e) mianowani na wyższe stopnie policyjne – według hierarchii stopni.
- 9) Po wystąpieniu policjantów, lektor zaprasza wręczającego. Asystujący podają wręczającemu kolejno: order, odznaczenia, medale, odznaki, akty mianowania lub inne wyróżnienia.
- 10) Po wręczeniu orderów, odznaczeń, medali, odznak lub aktów mianowania dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! Odznaczeni, mianowani do szyku – MARSZ! Pododdziały – SPOCZNIJ!”. Na zapowiedź komendy „Odznaczeni, mianowani do szyku” – wykonują oni zwrot. Na komendę „MARSZ” – wstępują do szyku.
- 11) W sytuacji gdy odznaczeniem honorowany jest sztandar, dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!) Na prawo – PATRZ! Poczёт sztandarowy (pełna nazwa jednostki) – BACZNOŚĆ! Do dekoracji (nazwa orderu, odznaczenia, medalu, odznaki) – MARSZ!”. Po wystąpieniu pocztu sztandarowego i zatrzymaniu się, dowódca pocztu i asystujący oddają honory, a sztandarowy trzyma sztandar w położeniu „Prezentuj”. Lektor zaprasza wręczającego order (odznaczenie, medal, odznakę) oraz kierownika jednostki organizacyjnej Policji, której sztandar będzie odznaczony. Wręczający i kierownik jednostki organizacyjnej Policji podchodzą i zatrzymują się przed sztandarem. Sztandarowy salutuje sztandarem, a wręczający i kierownik jednostki organizacyjnej Policji oddają honory. Następnie wręczający przypina order (odznaczenie, medal, odznakę) do drzewca sztandaru, na wysokości górnej krawędzi głównej strony płata sztandaru, mówiąc: „W imieniu (nadający order, odznaczenie, medal, odznakę) wręczam (pełna nazwa orderu, odznaczenia, medalu, odznaki)”. Trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”, a wręczający i kierownik jednostki organizacyjnej Policji oddają honory. Sztandarowy wykonuje sztandarem chwyt „Prezentuj”, wręczający gratuluje kierownikowi jednostki organizacyjnej Policji, który odpowiada: „Ku chwale Ojczyzny!”. Następnie powracają oni na poprzednie miejsca. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Poczёт sztandarowy (pełna nazwa jednostki) – BACZNOŚĆ! Do szyku

– MARSZ!”, po której poczet zajmuje miejsce w szyku. Następnie dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Do nogi – BRÓŃ!) Pododdziały – SPOCZNIJ!”.

15. ZDAWANIE I OBEJMOWANIE WYŻSZYCH STANOWISK SŁUŻBOWYCH

- 1) W jednostkach organizacyjnych Policji zdawanie oraz obejmowanie wyższych stanowisk kierowniczych, odbywa się w obecności bezpośredniego przełożonego oraz w miarę możliwości innych przełożonych – w zależności od podporządkowania służbowego jednostki organizacyjnej Policji.
- 2) Uroczystość zdawania i obejmowania wyższych stanowisk kierowniczych powinna odbywać się w godnym miejscu, w formie uroczystej zbiórki albo uroczystego apelu. Policyjną asystę honorową podczas uroczystości powinien stanowić poczet sztandarowy ze sztandarem jednostki organizacyjnej Policji.
- 3) Zdawanie i obejmowanie stanowisk, których obsada pozostaje w gestii ministra właściwego do spraw wewnętrznych, odbywa się w jego obecności lub w obecności osób reprezentujących ministra.
- 4) Zdawanie i obejmowanie stanowisk, których obsada pozostaje w gestii Komendanta Głównego Policji, odbywa się w jego obecności lub w obecności osób reprezentujących Komendanta Głównego Policji.
- 5) Dowódcą uroczystości jest zastępca zdającego obowiązki lub policjant wyznaczony przez kierownika jednostki organizacyjnej Policji.
- 6) Jeżeli pozwalają na to możliwości, w uroczystości powinni wziąć udział wszyscy policjanci i pracownicy Policji zatrudnieni w jednostce organizacyjnej Policji.
- 7) W pozostałych przypadkach uroczystość zdania i objęcia stanowiska służbowego może odbyć się w gabinecie kierownika jednostki organizacyjnej Policji, w obecności bezpośredniego przełożonego.
- 8) Przekazanie i objęcie obowiązków Komendanta-Rektora Akademii Policji w Szczytnie, komendanta szkoły policyjnej, Dowódcy Centralnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji „BOA”, Dowódcy Oddziału Prewencji Policji, Dowódcy Samodzielnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji oraz Dowódcy Samodzielnego Pododdziału Prewencji Policji – powinno odbyć się w czasie uroczystego apelu na placu apelowym, w obecności jak największego stanu osobowego jednostki organizacyjnej Policji.

- 9) Przed uroczystością zdawania i obejmowania wyższych stanowisk służbowych, zdający stanowisko ustawia się po prawej stronie przełożonego, a obejmujący stanowisko ustawia się po lewej stronie przełożonego.
- 10) Uroczystość do czasu powitania gości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki.
- 11) Po powitaniu gdy jest to uzgodnione w scenariuszu, następuje przedstawienie obejmującego stanowisko.
- 12) Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie!”. Trębacz gra sygnał „Słuchajcie Wszyscy”. Wyznaczony policjant odczytuje dokument o zmianie na stanowisku służbowym. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie!”.
- 13) Zdający i obejmujący stanowisko składają przełożonemu meldunki o zdaniu i objęciu obowiązków służbowych.
- 14) Jeżeli uroczystość dotyczy kierownika jednostki organizacyjnej Policji posiadającej sztandar, przed złożeniem meldunków następuje ceremonia pożegnania i przywitania ze sztandarem. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie!”, a następnie: „Poczet sztandarowy (pełna nazwa jednostki) – WYSTĄP!”. Zdający i obejmujący stanowisko podchodzą do sztandaru. Sztandarowy salutuje sztandarem. Zdający stanowisko klęka na prawe kolano, prawą ręką chwyta dolną krawędź płata sztandaru, unosi go do ust i całuje. Następnie wstaje i pozostaje w postawie zasadniczej. Obejmujący stanowisko klęka na prawe kolano, prawą ręką chwyta dolną krawędź płata sztandaru, unosi go do ust i całuje. Następnie wstaje i pozostaje w postawie zasadniczej. Trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”.
- 15) Sztandarowy wykonuje chwyt „Prezentuj”. Zdający i obejmujący stanowisko podchodzą do przełożonego i składają meldunki.
- 16) Po przyjęciu meldunków przez przełożonego, zdający stanowisko staje po lewej stronie przełożonego, a obejmujący stanowisko staje po prawej stronie przełożonego. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Poczet sztandarowy (pełna nazwa jednostki) – WSTĄP!”, a następnie: „Panie, Panowie oficerowie!”.
- 17) Następują przemówienia okolicznościowe, głos zabierają także zdający i obejmujący stanowisko.

16. POŻEGNANIE POLICJANTÓW KOŃCZĄCYCH SŁUŻBĘ W POLICJI

- 1) Pożegnanie policjantów lub pracowników Policji kończących służbę albo pracę w Policji, może odbyć się w formie uroczystej zbiórki z udziałem przedstawicieli kierownictwa jednostki organizacyjnej Policji, policjantów i pracowników Policji, w tym przedstawicieli związków

zawodowych policjantów i pracowników Policji. Pożegnanie odbywa się w formie ustalonej przez kierownika jednostki organizacyjnej Policji.

- 2) W Akademii Policji w Szczytnie, szkołach policyjnych, Centralnym Pododdziale Kontrterrorystycznym Policji „BOA”, Oddziale Prewencji Policji, Samodzielnym Pododdziale Kontrterrorystycznym Policji i Samodzielnym Pododdziale Prewencji Policji pożegnanie policjanta kończącego służbę, może odbyć się w formie uroczystego apelu.
- 3) Po powitaniu głos zabiera kierownik jednostki organizacyjnej Policji, który charakteryzuje przebieg służby policjanta kończącego służbę. Jeżeli policjant zostaje odznaczony lub mianowany na wyższy stopień służbowy, odczytuje się postanowienie, decyzję lub rozkaz.
- 4) Wręczony zostaje order (odznaczenie, medal, odznaka) lub akt mianowania na wyższy stopień służbowy oraz symboliczny upominek.
- 5) Następują przemówienia okolicznościowe. Podczas wystąpień głos może zabrać również bezpośredni przełożony żegnanego oraz jego współpracownicy. Żegnany policjant zabiera głos jako ostatni. Uroczystość przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystości wręczenia orderów (odznaczeń, medali, odznak) i aktów mianowania na wyższe stopnie policyjne oraz innych wyróżnień.

17. ŚLUB POLICJANTA

- 1) Policjant może wystąpić z wnioskiem o przydzielenie policyjnej asysty honorowej w formie szpaleru reprezentacyjnego, na czas trwania uroczystości zawarcia przez niego związku małżeńskiego. Policjant składa wniosek do kierownika jednostki organizacyjnej Policji, w której pełni służbę. Wzór wniosku jest określony w załączniku nr 5 do Ceremoniału policyjnego.
- 2) Policjantowi można przydzielić asystę, o której mowa w ppkt 1, pod warunkiem złożenia przez niego deklaracji we wniosku, że w uroczystości ślubnej wystąpi on w ubiorze wyjściowym ze sznurem galowym.
- 3) O przydzieleniu i formie policyjnej asysty honorowej decyduje kierownik jednostki organizacyjnej Policji, przy czym w jej skład powinien wchodzić dowódca i co najmniej ośmiu policjantów.
- 4) W asyście w formie szpaleru reprezentacyjnego biorą udział policjanci w ubiorze wyjściowym ze sznurem galowym, za zgodą przełożonego, w czasie służbowym.
- 5) W uzasadnionym przypadku dopuszcza się wyróżnienie policjanta biorącego ślub, polegające na skierowaniu do asysty honorowej policjantów z jednolitym rodzajem uzbrojenia, np. z karabinkami SKS, MSBS-R, AKM lub AKMS lub szablami. W tym przypadku decyzję o przydzieleniu asysty, liczebności oraz transporcie służbowym podejmuje komendant

wojewódzki (Stołeczny) Policji, na wniosek przełożonego tego policjanta. Powyższe zadania policjanci wykonują w ramach obowiązków służbowych.

- 6) Szpaler reprezentacyjny z bronią albo bez broni ustawia się przed wejściem do urzędu stanu cywilnego lub obiektu sakralnego w dwóch szeregach, zwróconych frontem do siebie, kilka minut przed wyjściem małżonków.
- 7) Gdy małżonkowie wychodzą z urzędu stanu cywilnego albo obiektu sakralnego, policjanci stojący w szpalerze oddają honory na komendy: „BACZNOŚĆ! (Prezentuj – BROŃ!) Na prawo – PATRZ!”. Małżonkowie przechodzą między szeregami szpaleru.
- 8) W uzasadnionych przypadkach w uroczystościach ślubnych może uczestniczyć inna asysta, np. motocyklowa asysta honorowa lub pododdział konny

UROCZYSTOŚCI PAŃSTWOWE Z UDZIAŁEM POLICJI

- 1) W trakcie uroczystości państwowych organizuje się z udziałem policyjnej asysty honorowej, m.in.: apele pamięci (apele poległych), odsłanianie pomników, tablic pamiątkowych i miejsc pamięci oraz nadanie imion obiektom.
- 2) Udział policyjnej asysty honorowej w uroczystości państwowej odbywa się w oparciu o zasady ceremoniału wojskowego, np. Uroczysta Odprawa Wart przed Grobem Nieznanego Żołnierza.
- 3) Z okazji uroczystości państwowej może odbyć się także uroczystość o charakterze patriotyczno-religijnym.
- 4) Decyzję o udziale i składzie policyjnej asysty honorowej w uroczystości państwowej podejmuje Komendant Główny Policji, a szczegóły udziału określa w swoim rozkazie Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.
- 5) Jeżeli pozwalają na to warunki, w uroczystości mogą wziąć udział piesze, konne i zmotoryzowane grupy rekonstrukcji historycznej, przedstawiciele organów administracyjnych i samorządowych, środowisk policyjnych, organizacji pozarządowych, słuchaczy szkół policyjnych, młodzieży szkolnej, harcerzy i innych partnerów społecznych.
- 6) Policyjna asysta honorowa może uczestniczyć w uroczystościach patriotycznych i patriotyczno-religijnych, organizowanych przez inne instytucje z okazji rocznic historycznych i uroczystych wydarzeń.

1. APEL PAMIĘCI⁹⁾

- 1) Apele pamięci przeprowadza się z okazji świąt państwowych oraz rocznic historycznych wydarzeń, w miejscach związanych z dziejami Narodu Polskiego, np. przy pomnikach i tablicach pamiątkowych.
- 2) Tekst apelu pamięci, opracowany przez organizatorów uroczystości, powinien być zatwierdzony przez kierownika jednostki organizacyjnej Policji, kierującego policyjną asystę honorową do udziału w uroczystości.
- 3) Apel pamięci można łączyć z odsłonięciem pomników, tablic pamiątkowych i miejsc pamięci oraz ze składaniem wieńców i wiązanek.

⁹⁾ Apel pamięci w swojej treści przywołuje osoby związane z wydarzeniami historycznymi, które nie poległy w boju. Jeżeli w przeważającej części treści apelu wymienia się tych, którzy polegli podczas działań wojennych wówczas jest to apel poległych.

- 4) Apel pamięci odbywa się przy udziale policyjnej asysty honorowej, zgodnie z zasadami jej uczestnictwa w uroczystościach o charakterze patriotycznym lub patriotyczno-religijnym.
- 5) Podczas uroczystości wyznaczeni policjanci lub inne osoby mogą występować z zapalonymi pochodniami.
- 6) Uroczystość do czasu powitania gości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu.
- 7) Po powitaniu następują przemówienia okolicznościowe, które poprzedza sygnał „Słuchajcie Wszyscy”.
- 8) Jeżeli w scenariuszu przewidziana jest modlitwa, następuje ona po przemówieniach. Następnie lektor zapowiada odczytanie tekstu apelu pamięci. Trębacz gra „Baczność”.
- 9) Dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!) Na prawo - PATRZ!”.
- 10) Wyznaczony oficer Policji lub inny funkcjonariusz Policji odczytuje powoli i wyraźnie treść apelu pamięci. Po każdym zawołaniu, np.: „Wzywam Was do apelu!”/„Stańcie do apelu!”, policjanci kompanii reprezentacyjnej lub honorowej odpowiadają, np.: „Chwała bohaterom!”/„Zginęli śmiercią męczeńską!”/„Zginęli za Polskę!”. Werblista wykonuje „Tremolo”. Po ostatnim zawołaniu „Cześć ich pamięci!”, werblista trzykrotnie gra „Tremolo”.
- 11) Po odczytaniu apelu pamięci, dowódca uroczystości lub oficer odczytujący apel wydaje komendę: „Salwa honorowa!”.
- 12) Dowódca kompanii wydaje komendy do salwy honorowej:
 - a) dla kompanii uzbrojonej w karabiny SKS lub karabinki MSBS-R: „Kompania – BACZNOŚĆ! Na ramię – BRÓŃ! Do nogi – BRÓŃ! Salwa honorowa! Kompania – SPOCZNIJ!”. Na komendę „SPOCZNIJ” drugi szereg odstępuje krok w tył. W przypadku gdy występują szczególnie uciążliwe warunki terenowe, dopuszcza się wcześniejsze zwiększenie odległości między pierwszym, a drugim szeregiem, wtedy po komendzie: „SPOCZNIJ”, policjanci nie wykonują odstępowania. „Do salwy honorowej – TRZEMA (policjanci wykonują takie same czynności jak przy komendzie „BACZNOŚĆ”) – ŁADUJ! Salwą – PAL! Salwą – PAL! Salwą – PAL! Po salwie honorowej kompania – SPOCZNIJ!”. Drugi szereg wykonuje krok do przodu. Następnie „Kompania – BACZNOŚĆ! Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ! Na prawo – PATRZ!”.
 - b) dla kompanii uzbrojonej w AKM: „Kompania – BACZNOŚĆ! Drugi szereg krok w tył – MARSZ! Na pas – BRÓŃ! SPOCZNIJ! Do salwy honorowej trzema – ŁADUJ! Salwą – PAL! ŁADUJ! Salwą – PAL! ŁADUJ! Salwą – PAL! Zabezpiecz – BRÓŃ! Przez pierś – BRÓŃ! Drugi szereg krok na wprost – MARSZ! Na prawo – PATRZ!”.

- c) dla kompanii uzbrojonej w AKMS: „Kompania – BACZNOŚĆ! Drugi szereg krok w tył – MARSZ! KOLBY” – na zapowiedź komendy policjanci kciukiem prawej ręki naciskają na zatrzask kolby, a lewą ręką odciągają kolbę tak, aby tworzyła kąt około 135 stopni w stosunku do broni. Po częściowym rozłożeniu kolby lewa ręka chwyta za łożę i rurę gazową, a prawa za dolną część kolby. Następnie poda hasło – „ROZŁÓŻ!””. Policjanci energicznie prawą ręką rozkładają kolbę do końca. Po rozłożeniu kolby lewa ręka wraca do postawy zasadniczej, a prawa wzdłuż rękojeści. Po rozłożeniu kolby dowódca wydaje komendy: „Na pas – BRONŃ! SPOCZNIJ! Do salwy honorowej trzema – ŁADUJ! Salwą – PAL! ŁADUJ! Salwą – PAL! ŁADUJ! Salwą – PAL! Zabezpiecz – BRONŃ! Na pas – BRONŃ! Przez pierś – BRONŃ! Kolby”. Po zapowiedzi komendy policjanci prawą ręką chwytają za zatrzask kolby i zwalniają go, a następnie lewą ręką – układają kolbę w pozycji pod kątem około 45 stopni (wzdłuż magazynka). Po ułożeniu kolby policjant lewą ręką chwyta broń na wysokości łoża i rury gazowej. Po hasle „ZŁÓŻ!” – prawa ręka energicznie składa kolbę i wraca na rękojeść, a lewa ręka do postawy zasadniczej. Następnie dowódca wydaje komendy: „Drugi szereg krok na wprost – MARSZ! Na prawo – PATRZ!”.
- 13) Trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”.
- 14) Dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONŃ! Do nogi – BRONŃ!) Pododdziały – SPOCZNIJ!”.
- 15) Dopuszcza się niewykonanie salwy honorowej w sytuacjach wynikających z konieczności zachowania warunków bezpieczeństwa (np. na terenie stacjonowania kontyngentu policyjnego, Polskim Cmentarzu Wojennym lub w obiektach zamkniętych).
- 16) Lektor zaprasza delegacje składające wieńce i wiązanek do ustawienia się w wyznaczonym miejscu.
- 17) Dalszy scenariusz uroczystości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu.

2. ODSŁANIANIE POMNIKÓW, TABLIC PAMIĄTKOWYCH I MIEJSC PAMIĘCI

- 1) Odsłonięcie pomników, tablic pamiątkowych i miejsc pamięci (np. narodowych) odbywa się przy udziale policyjnej asysty honorowej, zgodnie z zasadami jej uczestnictwa w uroczystościach o charakterze patriotyczno-religijnym.
- 2) Sposób okrycia pomnika, tablicy pamiątkowej, miejsca pamięci przed odsłonięciem, uzależniony jest od możliwości organizacyjnych i technicznych. Najczęściej stosowane jest przepasanie odsłanianego obiektu wstęgą lub szarfą biało-czerwoną, którą przymocowuje się w górnym lewym rogu pomnika, tablicy pamiątkowej, miejsca pamięci i przeciąga skośnie do jego dolnego prawego rogu.

- 3) W chwili odsłonięcia, wstęgę lub szarfę zwalnia się z dolnego rogu lub przecina nożyczkami.
- 4) Uroczystość, do chwili powitania gości, przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki.
- 5) Jeżeli odczytuje się akt ustanowienia pomnika, tablicy pamiątkowej, miejsca pamięci trębacz gra sygnał „Baczność”. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – BACZNOŚĆ!”. Zostaje odczytany akt ustanowienia. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – SPOCZNIJ!”.
- 6) Dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!) Na prawo – PATRZ!”. Osoba dokonująca odsłonięcia zdejmuje wstęgę lub szarfę. Trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”. Po odegraniu tego sygnału dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Do nogi – BRÓŃ!) Pododdziały – SPOCZNIJ!”.
- 7) Jeżeli scenariusz uroczystości przewiduje poświęcenie pomnika, tablicy pamiątkowej, miejsca pamięci odbywa się ono po odsłonięciu i odmówieniu modlitwy.
- 8) Następują przemówienia okolicznościowe, poprzedzone sygnałem „Słuchajcie Wszyscy”.
- 9) Po przemówieniach zostają złożone wieńce i wiązanki, zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki.
- 10) Po złożeniu wieńców i wiązanek może być dodatkowo odegrany utwór okolicznościowy.
- 11) Dalsza część uroczystości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki.

3. NADAWANIE IMIENIA OBIEKTOM

- 1) Nadanie obiektom o charakterze publicznym imienia związanego z tradycjami policyjnymi, może być zorganizowane z udziałem policyjnej asysty honorowej, zgodnie z zasadami jej uczestnictwa w uroczystościach o charakterze patriotycznym. Uroczystość taka może być zorganizowana w rocznicę wydarzeń historycznych oraz połączona z apelem pamięci (apelem poległych), odsłonięciem pomnika lub tablicy pamiątkowej.
- 2) Uroczystość do chwili powitania gości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki.
- 3) Po powitaniu zostaje przedstawiony biogram osoby, której imię zostaje nadane obiektowi.
- 4) Trębacz gra sygnał „Baczność”. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – BACZNOŚĆ!”. Wyznaczony policjant odczytuje akt nadania imienia. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – SPOCZNIJ!”.

- 5) Jeżeli nadaniu imienia towarzyszy odsłonięcie tablicy pamiątkowej, dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONŃ! Prezentuj – BRONŃ!) Na prawo – PATRZ!”.
- 6) Odsłonięcia dokonuje osoba wyznaczona przez organizatora. Trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”. Dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONŃ! Do nogi – BRONŃ!) Pododdziały – SPOCZNIJ!”.
- 7) Jeżeli scenariusz uroczystości przewiduje poświęcenie tablicy, następuje ono po odsłonięciu i odmówieniu modlitwy.
- 8) Następują przemówienia okolicznościowe, poprzedzone sygnałem „Słuchajcie Wszyscy”.
- 9) Następnie pod tablicą mogą zostać złożone wieńce lub wiązanki oraz dokonany wpis w księdze pamiątkowej jednostki organizacyjnej Policji. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się odegranie utworu okolicznościowego.
- 10) Dalsza część uroczystości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki.

4. WMUROWANIE AKTU EREKCYJNEGO LUB KAMIENIA WĘGIELNEGO

- 1) Uroczystość wmurowania aktu erekcyjnego może być połączona z wmurowaniem kamienia węgielnego.
- 2) W uroczystości wmurowania aktu erekcyjnego lub kamienia węgielnego może uczestniczyć policyjna asysta honorowa.
- 3) Do udziału w uroczystości zaprasza się przełożonego, przedstawicieli władz administracji publicznej, środowisk policyjnych, duszpasterstwa, organizacji pozarządowych oraz słuchaczy szkół policyjnych, harcerzy i innych partnerów społecznych.
- 4) Uroczystość do chwili powitania gości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki.
- 5) Po powitaniu trębacz gra sygnał „Baczność”. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – BACZNOŚĆ!”. Następuje odczytanie aktu erekcyjnego. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – SPOCZNIJ!”, po czym następuje złożenie podpisów na akcie erekcyjnym.
- 6) Przed wmurowaniem aktu erekcyjnego lub kamienia węgielnego dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONŃ! Prezentuj – BRONŃ!) Na prawo – PATRZ!”. Następuje wmurowanie aktu erekcyjnego. Trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”.
- 7) Po wmurowaniu aktu erekcyjnego lub kamienia węgielnego dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ!” (Na ramię – BRONŃ! Do nogi – BRONŃ!) Pododdziały

– SPOCZNIJ!”. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się odegranie utworu okolicznościowego.

- 8) Następują przemówienia okolicznościowe, poprzedzone sygnałem „Słuchajcie Wszyscy”.
- 9) Dalsza część uroczystości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu lub uroczystej zbiórki.

5. UROCZYSTOŚCI O CHARAKTERZE PATRIOTYCZNO-RELIGIJNYM W KOŚCIELE RZYMSKOKATOLICKIM

- 1) W uroczystościach o charakterze patriotyczno-religijnym może uczestniczyć policyjna asysta honorowa, a także policjanci w składzie oficjalnej delegacji.
- 2) Uroczystości o charakterze patriotyczno-religijnym z udziałem policyjnej asysty honorowej są organizowane w obiekcie sakralnym lub poza nim, w porozumieniu z przedstawicielem kościoła rzymskokatolickiego oraz z organami administracji publicznej.
- 3) W części religijnej uroczystości może wziąć udział policyjna asysta honorowa w postaci kompanii reprezentacyjnej albo honorowej, pocztu sztandarowego, orkiestry policyjnej, trębacza.
- 4) Udział policjantów w posłudze liturgicznej odbywa się na zasadach dobrowolności.
- 5) W części patriotycznej uroczystości organizowanej poza obiektem sakralnym może uczestniczyć kompania reprezentacyjna albo honorowa, orkiestra policyjna, posterunek honorowy, policjanci do składania wieńców i wiązanek. W takiej sytuacji, osoby wchodzące w skład policyjnej asysty honorowej oczekują w miejscu przeprowadzenia części patriotycznej uroczystości, bądź mogą przemaszerować w to miejsce z uczestnikami części religijnej.
- 6) Jeżeli w nabożeństwie uczestniczy poczet sztandarowy, po jego zakończeniu wstępuje on do szyku kompanii reprezentacyjnej albo honorowej i wspólnie maszerują do miejsca, w którym odbywa się część patriotyczna uroczystości.
- 7) Kierownicy jednostek organizacyjnych Policji przy wskazywaniu policjantów do udziału w uroczystościach o charakterze patriotyczno-religijnym, biorą pod uwagę ich przekonania światopoglądowe, zgodnie z zasadą wolności sumienia i wyznania.
- 8) Policjanci uczestniczący w uroczystościach o charakterze patriotyczno-religijnym zachowują poszanowanie wobec zasad ceremonialnych, obowiązujących w wyznaniu rzymskokatolickim.
- 9) W trakcie uroczystości o charakterze patriotyczno-religijnym odbywających się w świątyni, członkowie oficjalnych delegacji policyjnych zajmują wskazane miejsca siedzące lub stojące, a kiedy wierni klęczą – policjanci przyjmują postawę zasadniczą.

- 10) W obiektach sakralnych policjanci zdejmują nakrycie głowy, trzymając czapkę w lewej ręce, chyba że zasady ceremonialne określonego wyznania pozwalają na przebywanie w świątyni w nakryciu głowy.
- 11) Kompania reprezentacyjna albo honorowa z poczetem sztandarowym biorąca udział w uroczystościach patriotyczno-religijnych, występuje w nakryciach głowy i z bronią. Jeżeli w uroczystości w obiekcie sakralnym bierze udział trębacz, występuje on w nakryciu głowy, natomiast orkiestra policyjna występuje bez nakryć głowy. W uroczystościach poza obiektem sakralnym, orkiestra policyjna w postawie stojącej występuje w nakryciach głowy, natomiast gdy ma zapewnione miejsca siedzące może wystąpić bez nakryć głowy.
- 12) Policjanci pełniący, na zasadzie dobrowolności, posługę liturgiczną podczas uroczystości religijnej, występują w ubiorze wyjściowym ze sznurem galowym bez nakrycia głowy. Policjantów pełniących posługę liturgiczną nie wyznacza się do zbierania ofiar.
- 13) Liczba policjantów do pełnienia posługi liturgicznej w uroczystości o charakterze patriotyczno-religijnym, powinna być każdorazowo ustalana z władzami kościelnymi.
- 14) Jeżeli poczet sztandarowy uczestniczy w nabożeństwie obrządku rzymskokatolickiego, wprowadza się go do obiektu sakralnego po wejściu celebransów, natomiast wyprowadzenie następuje przed ich wyjściem.
- 15) Po wprowadzeniu do obiektu sakralnego pocztu sztandarowego zajmuje miejsce na wprost ołtarza i oddaje honory. Orkiestra gra hymn Rzeczypospolitej Polskiej albo trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”. Następnie na komendy dowódcy, poczet sztandarowy zajmuje miejsce po lewej stronie ołtarza, patrząc od strony ołtarza.
- 16) Podczas nabożeństwa poczet sztandarowy oddaje honory w następujących okolicznościach:
 - a) w czasie czytania Ewangelii po słowach: „Pan z wami (...), słowa Ewangelii według świętego (...)”, trębacz gra sygnał „Bacność”, dowódca wydaje komendę: „Poczet – BACZNOŚĆ!”,
 - b) po słowach: „Oto słowo Pańskie”, trębacz gra sygnał „Spocznij”, dowódca wydaje komendę: „Poczet – SPOCZNIJ!”,
 - c) po raz drugi na dźwięk dzwonków po słowach kapłana: „Ciałem i Krwią naszego Pana Jezusa Chrystusa”, trębacz gra sygnał „Bacność”, dowódca wydaje komendy: „Poczet – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!) Na prawo – PATRZ!”,
 - d) w momencie podniesienia przez celebransa hostii, sztandarowy salutuje sztandarem,
 - e) po opuszczeniu hostii, sztandarowy wykonuje chwyt „Prezentuj”, ponownie salutuje sztandarem w momencie podniesienia kielicha,

- f) po opuszczeniu kielicha, dowódca wydaje komendy: „Poczet – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Do nogi – BRÓŃ!), trębacz gra sygnał „Spocznij”. Dowódca wydaje komendę: „Poczet – SPOCZNIJ!”,
 - g) po raz trzeci przed udzieleniem błogosławieństwa po słowach „Przyjmijcie Boże Błogosławieństwo”, trębacz gra sygnał „Baczność”, dowódca wydaje komendę: „Poczet – BACZNOŚĆ!”,
 - h) po słowach: „Idźcie w pokoju Chrystusa (...)”, trębacz gra sygnał „Spocznij”, dowódca wydaje komendę: „Poczet – SPOCZNIJ!”.
- 17) Wyjście pocztu sztandarowego następuje przed wyjściem celebransów, po odśpiewaniu pieśni. Poczet sztandarowy podchodzi przed ołtarz, ustawia się frontem w jego stronę i oddaje honory w taki sam sposób jak przy wejściu. Trębacz gra „Hasło Wojska Polskiego”. Następnie poczet sztandarowy wychodzi z obiektu sakralnego.
- 18) W nabożeństwie rzymskokatolickim, w tym polowym, kompania reprezentacyjna albo honorowa z poczem sztandarowym zajmuje miejsce na wprost ołtarza, w szyku marszowym albo po lewej stronie ołtarza, patrząc od strony ołtarza, w szyku rozwiniętym.
- 19) Jeżeli uczestniczy tylko poczet sztandarowy, zajmuje on miejsce po lewej stronie ołtarza, patrząc od strony ołtarza.
- 20) Gdy w uroczystości bierze udział orkiestra policyjna, należy zapewnić jej miejsca siedzące w pobliżu ołtarza.
- 21) Inne pododdziały towarzyszące ustawia się w kolumnach po prawej stronie ołtarza, patrząc od strony ołtarza, lub mogą być one ustawione na wprost ołtarza.
- 22) Poczty ze sztandarami środowisk policyjnych, organizacji pozarządowych i innych instytucji, ustawia się po prawej stronie ołtarza, patrząc od strony ołtarza.

6. UROCZYSTOŚCI O CHARAKTERZE PATRIOTYCZNO-RELIGIJNYM W KOŚCIELE PRAWOSŁAWNYM

- 1) W wyznaniu prawosławnym w uroczystościach o charakterze patriotyczno-religijnym, może uczestniczyć policyjna asysta honorowa, a także policjanci w składzie oficjalnej delegacji.
- 2) Powyższe uroczystości z udziałem policyjnej asysty honorowej są organizowane w porozumieniu z władzami administracji publicznej i kościelnymi, w obiekcie sakralnym lub poza nim.
- 3) W części religijnej uroczystości może wziąć udział policyjna asysta honorowa, przede wszystkim w postaci pocztu sztandarowego.

- 4) Udział policjantów w posłudze liturgicznej odbywa się na zasadach dobrowolności oraz zgodnie z zasadą wolności sumienia i wyznania. Policjanci pełniący, na zasadzie dobrowolności, posługę liturgiczną podczas uroczystości religijnej, występują w ubiorze wyjściowym ze sznurem galowym bez nakrycia głowy. Liczba policjantów pełniących posługę liturgiczną powinna być każdorazowo ustalana z władzami kościelnymi.
- 5) W części patriotycznej uroczystości organizowanej poza obiektem sakralnym może uczestniczyć kompania reprezentacyjna albo honorowa, orkiestra policyjna, posterunek honorowy, policjanci do składania wieńców i wiązanek. Funkcjonariusze wchodzący w skład policyjnej asysty honorowej, oczekują w miejscu przeprowadzenia części patriotycznej uroczystości bądź mogą przemaszzerować w to miejsce z uczestnikami części religijnej.
- 6) Poczet sztandarowy biorący udział w nabożeństwie, po jego zakończeniu wstępuje do szyku kompanii reprezentacyjnej albo honorowej, następnie wspólnie maszerują do miejsca, w którym odbywa się część patriotyczna uroczystości.
- 7) Kierownicy jednostek organizacyjnych Policji przy wskazywaniu policjantów do udziału w uroczystościach o charakterze patriotyczno-religijnym, biorą pod uwagę ich przekonania światopoglądowe i wyznanie.
- 8) Policjanci uczestniczący w uroczystościach o charakterze patriotyczno-religijnym zachowują poszanowanie wobec zasad ceremonialnych, obowiązujących w wyznaniu prawosławnym.
- 9) W trakcie uroczystości o charakterze patriotyczno-religijnym odbywających się w świątyni, członkowie oficjalnych delegacji policyjnych zajmują wskazane miejsca siedzące lub stojące, a kiedy wierni klęczą – policjanci przyjmują postawę zasadniczą.
- 10) W obiektach sakralnych policjanci (poza policyjną asystą honorową) zdejmują nakrycie głowy, trzymając czapkę w lewej ręce.
- 11) Jeżeli w uroczystościach patriotyczno-religijnych uczestniczy poczet sztandarowy albo kompania reprezentacyjna albo honorowa, występują w nakryciach głowy i z bronią. W kościele prawosławnym podczas liturgii sprawowanych w świątyniach lub nabożeństwach polowych poza świątynią, nie uczestniczy trębacz i orkiestra policyjna.
- 12) Poczet sztandarowy uczestniczący w nabożeństwie wyznania prawosławnego, wprowadzany jest do obiektu sakralnego po wejściu celebransów. Natomiast jego wyprowadzenie następuje przed wyjściem celebransów.
- 13) Po wejściu do świątyni i zatrzymaniu się przed ołtarzem, sztandarowy saltuje sztandarem. W tym czasie dowódca pocztu i asystujący również oddają honory. Następnie na komendy dowódcy, poczet sztandarowy zajmuje miejsce po prawej stronie ołtarza, patrząc od wejścia głównego świątyni na ołtarz.
- 14) Podczas nabożeństwa poczet sztandarowy oddaje honory w następujących okolicznościach:

- a) w czasie czytania Ewangelii po słowach: „Oto mądrość! Stańmy prosto! Wysłuchamy świętej Ewangelii (...)”, poczet przyjmuje postawę zasadniczą, policjanci wyposażeni w szable wykonują chwyt „Baczność”,
 - b) po słowach: „Pokój Tobie, głoszącemu (...) Chwała Tobie Panie (...)”, poczet przyjmuje postawę swobodną, policjanci wyposażeni w szable wykonują chwyt „Spocznij”,
 - c) po raz drugi po słowach duchownego: „Bierzcie jedzcie, to jest Ciało moje (...)”, „Pijcie z niego wszyscy, to jest Krew moja (...)”, „To co Twoje, od Twoich, Tobie Przynosimy, za wszystkich i za wszystko (...)”, przez przyjęcie postawy zasadniczej, policjanci wyposażeni w szable wykonują chwyt „Baczność”,
 - d) po słowach: „Szczególnie za najświętszą, przyczystą, błogosławioną” (po odśpiewaniu hymnu do Bogurodzicy), poczet przyjmuje postawę swobodną, policjanci wyposażeni w szable wykonują chwyt „Spocznij”,
 - e) po raz trzeci, w momencie podniesienia przez celebransa świętego chleba, po słowach „Bądźmy uważni! Święte świętym”, przez przyjęcie postawy zasadniczej, policjanci wyposażeni w szable wykonują chwyt „Baczność”, sztandarowy salutuje sztandarem, a dowódca i asystujący oddają honory,
 - f) po opuszczeniu świętego chleba, po słowach „Jeden Święty, jeden Pan (...)”, poczet przyjmuje postawę swobodną, policjanci wyposażeni w szable wykonują chwyt „Spocznij”,
 - g) po raz czwarty, przez przyjęcie postawy zasadniczej, policjanci wyposażeni w szable wykonują chwyt „Baczność”, podczas udzielania błogosławieństwa po słowach „Chwała Tobie, Chryste Boże, Nadziejo Nasza, Chwała Tobie”,
 - h) po wyjściu duchownego z ołtarza i modlitwie: „rozesłania”, poczet przyjmuje postawę swobodną, policjanci wyposażeni w szable wykonują chwyt „Spocznij”.
- 15) Wyjście pocztu sztandarowego następuje przed wyjściem celebransów, po odśpiewaniu pieśni. Poczet sztandarowy podchodzi przed ołtarz, ustawia się frontem w jego stronę i oddaje honory w taki sam sposób jak przy wejściu. Następnie na komendę dowódcy wychodzi z obiektu sakralnego.
- 16) W przypadku udziału kompanii reprezentacyjnej albo honorowej z pocztem sztandarowym w prawosławnym nabożeństwie polowym, zajmuje ona miejsce w szyku rozwiniętym po prawej stronie ołtarza, patrząc na ołtarz.
- 17) Jeżeli asystę stanowi tylko poczet sztandarowy, podobnie jak w świątyni, zajmuje on miejsce po prawej stronie ołtarza, patrząc na ołtarz.
- 18) Natomiast sztandary towarzyszące lub pododdziały towarzyszące ustawia się w kolumnach po lewej stronie ołtarza, patrząc na ołtarz.

7. UROCZYŚĆCI O CHARAKTERZE PATRIOTYCZNO-RELIGIJNYM W KOŚCIELE EWANGELICKIM

- 1) W kościele ewangelickim w uroczystościach o charakterze patriotyczno-religijnym może uczestniczyć policyjna asysta honorowa, a także policjanci w składzie oficjalnej delegacji.
- 2) Powyższe uroczystości z udziałem policyjnej asysty honorowej są organizowane w porozumieniu z władzami administracji publicznej i kościelnymi, w obiekcie sakralnym lub poza nim.
- 3) W części religijnej uroczystości może wziąć udział policyjna asysta honorowa, przede wszystkim w postaci pocztu sztandarowego.
- 4) Udział policjantów w posłudze liturgicznej odbywa się na zasadach dobrowolności oraz zgodnie z zasadą wolności sumienia i wyznania. Policjanci pełniący posługę liturgiczną na zasadzie dobrowolności podczas uroczystości religijnej, występują w ubiorze wyjściowym ze sznurem galowym bez nakrycia głowy. Liczba policjantów pełniących posługę liturgiczną, powinna być każdorazowo ustalana z władzami kościelnymi.
- 5) W części patriotycznej uroczystości organizowanej poza obiektem sakralnym uczestniczyć może: kompania reprezentacyjna albo honorowa, orkiestra policyjna, posterunek honorowy, policjanci do składania wieńców i wiązanek. Funkcjonariusze wchodzący w skład policyjnej asysty honorowej, oczekują w miejscu przeprowadzenia części patriotycznej uroczystości bądź mogą przemaszerować w to miejsce z uczestnikami części religijnej.
- 6) Poczet sztandarowy biorący udział w nabożeństwie, po jego zakończeniu wstępuje do szyku kompanii reprezentacyjnej albo honorowej, następnie wspólnie maszerują do miejsca, w którym odbywa się część patriotyczna uroczystości.
- 7) Kierownicy jednostek organizacyjnych Policji przy wskazywaniu policjantów do udziału w uroczystościach o charakterze patriotyczno-religijnym, biorą pod uwagę ich przekonania światopoglądowe i wyznanie.
- 8) Policjanci uczestniczący w uroczystościach o charakterze patriotyczno-religijnym, zachowują poszanowanie wobec zasad ceremonialnych obowiązujących w wyznaniu ewangelickim.
- 9) W trakcie uroczystości o charakterze patriotyczno-religijnym odbywających się w świątyni, członkowie oficjalnych delegacji policyjnych zajmują wskazane miejsca siedzące lub stojące, a kiedy wierni klęczą – policjanci przyjmują postawę zasadniczą.
- 10) W obiektach sakralnych policjanci (poza policyjną asystą honorową) zdejmują nakrycie głowy, trzymając czapkę w lewej ręce.
- 11) Jeżeli w uroczystościach patriotyczno-religijnych uczestniczy poczet sztandarowy, kompania reprezentacyjna albo honorowa występują w nakryciach głowy i z bronią. W kościele

ewangelickim podczas liturgii sprawowanych w świątyniach lub nabożeństwach polowych poza świątynią, może uczestniczyć trębacz albo orkiestra policyjna.

12) Poczet sztandarowy uczestniczący w nabożeństwie kościoła ewangelickiego, wprowadzany jest do obiektu sakralnego po wejściu i zajęciu miejsc przez duchownych.

13) Po wejściu do świątyni i zatrzymaniu się przed ołtarzem, sztandarowy saltuje sztandarem. W tym czasie dowódca pocztu i asystujący również oddają honory. Następnie na komendy dowódcy, poczet sztandarowy zajmuje miejsce po prawej stronie ołtarza, patrząc od wejścia głównego świątyni na ołtarz.

14) Podczas Liturgii Eucharystii poczet sztandarowy oddaje honory w następujących okolicznościach:

- a) w czasie czytania Ewangelii po słowach: „Wysłuchajmy się w słowa Ewangelii Świętej (...)”, poczet przyjmuje postawę zasadniczą, policjanci wyposażeni w szable wykonują chwyt „Baczność”,
- b) po słowach: „Bądź pochwalony Panie Jezu”, poczet przyjmuje postawę swobodną, policjanci wyposażeni w szable wykonują chwyt „Spocznij”,
- c) po raz drugi po słowach duchownego: „Albowiem Twoje jest Królestwo i moc i chwała na wieki wieków. Amen”, przez przyjęcie postawy zasadniczej, policjanci wyposażeni w szable wykonują chwyt „Baczność”,
- d) w momencie wypowiedzania słów: „Pan nasz Jezus Chrystus, tej nocy, której był wydany wziął chleb” i podniesieniu przez kapłana chleba, sztandarowy saltuje sztandarem, natomiast dowódca i asystujący oddają honory,
- e) po opuszczeniu chleba sztandarowy wykonuje chwyt „Prezentuj”, a dowódca i asystujący oddają honory, sztandarowy ponownie saltuje sztandarem w momencie wypowiedzania słów: „Podobnie gdy było po wieczerzy, wziął i kielich” i podniesienia kielicha,
- f) po opuszczeniu kielicha, poczet przyjmuje postawę swobodną, policjanci wyposażeni w szable wykonują chwyt „Spocznij”,
- g) po raz trzeci przez przyjęcie postawy zasadniczej, policjanci wyposażeni w szable wykonują chwyt „Baczność” podczas udzielania błogosławieństwa, po słowach „Przyjmijcie Boże błogosławieństwo”,
- h) po słowach błogosławieństwa „(...) i niechaj da ci swój święty pokój. Amen”, poczet przyjmuje postawę swobodną, policjanci wyposażeni w szable wykonują chwyt „Spocznij”.

15) Wyjście pocztu sztandarowego następuje przed wyjściem celebransów, po odśpiewaniu pieśni. Poczet sztandarowy podchodzi przed ołtarz, ustawia się frontem w jego stronę i oddaje honory w taki sam sposób jak przy wejściu. Następnie na komendy dowódcy wychodzi z obiektu sakralnego.

- 16) W przypadku udziału kompanii reprezentacyjnej albo honorowej z pocztem sztandarowym w ewangelickim nabożeństwie polowym, zajmuje ona miejsce w szyku rozwiniętym po prawej stronie ołtarza, patrząc na ołtarz.
- 17) Jeżeli asystę stanowi tylko poczet sztandarowy, podobnie jak w świątyni, zajmuje on miejsce po prawej stronie ołtarza, patrząc na ołtarz.
- 18) Natomiast sztandary towarzyszące lub pododdziały towarzyszące zajmują miejsce po lewej stronie ołtarza, patrząc na ołtarz.

ROZDZIAŁ IV

UROCZYSTOŚCI W AKADEMII POLICJI W SZCZYTNIE ORAZ SZKOŁACH POLICYJNYCH

1. PROMOCJA NA PIERWSZY STOPIEŃ OFICERSKI

- 1) Uroczystości związane z promocją na pierwszy stopień oficerski organizuje się na placu apelowym Akademii Policji w Szczycie lub w innym godnym miejscu. Uroczystość może być zorganizowana w ramach obchodów Święta Policji.
- 2) Policyjną asystę honorową podczas uroczystości stanowi kompania reprezentacyjna albo honorowa, orkiestra policyjna i poczet sztandarowy Akademii Policji w Szczycie.
- 3) W przeddzień promocji na pierwszy stopień oficerski policjantom wręczane są akty mianowania na stopień policyjny.
- 4) W uroczystości powinien uczestniczyć jak największy stan osobowy Akademii Policji w Szczycie, zaproszeni goście oraz rodziny promowanych policjantów.
- 5) Aktu promowania na pierwszy stopień oficerski dokonuje Komendant Główny Policji lub jego przedstawiciel z korpusu generałów Policji. W uzasadnionych przypadkach aktu promowania dokonuje kilku nadinspektorów Policji jednocześnie.
- 6) Promocji dokonuje się na podeście, przy którym umieszcza się stolik z szablą. Pododdział promowanych ustawia się w kolumnie, naprzeciwko podestu.
- 7) Uroczystość do chwili powitania gości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu.
- 8) Po powitaniu następuje odczytanie postanowienia o mianowaniu na pierwszy stopień oficerski, a następnie odczytana zostaje rota przysięgi oficerskiej. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – BACZNOŚĆ!”. Komendant Główny Policji albo wyznaczona przez niego osoba odczytuje treść rot przysięgi oficerskiej, którą głośno i wyraźnie powtarzają promowani na pierwszy stopień oficerski:

„Dostępując godności oficera Polskiej Policji, uroczyście ślubuję:

- dochować wierności Ojczyźnie i Społeczeństwu,*
- bezwzględnie przestrzegać zasad określonych w etyce zawodowej,*
mając za najwyższą wartość poszanowanie ludzkiej godności,
- szanować przełożonych i podwładnych, być prawym, odważnym i nieugiętym,*
- powierzone mi obowiązki wypełniać gorliwie i rzetelnie,*

- *kultywować pamięć o chlubnej historii Policji oraz o tych, którzy stracili życie wykonując obowiązki służbowe,*
- *dbać o honor i dobre imię polskiego policjanta.*”.

Po odczytaniu i powtórzeniu przez promowanych ostatniego wersu roty, dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – SPOCZNIJ!”. Następnie dowódca uroczystości wydaje komendy do wystąpienia pocztu sztandarowego i trębaczy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!) Na prawo – PATRZ! Poczet sztandarowy Akademii Policji w Szczytnie i fanfarzyści – BACZNOŚĆ! Do podium – MARSZ!”. Poczet i sygnaliści zajmują wyznaczone miejsca przy podeście. Dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Do nogi – BRÓŃ!) Pododdziały – SPOCZNIJ!”.

- 9) Promujący schodzi z trybuny, podchodzi do stolika i prawą ręką chwyta szablę, następnie trzymając szablę w położeniu „Na ramię”, zajmuje miejsce na środku podestu.
- 10) Dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały promowanych – BACZNOŚĆ! DO PROMOCJI!”. Sygnaliści grają sygnał „Do Promocji”.
- 11) Pierwsza zmiana maszeruje do podestu, wstępuje na niego i klęka na prawe kolano, opierając dłoń lewej ręki na udzie lewej nogi, końcami palców na równi z kolanem.
- 12) Promujący wygłasza formułę: „W imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej mianuję Panie/Panów podkomisarzami Policji”. Następnie przechodzi na prawe skrzydło zmiany, dotyka lewe ramię promowanego piórem szabli, przy czym grzbiet szabli jest skierowany w stronę szyi promowanego, po czym przekłada szablę do lewej ręki w położenie „Na ramię”.
- 13) Promowany wstaje i przyjmuje postawę zasadniczą. Promujący podaje mu rękę, mówiąc: „Gratuluję Pani komisarz/Panie komisarzu”. Promowany odpowiada: „Ku chwale Ojczyzny”. Promujący przekłada szablę do prawej ręki, nie zmieniając jej położenia wykonuje krok dostawny w prawo i promuje kolejnych promowanych, powtarzając czynności, jak przy promowaniu pierwszego promowanego.
- 14) Dowódca uroczystości dla kolejnej zmiany promowanych wydaje komendę: „DO PROMOCJI!”. Zmiana promowanych stojąca na podeście wykonuje zwrot (pół zmiany w lewo, a pół zmiany w prawo), schodzą z podestu i maszerują na tył kolumny pododdziału promowanych. W tym czasie odgrywany jest sygnał „Do Promocji” (powtarzany po każdej zmianie).
- 15) Po promocji zmiany promujący przekłada szablę do prawej ręki, nie zmieniając jej położenia i wraca na środek podestu.
- 16) Kolejna zmiana promowanych maszeruje do podestu i powtarza wszystkie czynności wykonane przez pierwszą zmianę. Pododdział promowanych wykonuje krok na wprost.

- 17) Ostatnia zmiana promowanych stojąca na podeście, wstępuje do szyku po komendzie dowódcy uroczystości „PO PROMOCJI!”.
- 18) Po wstąpieniu do szyku, każdy promowany odsłania oznaki stopnia policyjnego na naramiennikach.
- 19) Podczas promocji na pierwszy stopień oficerski dopuszcza się element uroczystości, jakim jest promocja oficerska prymusa Akademii Policji w Szczytnie, która odbywa się bezpośrednio przed promocją pozostałych promowanych. Dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały promowanych – BACZNOŚĆ! Prymus Akademii Policji w Szczytnie (stopień, nazwisko) – DO PROMOCJI!”. Sygnaliści grają sygnał „Do Promocji”. Prymus maszeruje do środka podestu. Promujący oraz prymus wykonują czynności opisane w ppkt 11-15 i 17.
- 20) Promujący, po zakończeniu promowania, odkłada szablę na stolik i wraca na trybunę.
- 21) Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały promowanych – SPOCZNIJ!”. Następnie dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ!) Na prawo – PATRZ! Poczёт sztandarowy Akademii Policji w Szczytnie i fanfarzyści – BACZNOŚĆ! Do szyku – MARSZ!”.
- 22) Po wstąpieniu pocztu do szyku, dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRÓŃ! Do nogi – BRÓŃ!) Pododdziały – SPOCZNIJ!”.
- 23) Dalsza część uroczystości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystego apelu.
- 24) Promocja na pierwszy stopień oficerski może być zorganizowana w formie uroczystej zbiórki.

2. INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO W AKADEMII POLICJI W SZCZYTNI

- 1) Inaugurację roku akademickiego organizuje się w formie uroczystej zbiórki w auli Akademii Policji w Szczytnie.
- 2) Policyjną asystę honorową podczas uroczystości stanowi poczet sztandarowy Akademii Policji w Szczytnie i trębacz.
- 3) Bezpośrednio przed rozpoczęciem uroczystości, do auli wprowadzane są władze rektorskie i dziekańskie uczelni wyższych zaproszonych do udziału w inauguracji oraz Senat Akademii Policji w Szczytnie.
- 4) W uroczystości powinien uczestniczyć jak największy stan osobowy Akademii Policji w Szczytnie, a także zaproszeni goście.
- 5) Uroczystość do chwili powitania gości przez Komendanta-Rektora Akademii Policji w Szczytnie przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystej zbiórki.
- 6) Po powitaniu, następuje odczytanie informacji dotyczących przyjęcia studentów. Następnie lektor prosi wszystkich o powstanie, a dowódca uroczystości wydaje komendy do wystąpienia pocztu sztandarowego: „Panie, Panowie oficerowie!”, a następnie: „Poczёт sztandarowy, przed front

ślubujących – WYSTĄPI!”. Poczet zajmuje wyznaczone miejsce bezpośrednio przed ślubującymi. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Do – ŚLUBOWANIA!”. Wyróżnieni studenci podnoszą prawą rękę w bok w taki sposób, aby przedramię było skierowane pionowo do góry, z dłonią na wysokości oczu, zwróconą w przód i palcami ułożonymi, jak do salutowania. Dowódca pocztu sztandarowego oraz asystujący wyposażeni w szable wykonują chwyt „Prezentuj”, a sztandarowy saltuje sztandarem.

- 7) Przyjmujący ślubowanie odczytuje rotę ślubowania, którą ślubujący głośno i wyraźnie powtarzają:

„Świadomy, że z chwilą rozpoczęcia studiów staję się pełnoprawnym członkiem wspólnoty Akademii Policji w Szczytnie, ślubuję uroczyście zdobywać wytrwale wiedzę i umiejętności, przestrzegać regulaminu studiów, postępować zgodnie z zasadami współżycia w Uczelni, pielęgnować tradycje Uczelni, dbać o godność studenta i dobre imię mojej Uczelni.”.

- 8) Po złożeniu ślubowania, dowódca uroczystości wydaje komendę: „Po – ŚLUBOWANIU!”, po której ślubujący opuszczają prawą rękę przechodząc do postawy zasadniczej. Sztandarowy wykonuje chwyt „Prezentuj”, a policjanci w poczcie wyposażeni w szable chwyt „Na ramię”. Następnie dowódca uroczystości wydaje komendę: „Poczet sztandarowy – WSTĄPI!”. Po zajęciu miejsca przez poczet wydana zostaje komenda: „Panie, Panowie oficerowie!”.
- 9) Komendant-Rektor Akademii Policji w Szczytnie przechodzi na prawe skrzydło wyróżnionych studentów i dokonuje aktu immatrykulacji, dotykając lewe ramię studenta buzdycanem i wygłaszając formułę „Przyjmuję Pana/Panią w poczet studentów Akademii Policji w Szczytnie”, po czym przekłada buzdycan do lewej ręki. Następnie podaje mu prawą dłoń, gratulując. Wyróżniony student (funkcjonariusz) odpowiada: „Ku chwale Ojczyzny”, (osoba cywilna): „Dziękuję”. Komendant-Rektor Akademii Policji w Szczytnie przemieszcza się krokiem dostawnym w prawo do kolejnego studenta i ponawia czynność. W trakcie immatrykulacji mogą być wręczane symboliczne indeksy oraz listy gratulacyjne.
- 10) Podczas inauguracji roku akademickiego może odbyć się wręczenie dyplomów uzyskania stopni naukowych doktora, przed którym odczytywane są słowa rotę ślubowania. Po odczytaniu treści rotę ślubowania, doktorzy wypowiadają głośno i wyraźnie słowo: „Ślubujemy”.
- 11) Podczas inauguracji roku akademickiego może odbyć się również wręczenie dyplomów uzyskania stopni naukowych doktora habilitowanego.
- 12) Komendant-Rektor Akademii Policji w Szczytnie otwiera rok akademicki, wygłaszając formułę „Rok akademicki (wymienia rok) uważam za otwarty”, następnie trzykrotnie uderza podstawą buzdycanu o twarde podłoże.

- 13) Po otwarciu roku akademickiego zostaje odśpiewany przez chór lub odtworzony utwór „Gaude Mater Polonia”.
- 14) Dalsza część uroczystości przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystej zbiórki.
- 15) Po okolicznościowych przemówieniach zostaje odśpiewany przez chór lub odtworzony utwór „Gaudeamus Igitur”.

3. UROCZYSTOŚCI W SZKOŁACH POLICYJNYCH

- 1) W szkołach policyjnych mogą odbywać się uroczystości rozpoczęcia lub zakończenia szkolenia zawodowego, zakończenia (wręczenia świadectw) kursów specjalistycznych w ramach doskonalenia zawodowego centralnego oraz wręczenia dyplomów i wyróżnień. Uroczystości takie mogą odbywać się także w innych jednostkach organizacyjnych Policji.
- 2) Uroczystości są organizowane w formie uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki.
- 3) W przypadku uroczystości rozpoczęcia lub zakończenia szkolenia zawodowego, zakończenia (wręczenia świadectw) kursów specjalistycznych w ramach doskonalenia zawodowego centralnego oraz wręczenia dyplomów i wyróżnień może w nich uczestniczyć policyjna asysta honorowa.
- 4) W uroczystości zakończenia szkolenia zawodowego podstawowego uczestniczy policyjna asysta honorowa.
- 5) W przypadku uroczystego apelu po wprowadzeniu pododdziałów na plac, zajęciu miejsc przez uczestników uroczystości, przybyciu zaproszonych gości, na komendę dowódcy uroczystości może nastąpić wprowadzenie kompanii honorowej ze sztandarem i orkiestry.
- 6) Z chwilą przybycia komendanta szkoły policyjnej, dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONŃ! Prezentuj – BRONŃ!) Na prawo – PATRZ!”. Następnie dowódca uroczystości składa meldunek przełożonemu.
- 7) Po złożeniu meldunku, dowódca uroczystości asystuje komendantowi szkoły policyjnej przy przywitaniu się ze sztandarem szkoły i przeglądzie pododdziałów.
- 8) Komendant szkoły policyjnej wita się z policjantami: „Czołem Policjanci!”. Policjanci odpowiadają: „Czołem Panie/Pani (stopień)”. Następnie dowódca uroczystości może wydać komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! Na prawo – PATRZ! Poczet flagowy – BACZNOŚĆ! Do podniesienia flagi państwowej – MARSZ!”.
- 9) Po odegraniu hymnu Rzeczypospolitej Polskiej, dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Na ramię – BRONŃ! Do Nogi – BRONŃ!) Pododdziały – SPOCZNIJ!”. Następuje powitanie zaproszonych gości i uczestników uroczystości.

- 10) Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – BACZNOŚĆ!”.
Zostają odczytane rozkazy komendanta szkoły policyjnej o zakończeniu kursu i o wyróżnieniach.
Po ich odczytaniu dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – SPOCZNIJ!”.
- 11) Wręczenie świadectw odbywa się analogicznie do promocji na pierwszy stopień oficerski – z tą różnicą, że nie występuje element podestu, słuchacze stoją w postawie zasadniczej, a wręczający świadectwo ukończenia szkolenia zawodowego podstawowego składa gratulacje.
- 12) Po wręczeniu danemu szeregowi policjantów świadectw, dowódca uroczystości wydaje komendę: „ZWROT!”. Na tę komendę policjanci z pierwszego szeregu wykonują zwrot (pół szeregu w lewo, a pół w prawo) i przechodzą na tył kolumny pododdziału. Dowódca uroczystości wydaje dla pododdziału komendę: „MARSZ!”. Na tę komendę cały pododdział wykonuje jeden krok na wprost.
- 13) Dalszy przebieg uroczystego apelu albo uroczystej zbiórki reguluje scenariusz danej uroczystości.

WYBRANE ELEMENTY MUSZTRY POLICYJNEJ ASYSTY HONOROWEJ

1. CHWYTY SZTANDAREM

- 1) W postawie zasadniczej ze sztandarem u nogi sztandarowy trzyma sztandar postawiony na trzewiku drzewca, przy prawej nodze, na linii czubka buta. Drzewce przytrzymuje prawą ręką powyżej pasa głównego, łokieć prawej ręki lekko przyciska do ciała (fot. 1). Jest to również postawa po wykonaniu komendy: „Do nogi – BRONĆ!”, w przypadku gdy w uroczystości bierze udział pododdział wyposażony w karabin SKS lub karabinek MSBS-R. W postawie swobodnej sztandarowy również trzyma sztandar przy prawej nodze.



fot. 1



fot. 2

- 2) Chwyt „Na ramię broń” sztandarowy wykonuje po komendzie: „BACZNOŚĆ!” (fot. 1). Podnosi sztandar prawą ręką i ustawia w położeniu pionowym przy prawym ramieniu (dłoń prawej ręki znajduje się na wysokości barku). Następnie lewą ręką chwytą drzewce sztandaru tuż pod prawą, po czym opuszcza prawą rękę na całą długość, obejmując nią dolną część drzewca (fot. 2). Na wydaną kompanii honorowej wyposażonej w karabinek AKMS komendę: „Na prawo (lewo) – PATRZ!”, sztandarowy wykonuje sztandarem wymieniony wyżej chwyt „Prezentuj”.

Przeniesienie sztandaru do nogi następuje na komendę: „BACZNOŚĆ!”. Natomiast w przypadku kompanii honorowej z karabinem SKS lub karabinkiem MSBS-R, komenda: „Prezentuj”, musi być poprzedzona komendą: „Na ramię – BRONĆ!”.

- 3) „Salutowanie” sztandarem w miejscu wykonuje się z postawy „Prezentuj” (fot. 2), gdy odbierający honory zbliży się na około 5 kroków, sztandarowy robi zwrot w prawo w skos, z jednoczesnym wysunięciem lewej nogi w przód na odległość jednej stopy (około 30 cm) i pochyla sztandar w przód pod kątem 45 stopni (fot. 3). W tej postawie pozostaje, dopóki odbierający honory nie znajdzie się w odległości kroku za sztandarem. Następnie energicznie przenosi sztandar do postawy „Prezentuj” (fot. 2).



fot. 3

- 4) Chwyt „Na ramię” (fot. 4) do marszu sztandarowy wykonuje z pozycji „Prezentuj” (fot. 2), kładąc drzewce prawą ręką, pomagając sobie lewą, na prawe ramię, po czym energicznie lewą rękę opuszcza do położenia, jak w postawie zasadniczej. Natomiast prawa ręka zostaje wyprostowana na drzewcach, jednocześnie regulując kąt położenia sztandaru, tak by był on ustawiony pod kątem 45 stopni (fot. 4). Jest to chwyt stosowany bezpośrednio przed podaniem komendy do marszu. Płat sztandaru musi być oddalony od barku na odległość około 10 cm.



fot. 4

2. CHWYTY KARABINEM SKS

- 1) Policjant przyjmuje postawę zasadniczą na komendę: „BACZNOŚĆ!” (fot. 1-3). Prawą ręką (ruchem nadgarstka) unosi karabin lekko nad ziemią, z jednoczesnym odstawieniem lewej stopy piętą na zewnątrz (fot. 2), po czym energicznie stawia karabin na podłoże z jednoczesnym dostawieniem pięty lewej stopy do prawej (fot. 3), przyjmując postawę zasadniczą.



fot. 1



fot. 2



fot. 3

- 2) Będąc w postawie zasadniczej (fot. 4), policjant przyjmuje postawę swobodną na komendę: „SPOCZNIJ!” (fot. 4-7). Lewą stopę unosi na wysokość górnej krawędzi butów, równoległe do podłoża, jednocześnie prawą ręką unosi karabin lekko do góry, po czym wysuwa energicznie

lewą nogę w lewo w skos na połowę długości stopy z jednoczesnym postawieniem karabinu na podłożu. Następnie wyprostowaną lewą nogę energicznie dostawia do prawej. Po wykonaniu tych czynności, położenie karabinu i rąk jest identyczne, jak w postawie zasadniczej.



fot. 4



fot. 5



fot. 6



fot. 7

- 3) Komendy „SPOCZNIJ!” nie wydaje się, gdy policjant trzyma karabin w położeniu „Prezentuj” i „Na ramię”.
- 4) Chwyt „Na ramię” z położenia „Do nogi” (fot. 8), policjant wykonuje na komendę: „Na ramię – BRON!” (fot. 8-11). Prawą ręką unosi karabin i przenosi przed siebie w położenie pionowe językiem spustowym w lewo. Rączka suwadła powinna być na wysokości górnej lewej krawędzi kieszeni munduru. Lewą ręką jednocześnie chwytą karabin tuż nad prawą (rączka suwadła znajduje się między dłońmi). Łokcie są zbliżone do siebie. Prawą ręką trzyma trzon zamka pod rączką suwadła tak, żeby kciuk był wyprostowany wzdłuż palców i obejmował suwadło. Następnie obraca karabin językiem spustowym do siebie (zgina przedramię w nadgarstku i podnosi tak wysoko, żeby wsunąć go w lewe ramię). Lewą ręką chwytą kolbę w ten sposób, aby tył trzewika kolby znajdował się w dłoni między kciukiem a palcem wskazującym. Końce palców przylegają do kolby, a opuszki palców dotykają pokrywy ładownicy. Łokieć lewego ramienia dociśnięty jest do tułowia. Następnie policjant prawą rękę opuszcza najkrótszą drogą do położenia, jak w postawie zasadniczej.



fot. 8



fot. 9



fot. 10



fot. 11

- 5) Chwyt „Prezentuj” z położenia „Na ramię” (fot. 12), policjant wykonuje na komendę: „Prezentuj – BRONÍ!” (fot. 12-14). Obracając lewą ręką o 90 stopni, przenosi karabin w położeniu pionowym na środek ładownic na odległość wyciągniętej ręki, jednocześnie prawą ręką chwytając karabin za szyjkę kolby kciukiem zwróconym do tułowia, następnie prawą ręką obraca karabin językiem spustowym w przód, jednocześnie obniżając go tak, aby muszka karabinu znalazła się na wysokości brwi. Lewą ręką chwytając karabin za łożo, tak by kciuk był wyprostowany wzdłuż łoża. Pozostałe palce są zwarte, a dolna krawędź dłoni spoczywa na wycięciu magazynka. Kciuk prawej ręki, trzymającej szyjkę kolby, znajduje się pod komorą zamka, a pozostałe palce zwarte i wyprostowane tuż pod kabłąkiem. Łokieć prawej ręki lekko wyeksponowany do przodu, przedramię z dłonią tworzy linię prostą.



fot. 12



fot. 13



fot. 14

- 6) Chwyt „Na ramię” z położenia „Prezentuj” (fot. 15), policjant wykonuje na komendę: „Na ramię – BRONŃ!” (fot. 15-18). Lewą ręką skręca karabin językiem spustowym w lewo o 90 stopni, prawą ręką puszcza szyjkę kolby i chwytą nią karabin na wysokości górnej krawędzi kieszeni munduru. Następnie, skręcając karabin językiem spustowym do tułowia, wsuwa go w lewe ramię, a lewą ręką chwytą kolbę, po czym prawą rękę opuszcza do położenia, jak w postawie zasadniczej.



fot. 15



fot. 16



fot. 17



fot. 18

- 7) Chwyt „Do nogi” z położenia „Na ramię” (fot. 19), policjant wykonuje na komendę: „Do nogi – BRONŃ!” (fot. 19-22). Obracając lewą ręką kolbę w prawo o 90 stopni, ściąga ją do lewego uda na długość wyciągniętej ręki. Prawą ręką chwytą karabin na wysokości barku, po czym przenosi karabin przy tułowiu, obracając go na zewnątrz, tak by środek kolby przy całkowitym wyprostowaniu ramienia znajdował się nad małym palcem u prawej nogi, na wysokości górnej krawędzi butów. Lewą rękę opuszcza szybko do położenia, tak jak w postawie zasadniczej. Następnie prawą ręką przystawia karabin kolbą do prawej stopy w położeniu identycznym, jak postawa zasadnicza.



fot. 19



fot. 20



fot. 21



fot. 22

- 8) Salwę honorową wykonuje się z postawy zasadniczej (fot. 23). Na komendę: „Salwa honorowa, kompania – SPOCZNIJ!”, policjant wykonuje takie same chwytaki jak przy komendzie „SPOCZNIJ!”. Następnie padają komendy: „Do salwy honorowej, trzema (policjant wykonuje takie same czynności jak przy komendzie „BACZNOŚĆ!”) – ŁADUJ!”, policjant prawą ręką (ruchem nadgarstka) wyrzuca karabin na prawą stronę w pozycję poziomą do ziemi na odległość wyciągniętych rąk (lewa ręka chwytą karabin na wysokości łóża, prawa ręka chwytą karabinek na wysokości kolby – palce prawej ręki są wyprostowane), dociskając karabin do tułowia, suwadłem zamka w kierunku prawym, wzrok skierowany na wprost, w tym samym momencie, gdy wyrzuca karabin, robi zwrot w prawo w skos, z jednoczesnym wysunięciem lewej nogi w przód na odległość jednej stopy – 10 cm (fot. 24). Odczekując pół sekundy w tej pozycji, policjant dokonuje energicznego przeładowania zamka kciukiem prawej ręki (lewa ręka utrzymuje karabin – fot. 25), prawa ręka po przeładowaniu wraca do kolby (fot. 24). Po zapowiedzi „Salwą” (pierwsza salwa),

policjant energicznie wyrzuca karabin przed siebie na wyprostowane ręce pod kątem 20 stopni od pionu, z jednoczesnym przesunięciem lewej nogi w lewo zachodzącej około 30 cm do tyłu (fot. 26 i 27), po czym opiera trzewik kolby w tzw. dołku strzeleckim, z jednoczesnym dostawieniem lewej nogi do prawej (palec wskazujący prawej ręki jest wyprostowany wzdłuż kabłąka karabinu – przygotowany do pociągnięcia za spust, natomiast lewa ręka podtrzymuje dolną część kolby), wzrok skierowany na wprost (fot. 28 i 29). Na komendę: „PAL!”, policjant energicznie przeciąga palec po języku spustowym (pada strzał), po strzale zrzuca karabinek do postawy zobrazowanej na fotografii nr 24, odczekując pół sekundy w pozycji widocznej na fotografii nr 24, policjant dokonuje energicznego przeładowania zamka kciukiem prawej ręki (lewa ręka utrzymuje karabin – fot. 25), prawa ręka po przeładowaniu wraca do kolby (fot. 24). Następnie na kolejną zapowiedź „Salwą” (druga salwa), policjant wykonuje takie same czynności, jak przedstawione na fotografiach nr 26-29. Na komendę: „PAL!”, policjant energicznie przeciąga palec po języku spustowym (pada strzał), po strzale zrzuca karabin do postawy z fotografii nr 24, odczekując pół sekundy w pozycji widocznej na fotografii nr 24, policjant dokonuje energicznego przeładowania zamka kciukiem prawej ręki (lewa ręka utrzymuje karabin – fot. 25). Następnie na ponowną zapowiedź: „Salwą” (trzecia salwa), policjant wykonuje czynności widoczne na fotografiach nr 26-29. Na komendę: „PAL!”, policjant energicznie przeciąga palec po języku spustowym. Po trzeciej salwie policjant wyrzuca karabin energicznie przed siebie na wyprostowane ręce (w taki sposób, żeby karabin był ustawiony pionowo do ziemi). Następnie lewą ręką chwyta karabin za łożo (przytrzymuje karabin), po czym prawą rękę przekłada na wysokość łączącą łożo z lufą karabinu i dostawia do nogi, tak jak w postawie zasadniczej (fot. 23), po czym pada komenda: „Po salwie honorowej, kompania – SPOCZNIJ!”, wówczas policjant wykonuje takie same chwyt, jak przy komendzie „SPOCZNIJ!”.



fot. 23



fot. 24



fot. 25



fot. 26



fot. 27



fot. 28



fot. 29

3. CHWYTY KARABINKIEM MSBS-R

- 1) Policjant przyjmuje postawę zasadniczą na komendę: „BACZNOŚĆ!” (fot. 1-3). Prawą ręką (ruchem nadgarstka) unosi karabin lekko nad ziemią, z jednoczesnym odstawieniem lewej stopy piętą na zewnątrz (fot. 2), po czym energicznie stawia karabin na podłoże, z jednoczesnym dostawieniem pięty lewej stopy do prawej (fot. 3), przyjmując postawę zasadniczą.



fot. 1



fot. 2



fot. 3

- 2) Będąc w postawie zasadniczej (fot. 4-6), policjant przyjmuje postawę swobodną na komendę: „SPOCZNIJ!” (fot. 7-10). Lewą stopę unosi na wysokość górnej krawędzi butów, równoległe do podłoża, jednocześnie prawą ręką unosi karabinek lekko do góry, po czym wysuwa energicznie lewą nogę w lewo w skos na połowę długości stopy, z jednoczesnym postawieniem karabinka na podłożu. Następnie wyprostowaną lewą nogę energicznie dostawia do prawej. Po wykonaniu tych czynności, położenie karabinka i rąk jest identyczne, jak w postawie zasadniczej.



fot. 4



fot. 5



fot. 6



fot. 7



fot. 8



fot. 9



fot. 10

- 3) Komendy: „SPOCZNIJ!” nie wydaje się, gdy policjant trzyma karabinek w położeniu „Prezentuj” i „Na ramię”.
- 4) Chwyt „Na ramię” z położenia „Do nogi” (fot. 11), policjant wykonuje na komendę: „Na ramię – BRONÍ!” (fot. 11-16). Prawą ręką, trzymając za tuleję zespołu lufy (fot. 5-6), energicznie wyrzuca karabinek przed siebie, chwytając go oburącz w położeniu pionowym językiem spustowym skierowanym w lewo (fot. 12). Rączka suwadła powinna być na wysokości górnej lewej krawędzi kieszeni munduru. Lewą ręką chwytając karabinek tuż nad prawą (rączka suwadła między dłońmi – fot. 13). Łokcie są zbliżone do siebie. Prawą ręką trzyma trzon zamka pod rączką suwadła tak, żeby kciuk był wyprostowany wzdłuż palców i obejmował suwadło. Po czym odrywa lewą rękę i energicznie uderza w kolbę, z jednoczesnym obrotem karabinka językiem spustowym do siebie

(zgina przedramię w nadgarstku i podnosi tak wysoko, żeby wsunąć go rękojeścią pod lewe ramię). Lewą ręką chwytą kolbę w ten sposób, aby tył trzewika kolby znajdował się w dłoni między kciukiem a palcem wskazującym. Końce palców przylegają do kolby, a opuszki palców dotykają pokrywy ładownicy. Łokieć lewego ramienia dociśnięty jest do tułowia. W tym samym czasie prawa ręka jest zgięta w nadgarstku, a dłoń obejmuje karabinek za płaszczyznę komory zamkowej pod rączką suwadła (fot. 14). Łokieć uniesiony jest na wysokość barku i razem z przedramieniem tworzy linię równoległą do podłoża (fot. 15). Następnie policjant prawą dłoń puszcza broń i przemieszcza ją pod podbródkiem, z jednoczesnym obrotem wewnętrzną stroną do podłoża, po czym uderza dłonią o udo i pozostawia ją jak w postawie zasadniczej.



fot. 11



fot. 12



fot. 13



fot. 14



fot. 15



fot. 16

- 5) Chwyt „Prezentuj” z położenia „Na ramię” (fot. 17), policjant wykonuje na komendę: „Prezentuj – BRON’!” (fot. 17-21). Obracając lewą rękę o 90 stopni, przenosi karabinek w położeniu pionowym pomiędzy ładownice na odległość wyprostowanej ręki, jednocześnie prawą ręką chwytając karabinek za szyjkę kolby kciukiem zwróconym do tułowia (fot. 18-19), następnie prawą ręką obraca karabinek językiem spustowym w przód, jednocześnie obniżając go tak, aby koniec urządzenia wylotowego znalazł się na wysokości brwi (fot. 20). Lewą ręką chwytając karabinek za łożo reprezentacyjne, tak by kciuk był wyprostowany wzdłuż łoża. Pozostałe palce są zwarte, a dolna krawędź dłoni spoczywa na gnieździe magazynka. Kciuk prawej ręki, trzymającej korpus kolby, znajduje się pod korpusem zespołu przyrządów mechanicznych, a pozostałe palce zwarte i wyprostowane tuż pod rękojeścią (fot. 20). Dłoń pod kątem 45 stopni. Łokieć prawej ręki lekko wyeksponowany do przodu, przedramię z dłonią tworzy linię prostą. Łokieć lewej ręki znajduje się przy ciele.



fot. 17



fot. 18



fot. 19



fot. 20



fot. 21



fot. 22

- 6) Chwyt „Na ramię” z położenia „Prezentuj” (fot. 23), policjant wykonuje na komendę „Na ramię – BRONŃ!” (fot. 23-28). Lewą ręką skręca karabinek językiem spustowym w lewo o 90 stopni, prawą ręką puszcza szyjkę kolby i cofa ją na wysokość tylnej krawędzi prawej ładownicy (fot. 24-25). Prawą dłonią, uderzając w płaszczyznę komory zamkowej, chwytą karabinek i przenosi go na wysokości górnej krawędzi kieszeni munduru. Po czym odrywa lewą rękę i energicznie uderza w kolbę karabinka, z jednoczesnym obrotem językiem spustowym do siebie (zgina przedramię w nadgarstku i podnosi tak wysoko, żeby wsunąć go rękojeścią pod lewe ramię). Lewą ręką chwytą kolbę w ten sposób, aby tył trzewika kolby znajdował się w dłoni między kciukiem a palcem wskazującym. Końce palców przylegają do kolby, a opuszki palców dotykają pokrywy ładownicy. Łokieć lewego ramienia dociśnięty jest do tułowia. W tym samym czasie prawa ręka jest zgięta w nadgarstku,

a dłoń obejmuje karabinek za płaszczyznę komory zamkowej pod rączką suwadła (fot. 26). Łokieć uniesiony jest na wysokość barku i razem z przedramieniem tworzy linię równoległą do podłoża (fot. 27). Następnie policjant prawą dłonią puszcza broń i przemieszcza ją pod podbródkiem, z jednoczesnym obrotem wewnętrzną stroną do podłoża, po czym uderza dłonią o udo i pozostawia ją jak w postawie zasadniczej.



fot. 23



fot. 24



fot. 25



fot. 26



fot. 27



fot. 28

- 7) Chwyt „Do nogi” z położenia „Na ramię” (fot. 29), policjant wykonuje na komendę: „Do nogi – BRONŃ!” (fot. 29-34), obracając w pionie lewą ręką kolbę karabinka w prawo o 90 stopni, tak aby rękojeść po opuszczeniu broni do wysokości wyprostowanej ręki, znalazła się na przedramieniu lewej ręki (fot. 31). Prawa ręka chwytła karabinek na wysokości barku w ten sposób, że kciuk, palec

wskazujący i środkowy znajdują się na zespole lufy broni, a palec serdeczny i mały na łożu reprezentacyjnym (fot. 32). Po czym przenosi karabinek przy tułowiu, obracając go na zewnątrz, tak by środek kolby przy całkowitym wyprostowaniu ramienia znajdował się nad małym palcem u prawej nogi, na wysokości górnej krawędzi butów (fot. 33). Lewą rękę opuszcza szybko do położenia, tak jak w postawie zasadniczej. Następnie prawą ręką przystawia karabinek kolbą do prawej stopy w położeniu identycznym, jak w postawie zasadniczej.

8) Salwę honorową wykonuje się z postawy zasadniczej (fot. 35). Na komendę: „Salwa honorowa,



fot. 29



fot. 30



fot. 31



fot. 32



fot. 33



fot. 34

kompania – SPOCZNIJ!”, policjant wykonuje takie same chwytty jak przy komendzie: „SPOCZNIJ!”. Następnie padają komendy: „Do salwy honorowej, trzema (policjant wykonuje takie same czynności jak przy komendzie „BACZNOŚĆ!”) – ŁADUJ!”, policjant prawą ręką (ruchem nadgarstka) wyrzuca karabinek w przód równolegle do podłoża, lewą ręką przytrzymuje karabinek za łożo reprezentacyjne, tak aby kciuk był wyprostowany wzdłuż łoża. Pozostałe palce złączone, dolna krawędź dłoni (palec mały) spoczywa w odległości około 5 cm od gniazda magazynka. Prawą

rękę kładzie na korpusie kolby i dociska nią karabinek do prawego uda, pozostałe palce złączone i wyprostowane, dolna krawędź dłoni (palec mały) spoczywa na wysokości trzewika (fot. 36-37). Jednocześnie energicznym ruchem przesuwając lewą stopę w przód, tak aby znalazła się w położeniu – prostopadle do frontu szyku, w połowie długości stopy prawej, pięta stopy lewej w odległości szerokości trzewika kolby od stopy prawej. Stopą prawą wykonuje zwrot w prawo na palcach do położenia, równoległe do frontu szyku (fot. 36-37). Ciężar ciała spoczywa na stopie prawej. Następnie policjant energicznym ruchem prawej ręki chwyta kciukiem za okładkę napinacza i przesuwając suwadło z zamkiem w tylne położenie (fot. 38-39). Po osiągnięciu przez suwadło skrajnego tylnego położenia, puszcza okładkę napinacza, suwadło z zamkiem wraca do przedniego położenia. Prawa ręka wraca w poprzednie miejsce na korpus kolby. Pada zapowiedź komendy „Salwą” (pierwsza salwa), policjant energicznym ruchem unosi karabinek prawą ręką, aż do wyprostowania w stawie łokciowym, trzymając broń za rękojeść (fot. 40-41). Lewa ręka w trakcie unoszenia broni podtrzymuje karabinek za łożo reprezentacyjne, następnie przesuwana jest po płaszczyźnie komory zamkowej do momentu, aż znajdzie się na przedniej części korpusu kolby, tak aby kciuk był wyprostowany wzdłuż osi kolby. Pozostałe palce złączone, obejmują korpus kolby. Lufę karabinka kieruje się w górę pod kątem 20 stopni od pionu. Jednocześnie z uniesieniem karabinka odstawia lewą nogę w tył w skos, tak aby palce stopy lewej znajdowały się na wysokości pięty stopy prawej (fot. 41). Stopy rozstawione na szerokość barków. Ciężar ciała opiera się na prawej nodze. Następnie policjant energicznym ruchem wstawia karabinek na prawe ramię w dołek strzelecki, z jednoczesnym dołączeniem nogi lewej do prawej, jak w postawie zasadniczej. Broń odchylona 20 stopni od pionu, palec wskazujący prawej ręki spoczywa na kadłubie komory spustowej (fot. 42-44). Na komendę: „PAL!”, policjant ściąga język spustowy poprzez ruch skrętny nadgarstka w lewo, z jednoczesnym ściągnięciem łokcia w kierunku tułowia, tak aby nie puszczać rękojeści. Po oddaniu pierwszego i drugiego strzału prawą ręką opuszcza karabinek, lewa ręka wyprostowana oczekuje na karabinek, chwyta go za łożo reprezentacyjne. Kolejne salwy wykonuje się w taki sam sposób jak pierwszą. Po oddaniu trzeciej salwy policjant energicznie wyciąga ramiona przed siebie do wyprostowania w stawach łokciowych, tak aby karabinek znalazł się w położeniu pionowym (fot. 45-46). Prawa ręka równoległa do podłoża. Lewą ręką puszcza korpus kolby i chwyta karabinek za łożo reprezentacyjne, tak aby kciuk był wyprostowany wzdłuż łoża. Pozostałe palce zwarte, dolna krawędź dłoni (palec mały) spoczywa na kadłubie komory spustowej. Broń jest opuszczona do momentu, aż lewa ręka znajdzie się w położeniu – równoległa do podłoża (fot. 47-48). Prawą ręką puszcza rękojeść i chwyta karabinek za tuleję zespołu lufy. Broń jest opuszczona do momentu, aż prawa ręka znajdzie się w położeniu – równoległa do podłoża (fot. 49-50). Policjant opuszcza karabinek w położenie „Do nogi” i pozostaje w postawie zasadniczej (fot. 51-52). Pada

komenda: „Po salwie honorowej, kompania – SPOCZNIJ!”, wówczas policjant wykonuje takie same chwytty, jak przy komendzie „SPOCZNIJ!”.



fot. 35

fot. 36

fot. 37

fot. 38

fot. 39

fot. 40

fot. 41



fot. 42



fot. 43



fot. 44



fot. 45



fot. 46



fot. 47



fot. 48



fot. 49



fot. 50



fot. 51



fot. 52

4. CHWYTY KARABINKIEM AKMS

- 1) Na komendę: „BACZNOŚĆ!”, policjant prawą ręką trzyma karabinek za tylną część komory zamkowej, lewa ręka pozostaje opuszczona nieruchomo wzdłuż ciała. Ciężar ciała spoczywa równomiernie na obu stopach, pięty są złączone, stopy – rozwarne na szerokość środkowej części podeszwy buta. Głowa jest podniesiona, wzrok skierowany na wprost (fot. 1).



fot. 1

- 2) Na zapowiedź komendy: „Kolby”, policjant kciukiem prawej ręki naciska na zatrzask kolby, a lewą ręką odciąga kolbę, tak aby tworzyła kąt około 135 stopni w stosunku do broni. Po częściowym rozłożeniu kolby, lewa ręka chwytą za łożo i rurę gazową, a prawa za dolną część kolby (fot. 2). Następnie podaje hasło: „ROZŁÓŻ!”. Policjant energicznie prawą ręką rozkłada kolbę do końca. Lewa ręka wraca do postawy zasadniczej, a prawa wzdłuż rękojeści (fot. 3). Po rozłożeniu kolby na komendę: „Na pas – BRONŃ!”, policjant lewą ręką chwytą karabinek za łożo, podnosząc

go w górę. Łokieć prawej ręki wysuwa spod pasa, chwytając z dołu pas przy komorze zamkowej (fot. 4). Następnie kieruje karabinek komorą zamkową w górę, przerzuca przez głowę i trzyma z magazynkiem zwróconym w lewo i rękojeścią umieszczoną w okolicach brody (fot. 5). Po wykonaniu powyższych czynności, policjant prawą ręką przerzuca karabinek przez prawe ramię (fot. 6), w położenie „NA PAS”, lewą rękę opuszcza wzdłuż ciała (fot. 7).



fot. 2



fot. 3



fot. 4



fot. 5



fot. 6



fot. 7

3) Na komendę: „SPOCZNIJ!”, policjant unosi lewą stopę na wysokość górnej krawędzi butów, równoległe do podłoża (fot. 9), po czym wysuwa energicznie w lewo na połowę długości stopy i stawia na podłożu (fot. 10). Wyprostowaną lewą stopę energicznie dostawia do prawej (fot. 11).



fot. 8



fot. 9



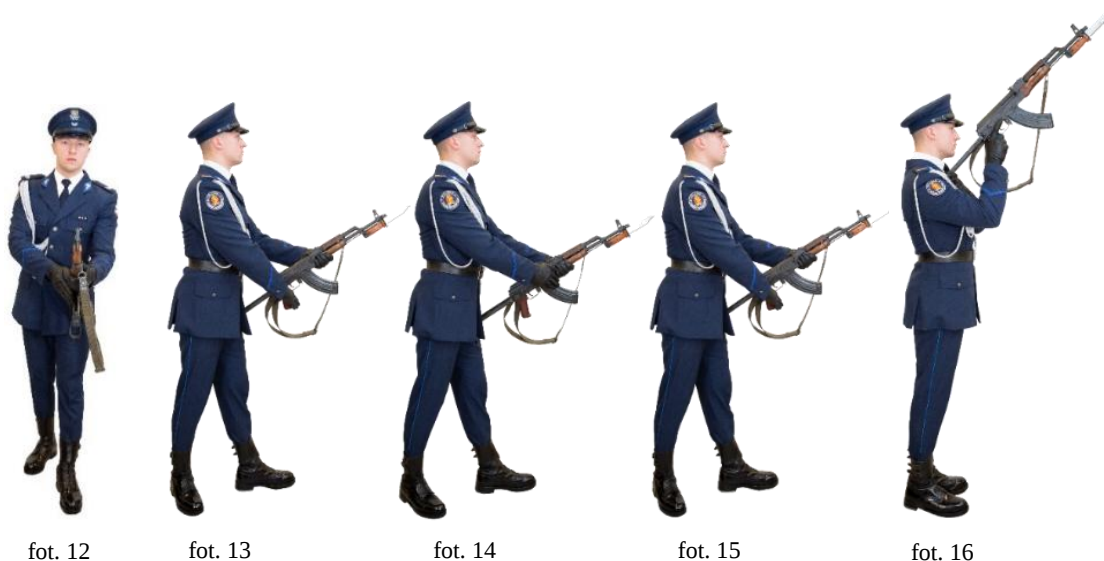
fot. 10



fot. 11

4) Na zapowiedź komendy: „Do salwy honorowej”, policjant robi wykrok do przodu lewą nogą, chwytając broń lewą ręką za przednią część nakładki, kolbę opierając o lewe udo przy biodrze (fot. 12), na dalszą część zapowiadanej komendy: „TRZEMA”, odbezpiecza broń oraz przestawia przełącznik na prowadzenie ognia pojedynczego (fot. 13). Następnie na komendę: „ŁADUJ”, przeładowuje broń (fot. 14-15).

- 5) Na zapowiedź komendy: „Salwą”, policjant opiera karabinek na prawym ramieniu z równoczesnym dostawieniem lewej nogi do prawej. Palec wskazujący prawej ręki wyprostowany wzdłuż kabłąka karabinka jest przygotowany do pociągnięcia za spust, lewa ręka podtrzymuje dolną część kolby (fot. 16). Na komendę: „PAL!”, policjant oddaje strzał.



- 6) Omawiane czynności powtarzane są trzykrotnie. Po oddaniu trzeciego strzału policjant wraca do postawy z wykretem, a następnie wykonuje komendę: „Zabezpiecz – BRONÍ!”. Na komendę: „Na pas – BRONÍ!”, cofa lewą nogę do postawy zasadniczej, jednocześnie zarzucając karabinek na prawe ramię (fot. 17).



- 7) Po zapowiedzi komendy: „Kolby”, policjant prawą ręką chwyta za zatrask kolby i zwalnia go, a następnie lewą ręką układa kolbę w pozycji pod kątem około 45 stopni (wzdłuż magazynka). Po ułożeniu kolby, lewą ręką chwyta broń na wysokości łoża i rury gazowej. Po hasle „ZŁÓŻ!” – prawa ręka energicznie składa kolbę i wraca na rękojeść, a lewa ręka wraca do postawy

zasadniczej. Następnie dowódca wydaje komendy: „Drugi szereg krok na wprost – MARSZ!
Na prawo – PATRZ!”.

5. CHWYTY SZABLA

- 1) Chwyty szablą wykonuje się w postawie zasadniczej. Pochwę z szablą policjant przypina do pasa głównego przy lewym boku, przy czym brzusiec szabli jest skierowany do przodu. Ostroga pochwy powinna znajdować się na wysokości kostki nogi (fot. 1).
- 2) Wydobywanie szabli przez dowódcę pododdziału jest znakiem zapowiadającym wydawanie komend dla podległych mu funkcjonariuszy.



fot. 1



fot. 2



fot. 3

- 3) W postawie zasadniczej z szablą u nogi, policjant obejmuje całą dłońią prawej ręki rękojeść szabli kciukiem od strony uda. Szabla jest opuszczona w dół w położeniu prostopadłym do linii frontu, brzusiec skierowany w prawo. Prawa ręka jest naturalnie opuszczona. Jelec szabli znajduje się przy szwie spodni, a koniec głowni jest oddalony od podłoża około 20 cm. Lewa ręka przytrzymuje pochwę kciukiem od przodu, pozostałymi palcami zwartymi od tyłu, oprócz wskazującego, który jest wyprostowany i ułożony wzdłuż pochwy. W ten sam sposób policjant w postawie zasadniczej trzyma pochwę z szablą (fot. 2). W postawie swobodnej policjant trzyma wydobytą szablę w sposób pokazany na fotografii (fot. 3).
- 4) W postawie z szablą na ramieniu, policjant trzyma szablę prawą ręką, przy czym palce: wskazujący i środkowy wyprostowane obejmują rękojeść od przodu, kciuk – od tyłu z lewej strony, a pozostałe są złączone i wyprostowane. Ręka trzymająca szablę jest wyprostowana, a kciuk przy szwie spodni.

Grzbiet głowni jest oparty o szew wszycia rękawa (fot. 4 i 5). Położenie lewej ręki jest takie, jak w postawie zasadniczej z szablą u nogi. W postawie z szablą na ramieniu w marszu, policjant na komendę: „BACZNOŚĆ!” utrzymuje prawą rękę nieruchomo z kciukiem przy szwie spodni. Grzbiet głowni oparty jest o szew wszycia rękawa. Na komendę: „SPOCZNIJ!” prawa ręka porusza się w takt marszu. Trzymanie pochwy w czasie marszu, zarówno z szablą na ramieniu, jak i z szablą w pochwie, jest identyczne z jej trzymaniem w postawie zasadniczej. W czasie dłuższego marszu z szablą na ramieniu, można ją opierać kapturkiem i kabłąkiem jelca na zgiętej dłoni (z kciukiem wewnątrz kabłąka).

- 5) Chwyt szablą „Na ramię” z postawy u nogi, policjant wykonuje najkrótszą drogą poprzez uniesienie wyprostowanej ręki wraz z szablą, aż znajdzie się ona w pozycji równoległej do podłoża, następnie energicznym ruchem nadgarstka zarzuca szablę na wyprostowaną rękę – grzbiet jej głowni znajduje się na szwie wszycia rękawa, po czym opuszcza ją do prawego boku. Chwyt „Do nogi” z postawy „Na ramię” wykonuje się ruchem nadgarstka przenosząc szablę najkrótszą drogą w dół w położenie prostopadłe do linii frontu, brzusiec skierowany w prawo, a koniec głowni jest oddalony od podłoża około 20 cm.



fot. 4



fot. 5

- 6) Oddawanie honorów szablą w miejscu, policjant wykonuje z postawy „Na ramię” lub „Do nogi”. Szybkim ruchem przenosi szablę przed środek twarzy tak wysoko, by jelec znalazł się na poziomie brody, przy czym głownię szabli trzyma pionowo, brzuscem skierowanym na wprost, następnie szybkim ruchem dłoni skręca szablę 90 stopni w lewo – brzusiec jest skierowany w lewo, szabla jest oddalona od twarzy na około 10 cm. W tym ułożeniu utrzymuje

szablę przed twarzą przez około sekundę, po czym szybkim ruchem opuszcza szablę najkrótszą drogą do postawy zasadniczej z szablą u nogi.

- 7) Powracając do postawy „Na ramię” po oddaniu honorów, policjant najkrótszą drogą podnosi szablę przed środek twarzy, tak jak podczas oddawania honorów, utrzymuje szablę przed twarzą przez około sekundę, po czym szybkim ruchem dłoni skręca szablę 90 stopni w prawo – brzusec jest skierowany na wprost, w dalszej kolejności energicznym ruchem prostuje prawą rękę, układając ją równoległe do podłoża – jednocześnie poprzez ten ruch ręki wyklada się na niej szabla – grzbiet jej główki znajduje się na szwie wszycia rękawa, po czym opuszcza rękę z szablą do prawego boku.
- 8) Oddawanie honorów szablą w marszu odbywa się tak jak oddawanie honorów w miejscu, ale jest wykonywane w takt marszu. W defiladzie rozpoczyna się po wydaniu komend dla pododdziału: „BACZNOŚĆ!”, „Na prawo – PATRZ!”. Po wykonaniu dwóch kroków, stawiając lewą nogę szybkim ruchem przenosi się szablę z ramienia przed środek twarzy tak wysoko, by jelec znalazł się na poziomie brody, przy czym główkę szabli trzyma pionowo, brzuścem skierowanym na wprost, następnie szybkim ruchem dłoni skręca szablę 90 stopni w lewo – brzusec jest skierowany w lewo, szabla jest oddalona od twarzy na około 10 cm. Jednocześnie następuje zwrócenie głowy w prawo. W tym ułożeniu utrzymuje szablę przed twarzą przez około sekundę, po czym szybkim ruchem opuszcza szablę najkrótszą drogą do postawy zasadniczej z szablą u nogi. Na około 10 kroków przed przełożonym lub gościem honorowym rozpoczyna się oddawanie honorów. Stawiając lewą nogę, policjant najkrótszą drogą podnosi szablę przed środek twarzy tak wysoko, by jelec znalazł się na poziomie brody, przy czym główkę szabli trzyma pionowo, brzuścem skierowanym na wprost, następnie szybkim ruchem dłoni skręca szablę 90 stopni w lewo – brzusec jest skierowany w lewo, szabla jest oddalona od twarzy na około 10 cm. W tym ułożeniu utrzymuje szablę przed twarzą przez trzy kroki, po czym szybkim ruchem opuszcza szablę najkrótszą drogą do postawy zasadniczej z szablą u nogi. Opuszczając szablę do postawy zasadniczej, utrzymuje głowę zwróconą w prawo. Do postawy „Na ramię” powraca po wydaniu dla pododdziału komend: „BACZNOŚĆ!”, a następnie „SPOCZNIJ!” (następuje zwrócenie głowy na wprost) po minięciu przełożonego lub gościa honorowego.
- 9) Oddawanie honorów szablą w marszu wykonują tylko policjanci występujący przed frontem szyku i wydający komendy. Stojący z szablami w szyku oddają honory jednocześnie z pododdziałem przez prezentowanie i zwrot głowy. Policjanci maszerujący w szyku oddają honory tylko przez zwrot głowy.
- 10) Chwyt „Prezentuj” szablą w miejscu policjant wykonuje z postawy „Na ramię” szybkim ruchem szablą z ramienia przed środek twarzy tak wysoko, by jelec znalazł się na poziomie brody, przy czym główkę szabli trzyma pionowo, brzuścem skierowanym na wprost, następnie szybkim

ruchem dłoni skręca szablę 90 stopni w lewo – brzusek jest skierowany w lewo, szabla jest oddalona od twarzy na około 10 cm (fot. 6 i 7).



fot. 6



fot. 7

6. CHWYTY SZABLĄ W SZYKU KONNYM

- 1) Chwyty szablą wykonuje jedynie dowódca pododdziału konnego Policji. Chwyty wykonywane są w postawie zasadniczej. Szablę wydobywa się na komendę: „Szable – W DŁOŃ!” (fot. 1-3).



fot. 1



fot. 2



fot. 3

- 2) Policjant energicznym ruchem wydobywa szablę z pochwy, wznosi ją na wysokość wyprostowanego ramienia (fot. 2), a następnie opuszcza rękę z szablą w dół (fot. 3). Prawa ręka zgięta w stawie łokciowym trzyma szablę w ten sposób, aby nasada dłoni i dwa ostatnie palce opierały się na górnej części prawego uda, na szerokość dwóch dłoni poniżej stawu biodrowego. Głownia szabli – grzbietem oparta o ramię na szwie rękawa, ostrzem skierowana do przodu. Powyższy chwyt obowiązuje podczas wjazdu na miejsce uroczystości, w oczekiwaniu na uroczystość, na komendę dowódcy uroczystości: „BACZNOŚĆ! Na ramię – BRONŃ! Do nogi – BRONŃ!”.

- 3) Komenda: „Prezentuj – BRONÍ!” (fot. 4). Policjant przenosi szablę szybkim ruchem z ramienia najkrótszą drogą przed pierś, obejmując jednocześnie rękojeść szabli całą dłonią. Prawa pięść oddalona od piersi na szerokość dłoni, ustawiona tak, aby jelec szabli był na wysokości wszycia kołnierza kurtki munduru, prawy łokieć swobodnie opuszczony, prawa ręka lekko przylega do boku tułowia. Głownia szabli ustawiona pionowo przed środkiem twarzy, ostrzem w lewo, a piórem do góry.



fot. 4

- 4) Komenda: „Na prawo (lewo) – PATRZ!” (fot. 5-6). Szabla trzymana prawą ręką – opuszczona pionowo w dół. Ostrze szabli skierowane na zewnątrz. Głowa jeźdźcy zwrócona w prawo albo w lewo. Przeniesienie szabli z postawy „Prezentuj” szybkim ruchem najkrótszą drogą przez pierś.



fot. 5



fot. 6

- 5) Komenda: „Pododdziały – BACZNOŚĆ!” (fot. 7). Szabla trzymana prawą ręką – opuszczona pionowo w dół. Ostrze szabli skierowane na zewnątrz. Głowa jeźdźca zwrócona na wprost.



fot. 7

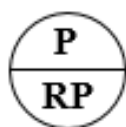
- 6) Komenda: „Pododdziały – SPOCZNIJ!” (fot. 8-9). Przeniesienie szabli do postawy „Prezentuj” (fot. 8) i powrót do pozycji „BACZNOŚĆ!” (fot. 9).



fot. 8



fot. 9

1. SCHEMATY

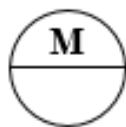
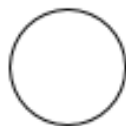
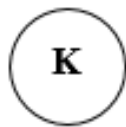
Prezydent

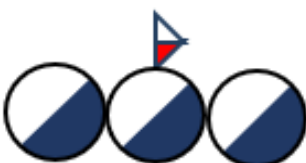
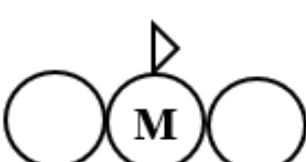
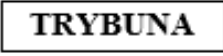
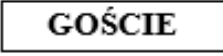


Policjant

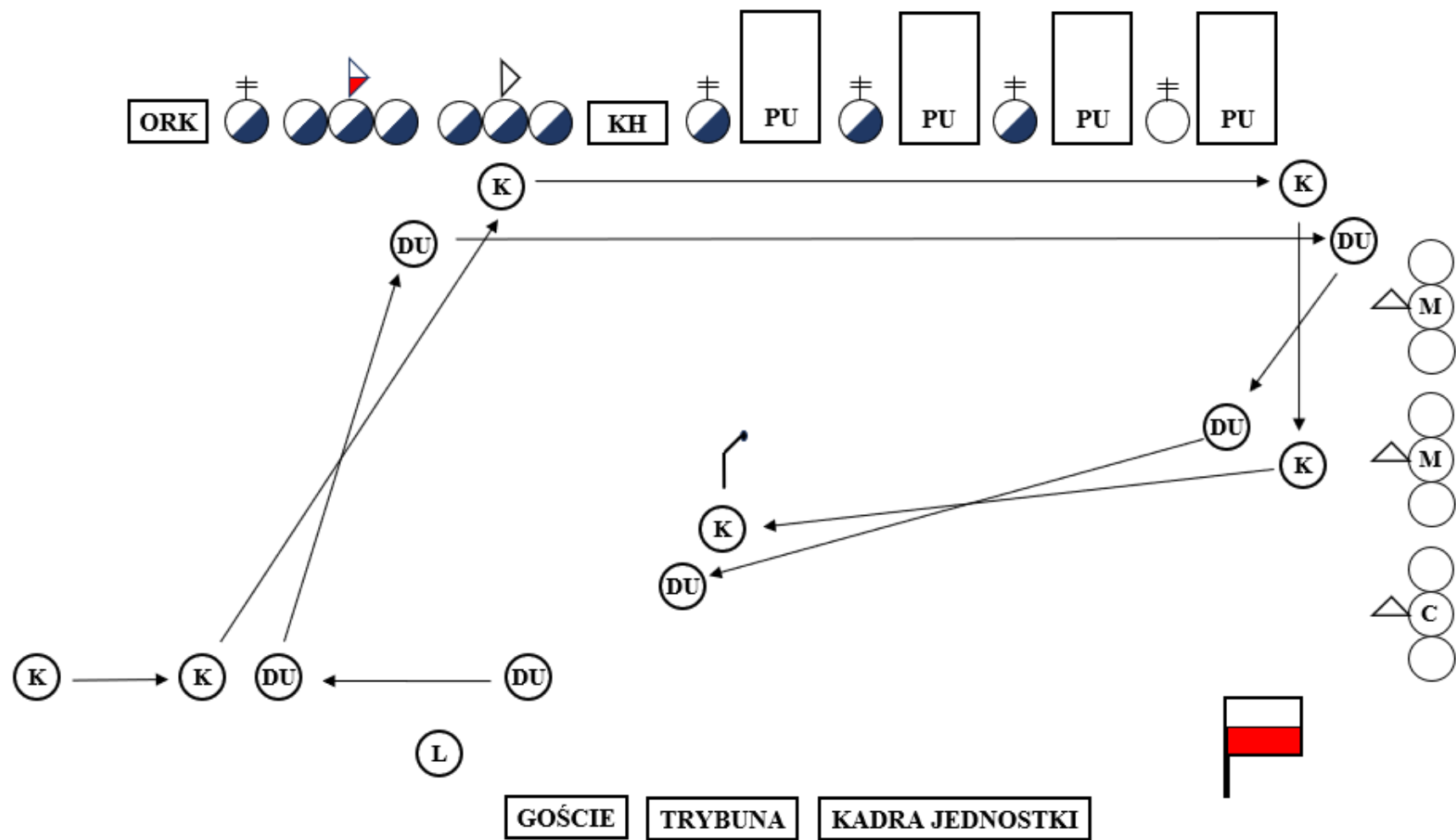


Prezes Rady Ministrów

Policjant
z wieńcemMinister
Spraw Wewnętrznych
i AdministracjiPolicjant
z odznaczeniamiMinister
(uzupełnić resort)Policjant
werblistaVIP
(uzupełnić funkcję)Policjant
trębaczKomendant
Główny PolicjiPolicjant
z pochodniąKierownik jednostki
organizacyjnej PolicjiPolicjant
w szpalerzeDowódca
uroczystościPosterunek
honorowy

	Dowódca pododdziału policyjnego		Trumna
	Dowódca innego pododdziału		Urna
	Sztandarowy		Symbol, tablica
	Poczet sztandarowy		Symbol religijny
	Poczet flagowy		Mikrofon
	Poczet sztandarowy mundurowy		Księga pamiątkowa
	Poczet sztandarowy cywilny		Kompania reprezentacyjna
	Flaga na maszt		Kompania honorowa
	Duchowny		Pododdział uczestniczący
	Lektor		Pododdział konny
			Orkiestra
			Oznaczenie miejsca, osób
			

Przykładowe ustawienie pododdziałów podczas uroczystego apelu

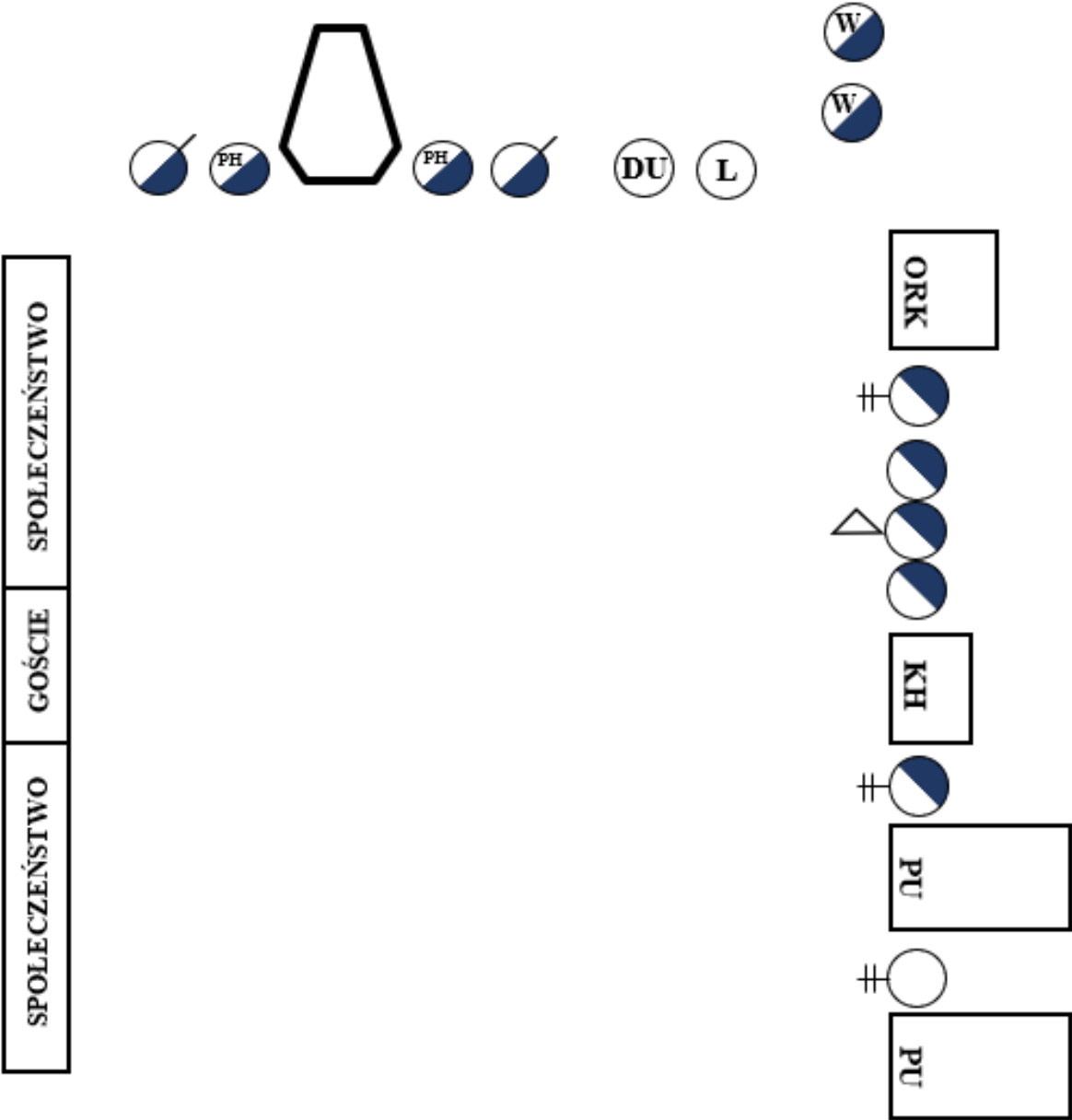


P — PRZEDSTAWICIEL SPOŁECZNEGO KOMITETU
FUNDACJI SZTANDARU

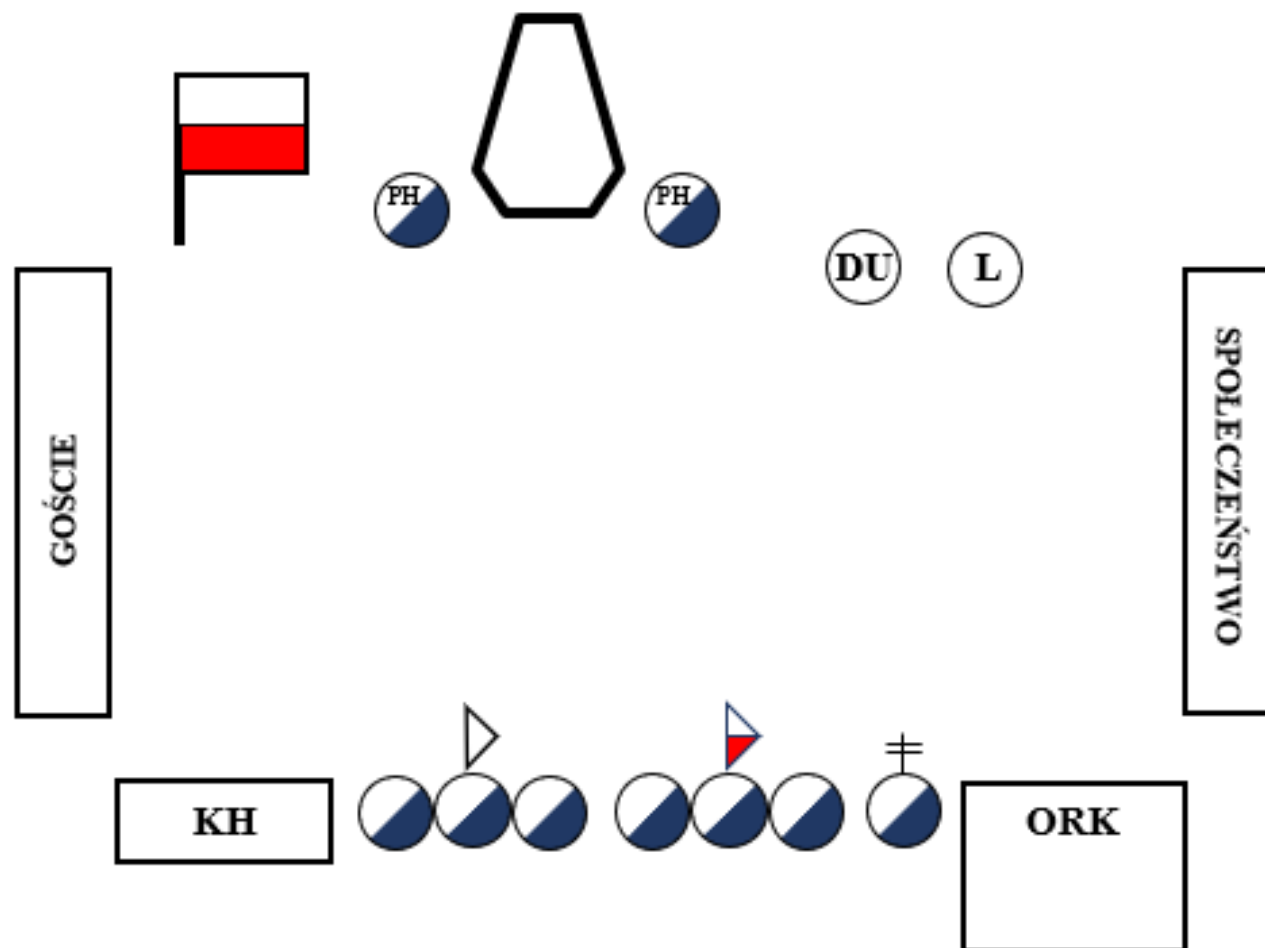
Ustawienie konduktu pogrzebowego
z udziałem policyjnej asysty honorowej



Przykładowe ustawienie pododdziałów
podczas uroczystego apelu pamięci

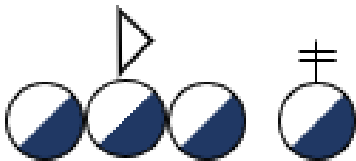


Przykładowe ustawienie pododdziałów
podczas odsłonięcia symbolu



Przykładowe ustawienie pododdziałów
podczas składania wieńców przed symbolem

SPOŁECZEŃSTWO	GOŚCIE
---------------	--------



2. UŁOŻENIE NA TRUMNIE FLAGI PAŃSTWOWEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ



3. UŁOŻENIE NA URNIE BIAŁO-CZERWONEJ SZARFY



4. SKŁADANIE FLAGI

Dwie osoby rozpościerają flagę poziomo i odwracają tak, że odwrotna strona flagi jest na wierzchu (rys. 1). Pierwsze dwa złożenia wykonują obie osoby.



rys. 1

Najpierw składa się dolną – czerwoną 1/3 flagi (rys. 2).



rys. 2

Następnie składa się górną – białą 1/3 flagi (rys. 3).



rys. 3

Tak złożona flaga ma cały wierzch biały (rys. 4).

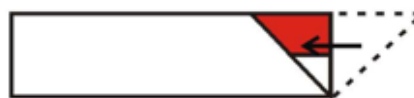


rys. 4

Osoba stojąca po lewej stronie trzyma czołowy skraj flagi, a osoba po prawej składa flagę siedem razy, tak, jak pokazują strzałki na kolejnych rysunkach (rys. 5-11).



rys. 5



rys. 6



rys. 7



rys. 8



rys. 9



rys. 10



rys. 11

Osoba z lewej składa pozostałą część flagi (rys.11), i wkłada pozostały trójkąt w kieszeń, jaka powstała poprzez składanie (rys.12)



rys. 12



rys. 13

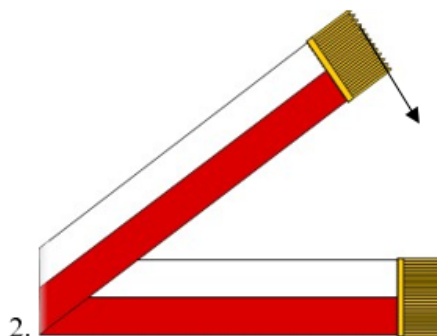
Przekazując flagę innej osobie, podaje się ją tak, by najdłuższy bok był skierowany ku tej osobie (zgodnie ze wskazówkami strzałki – rys.13)

5. SKŁADANIE SZARFY

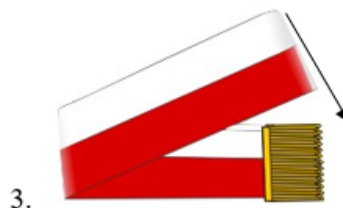
Dwie osoby rozpościerają szarfę poziomo trzymając za jej końce (rys. 1).



Jedna osoba przytrzymując środek szarfy składa ją na pół (rys. 2).



Po złożeniu szarfę na pół, osoba przytrzymując środek drugi raz składa szarfę na pół (rys. 3).



Przekazując szarfę innej osobie, podaje się ją tak, aby kolor czerwony skierowany był ku tej osobie.

6. PRECEDENCJA SKŁADANIA WIĘNCÓW¹⁰⁾

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Marszałek Sejmu;
- 3) Marszałek Senatu;
- 4) Prezes Rady Ministrów;
- 5) Wicemarszałkowie Sejmu;
- 6) Wicemarszałkowie Senatu;
- 7) Wiceprezesi Rady Ministrów;
- 8) Ministrowie, członkowie Rady Ministrów;
- 9) Prezes Trybunału Konstytucyjnego;
- 10) Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego;
- 11) Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- 12) Prezes Najwyższej Izby Kontroli;
- 13) Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 14) Prezes Instytutu Pamięci Narodowej;
- 15) Prezesi (kierownicy) urzędów centralnych;
- 16) Przewodniczący Komisji Sejmowej;
- 17) Przewodniczący Komisji Senackiej;
- 18) Posłowie na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej;
- 19) Senatorowie Rzeczypospolitej Polskiej;
- 20) Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 21) Szef Kancelarii Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej;
- 22) Szef Kancelarii Senatu Rzeczypospolitej Polskiej;
- 23) Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;
- 24) Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 25) Ambasadorowie Rzeczypospolitej Polskiej;
- 26) Komendant Główny Policji;
- 27) Wojewodowie i marszałkowie województw;
- 28) Komendanci wojewódzcy (Stołeczny) Policji;
- 29) Prezydenci miast, starostowie, burmistrzowie oraz wójtowie.

¹⁰⁾ Harazim A., Precedencja podczas uroczystości publicznych, NIST, Łódź 2017.

**7. WYKAZ UTWORÓW, SYGNAŁÓW I SCHEMATÓW RYTMICZNYCH
WYKORZYSTYWANYCH W UROCZYSTOŚCIACH Z ZASTOSOWANIEM
CEREMONIAŁU POLICYJNEGO**

- 1) „Hymn Państwowy Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 2) „Marsz Powitalny”;
- 3) „Warszawianka”¹¹⁾;
- 4) „Marsz Żałobny Fryderyka Chopina”;
- 5) „Hasło Wojska Polskiego”;
- 6) „Baczność”;
- 7) „Słuchajcie Wszyscy”;
- 8) „Cisza”;
- 9) „Śpij Kolego”;
- 10) „Służba Wartownicza”;
- 11) „Spocznij”;
- 12) „Do Promocji”;
- 13) „Tremolo werblowe” (podczas przypięcia flagi do masztu);
- 14) „Tremolo” (schemat rytmiczny podczas składania wieńców, apelu pamięci).

¹¹⁾ Warszawianka 1831 r. do słów K. Sienkiewicza i muzyki K. Kurpińskiego.

8. KALENDARIUM ŚWIAT PAŃSTWOWYCH

- 1) **14 lutego** – Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Armii Krajowej;
- 2) **19 lutego** – Dzień Nauki Polskiej;
- 3) **1 marca** – Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”;
- 4) **24 marca** – Narodowy Dzień Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją Niemiecką;
- 5) **14 kwietnia** – Święto Chrztu Polski;
- 6) **1 maja** – Święto Państwowe;
- 7) **3 maja** – Święto Narodowe Trzeciego Maja;
- 8) **8 maja** – Narodowy Dzień Zwycięstwa;
- 9) **20 czerwca** – Narodowy Dzień Powstań Śląskich;
- 10) **12 lipca** – Dzień Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej;
- 11) **1 sierpnia** – Narodowy Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego;
- 12) **31 sierpnia** – Dzień Solidarności i Wolności;
- 13) **19 października** – Narodowy Dzień Pamięci Duchownych Niezłomnych;
- 14) **11 listopada** – Narodowe Święto Niepodległości;
- 15) **27 grudnia** – Narodowy Dzień Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego.

INDEKS POJEĆ I OKREŚLEŃ

- 1) **AKT EREKCYJNY** – dokument potwierdzający w uroczysty sposób rozpoczęcie budowy obiektu. Wymienia się na nim inicjatorów, fundatorów, budowniczych danego przedsięwzięcia. Jest uroczystie podpisywany i wmurowywany w fundament rozpoczętej budowy.
- 2) **BANDOLIER SZTANDAROWY** – szeroki pas wykonany ze skóry, pokryty suknem czerwonym z podwójnym srebrnym galonem, noszony przez ramię, przez sztandarowego.
- 3) **KIR** – wstążka, wstęga lub szarfa w kolorze czarnym, wiązana jest (nie zawieszana) poprzez zawiązanie kokardy wyłącznie u góry na drzewcu sztandaru, tuż nad szarfą o barwach Rzeczypospolitej Polskiej. Kiru nie wiąże się na fladze podnoszonej na maszt.
- 4) **KOMPANIA HONOROWA** – pododdział honorowy w składzie minimum siedemnastu policjantów, wyznaczony przez kierownika jednostki organizacyjnej Policji do asystowania sztandarowi, fladze państwowej Rzeczypospolitej Polskiej podczas uroczystości. Za zgodą kierownika jednostki organizacyjnej Policji dopuszcza się inną liczebność pododdziału.
- 5) **KOMPANIA REPREZENTACYJNA POLICJI** – pododdział honorowy w składzie minimum dwudziestu pięciu policjantów, wyznaczony do asystowania sztandarowi, fladze państwowej Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentujący podczas uroczystości formację Policji (w tym przypadku występuje ze sztandarem Komendy Głównej Policji).
- 6) **LEKTOR** (narrator) – osoba przekazująca informacje o przebiegu uroczystości.
- 7) **POCZET FLAGOWY** – trzyosobowy skład policjantów, którego zadaniem jest podniesienie flagi państwowej na maszt podczas uroczystości. W skład pocztu wchodzi: dowódca pocztu, flagowy i asystujący.
- 8) **POCZET SZTANDAROWY** – asysta sztandaru jednostki organizacyjnej Policji podczas uroczystości. W skład pocztu sztandarowego wchodzi trzech policjantów: dowódca pocztu (na ogół oficer), sztandarowy niosący sztandar i asystujący.

- 9) **PODUSZKA ŻAŁOBNA** – poduszka o wymiarach 35 x 35 cm, obszyta ciemnoczerwonym sukniem, na której podczas uroczystości żałobnych jest eksponowany order (odznaczenie, medal, odznaka). Dopuszcza się użycie poduszek obszytych sukniem w barwie granatowej.
- 10) **PRECEDENCJA** – porządek, pierwszeństwo (witania, przemawia, zajmowania miejsc), kolejność ustalona zgodnie z zasadami protokołu dyplomatycznego.
- 11) **SZPALER REPREZENTACYJNY POLICJI** – szyk, w którym policjanci stoją w szeregu naprzeciwko siebie w odległościach nakazanych komendą dowódcy.
- 12) **ŚRODOWISKO POLICYJNE** – funkcjonariusze i pracownicy Policji, przedstawiciele związków zawodowych policjantów i pracowników Policji, funkcjonariusze Policji w stanie spoczynku, emerytowani funkcjonariusze Policji i pracownicy Policji, przedstawiciele stowarzyszeń, organizacji i fundacji współpracujących z Policją, kapelani Policji, rodziny policjantów oraz pracowników Policji.

„WZÓR”

.....
(imię i nazwisko wnioskodawcy)

.....
(miejscowość i data)

.....
(adres zamieszkania)

.....
(telefon kontaktowy)

.....
(adresat – kierownik jednostki organizacyjnej Policji)

**WNIOSEK
o przydzielenie policyjnej asysty honorowej do uroczystości
państwowej/policyjnej/patriotycznej/patriotyczno-religijnej***

Uprzejmie proszę o przydzielenie policyjnej asysty honorowej do udziału w uroczystości:

.....
(nazwa uroczystości, miejsce, data, godzina)

.....
(uwagi i informacje dodatkowe dotyczące uroczystości)

Organizatorem uroczystości jest:

.....
(organizator, adres do korespondencji, numer telefonu, adres e-mail)

.....
(imię i nazwisko osoby upoważnionej do kontaktu, numer telefonu, adres e-mail)

Uzasadnienie:

.....
.....
.....

.....
(podpis wnioskodawcy)

* niepotrzebne skreślić

„ZATWIERDZAM”

.....
(miejscowość, data)

.....
(pieczęć i podpis kierownika
jednostki organizacyjnej Policji)

„WZÓR SCENARIUSZA UROCZYSTEGO APELU”

.....
(tytuł uroczystości)

UROCZYSTY APEL

Miejsce:

Data i godzina:

Organizator:

RAMOWY PRZEBIEG UROCZYSTOŚCI:

1. Wystawienie posterunku honorowego.
2. Wprowadzenie i ustawienie pododdziałów. Przybycie uczestników uroczystości.
3. Zajęcie miejsc przez zaproszonych gości.
4. Rozpoczęcie uroczystości. Złożenie meldunku. Przegląd pododdziałów.
5. Podniesienie flagi państwowej na maszt, odegranie hymnu Rzeczypospolitej Polskiej.
6. Zmiana posterunku honorowego.
7. Wystąpienie kierownika jednostki organizacyjnej Policji.
8. Odczytanie postanowień Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, rozkazów personalnych.
9. Wręczenie orderów, odznaczeń, medali, odznak, aktów mianowania.
10. Przemówienia okolicznościowe.
11. Złożenie wieńców i wiązanek.
12. Przegrupowanie do defilady.
13. Defilada pododdziałów biorących udział w uroczystości.
14. Złożenie meldunku o zakończeniu uroczystości.

SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG UROCZYSTOŚCI

Lp.	Czas	Treść przedsięwzięcia	Czynności wykonywane podczas uroczystego apelu	Osoba odpowiedzialna	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1.	- 15 min	Wystawienie posterunku honorowego.	Wyznaczony oficer dokonuje wystawienia posterunku honorowego złożonego z policjantów kompanii reprezentacyjnej/honorowej Policji.	Oficer z kompanii reprezentacyjnej/honorowej Policji.	
2.	- 13 min	Wprowadzenie i zajęcie wyznaczonych miejsc na placu przez pododdziały biorące udział w uroczystości. Przybycie uczestników uroczystości.	Dowódcy pododdziałów wprowadzają pododdziały w miejsce uroczystości, po czym dowodzenie przejmuje dowódca uroczystości, wydając komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! (Równaj – w PRAWO! Pododdziały – BACZNOŚĆ!) Pododdziały – SPOCZNIJ!”. Uczestnicy uroczystości, w tym policjanci i pracownicy Policji zajmują wskazane miejsca.	Dowódca uroczystości. Dowódcy pododdziałów. Policjant odpowiedzialny za towarzyszące poczty sztandarowe. Osoby wyznaczone. Lektor.	Na plac mogą zostać wprowadzone także poczty sztandarowe towarzyszące, które zajmują wyznaczone miejsca.
3.	- 5 min	Przybycie zaproszonych gości.	Przed rozpoczęciem uroczystości zaproszeni goście zajmują wskazane miejsca honorowe.	Osoby wyznaczone.	Zgodnie z przyjętymi zasadami precedencji.
4.	00	Rozpoczęcie uroczystości. Złożenie meldunku. Przegląd pododdziałów.	Z chwilą przybycia przełożonego lub honorowego gościa trębacz gra sygnał „Baczność”. Dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! Na ramię – BRON! Prezentuj – BRON! Na prawo – PATRZ!”. Orkiestra zaczyna grać „Marsza Powitalnego”. Składający meldunek/dowódca uroczystości wychodzi w kierunku przybyłego przełożonego lub honorowego gościa (przyjmującego meldunek), tak aby tę czynność zakończyć w chwili, gdy przyjmujący meldunek znajdzie się na wysokości skrzydła szyku. Składający meldunek/dowódca uroczystości zatrzymuje się trzy kroki przed przełożonym lub honorowym gościem i oddaje honor. Orkiestra przerywa „Marsza Powitalnego”. Dowódca uroczystości składa meldunek:	Dowódca uroczystości. Kapelmistrz. Lektor.	Orkiestra przerywa granie „Marsza Powitalnego” na czas meldunku, przywitania się z pododdziałami, a kończy po dojściu przełożonego/honorowego gościa do trybuny.

			„Panie/Pani stopień (stanowisko, w przypadku przełożonego zatrudnionego na stanowisku pracowniczym), dowódca uroczystości (stopień, nazwisko) melduje gotowość do rozpoczęcia uroczystego apelu z okazji (nazwa uroczystości)”. Przełożony lub honorowy gość po przyjęciu meldunku wita się z dowódcą uroczystości (gdy dowódca uroczystości występuje z szablą nie podaje się ręki). Dowódca uroczystości przepuszcza przyjmującego meldunek i idzie pół kroku za nim, po jego prawej stronie. Orkiestra wykonuje „Marsza Powitalnego”. Przyjmujący meldunek wraz z dowódcą uroczystości idą w kierunku sztandaru, zatrzymują się trzy kroki przed sztandarem i oddają honory (honorowy gość wykonuje skłon głowy). Następnie wykonują zwrot w prawo i dokonują przeglądu pododdziałów. Po dojściu do końca szyku zatrzymują się, wykonują w tył zwrot i najkrótszą drogą wychodzą na środek szyku. Po zatrzymaniu stają frontem do pododdziałów, dowódca uroczystości salutuje, orkiestra przerywa grę „Marsza Powitalnego”. Przełożony lub honorowy gość podchodzi do mikrofonu i wita się z policjantami słowami: „Czołem policjanci!”. Policjanci odpowiadają: „Czołem Panie/Pani stopień (stanowisko, w przypadku przełożonego zatrudnionego na stanowisku pracowniczym)!”. Po przywitaniu się dowódca uroczystości odprowadza przełożonego lub honorowego gościa do trybuny, orkiestra w tym czasie ponownie odgrywa „Marsza Powitalnego”. Następnie dowódca uroczystości oddaje honor, przechodzi na wyznaczone miejsce i wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! Na ramię – BROŃ! Do nogi – BROŃ! Pododdziały – SPOCZNIJ!”.		W chwili rozpoczęcia uroczystości pracę zaczyna lektor, który swoim komentarzem może poprzedzić każdą czynność.
--	--	--	--	--	--

5.	+ 3 min	Podniesienie flagi państwowej na maszt, odegranie hymnu Rzeczypospolitej Polskiej.	Po zajęciu przez przełożonego lub honorowego gościa miejsca na trybunie i przywitaniu się z innymi gośćmi dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! Na ramię – BRONŃ! Prezentuj – BRONŃ! Na prawo – PATRZ! Poczet flagowy – BACZNOŚĆ! Do podniesienia flagi państwowej – MARSZ!”. Poczet flagowy występuje z szyku i maszeruje w kierunku masztu. W trakcie przejścia pocztu orkiestra odgrywa marsza. Po dojściu do masztu poczet zatrzymuje się przy nim. Podczas zapinania flagi odgrywane jest „Tremolo”, po zapięciu flagi trębacz gra sygnał „Słuchajcie Wszyscy”. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Z okazji (nazwa uroczystości) flagę państwową – PODNIEŚĆ!”. Flagowy podnosi flagę na maszt, w tym czasie odgrywany i odśpiewany jest hymn Rzeczypospolitej Polskiej. Dowódca pocztu flagowego i asystujący oddają honory. Po odegraniu i odśpiewaniu hymnu Rzeczypospolitej Polskiej dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! Na ramię - BRONŃ! Do nogi – BRONŃ! Pododdziały – SPOCZNIJ!”. Poczet flagowy pozostaje na miejscu do zakończenia uroczystości, wykonując komendy dowódcy uroczystości.	Lektor. Dowódca uroczystości. Kapelmistrz.	W zależności od warunków i okoliczności poczet flagowy może być ustawiony już przed rozpoczęciem uroczystości przy maszcie. Podczas podnoszenia flagi na maszt orkiestra odgrywa, a pododdziały odśpiewują hymn Rzeczypospolitej Polskiej (4 zwrotki).
6.	+ 7 min	Zmiana posterunku honorowego.	Po zapowiedzi lektora o zmianie posterunku honorowego, dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! Na ramię – BRONŃ! Prezentuj – BRONŃ! Na prawo – PATRZ! Dowódca kompanii reprezentacyjnej/honorowej Policji – dokonać zmiany wartowników na posterunku honorowym przed (nazwa symbolu lub miejsca upamiętniającego bohaterską walkę i męczeństwo narodu.). Zmiana występ!”. Na te komendy dowódca kompanii i wyznaczeni policjanci do posterunku honorowego, występują z szyku pododdziału i maszerują pod wskazany symbol lub miejsce pamięci. Po ustawieniu posterunku honorowego trębacz odgrywa	Lektor. Dowódca uroczystości. Dowódca kompanii reprezentacyjnej/honorowej Policji. Kapelmistrz.	

			„Służbę Wartowniczą”. Po odegraniu tego sygnału, dowódca kompanii maszeruje do szyku wraz z policjantami zmienionymi na posterunku. Po ich wejściu do szyku, dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! Na ramię – BROŃ! Do nogi – BROŃ! Pododdziały – SPOCZNIJ!”.		
7.	+ 9 min	Wystąpienie kierownika jednostki organizacyjnej Policji.	Kierownik jednostki organizacyjnej Policji wita zaproszonych gości i uczestników uroczystości.	Lektor.	
8.	+ 14 min	Odczytanie postanowień Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz rozkazów personalnych.	Lektor zapowiada odczytanie postanowień Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadaniu orderów, odznaczeń. Dowódca uroczystości przed odczytaniem nagłówka postanowień wydaje komendę: „Pododdziały – BACZNOŚĆ!”. Po odczytaniu treści dokumentów i wymienieniu osoby, która je podpisała, dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – SPOCZNIJ”. Lektor zapowiada odczytanie decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o nadaniu medali, odznak. Dowódca uroczystości przed odczytaniem nagłówka decyzji wydaje komendę: „Pododdziały – BACZNOŚĆ!”. Po odczytaniu treści dokumentów i wymienieniu osoby, która je podpisała, dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – SPOCZNIJ”. Lektor zapowiada odczytanie rozkazów personalnych o mianowaniu na wyższe stopnie policyjne. Dowódca uroczystości przed odczytaniem nagłówka rozkazów personalnych wydaje komendę: „Pododdziały – BACZNOŚĆ!”. Po odczytaniu treści dokumentów i wymienieniu osoby, która je podpisała, dowódca uroczystości wydaje komendę: „Pododdziały – SPOCZNIJ”.	Lektor. Dowódca uroczystości.	
9.	+ 18 min		Lektor zaprasza przełożonego lub honorowego gościa oraz wyznaczone osoby do wręczenia orderów, odznaczeń, medali, odznak i aktów mianowania.	Lektor.	

		Wręczenie orderów, odznaczeń, medali, odznak, aktów mianowania.	Po wręczeniu danemu szeregowi w pododdziale orderów, odznaczeń, medali, odznak lub aktów mianowania, dowódca uroczystości wydaje komendę: „Odznaczeni/Mianowani, w prawo – ZWROT!”. Na tę komendę policjanci/pracownicy Policji wykonują zwrot i przechodzą na tył pododdziału. Następnie dowódca uroczystości wydaje dla pododdziału komendę: „Pododdział – MARSZ!”. Po wręczeniu orderów, odznaczeń, medali, odznak i aktów mianowania, lektor dziękuje wręczającym i zaprasza na uprzednio zajmowane miejsca honorowe.	Dowódca uroczystości.	
10.	+ 38 min	Przemówienia okolicznościowe.	Prowadzący narrację zapowiada zgodnie z przyjętymi zasadami precedencji przemówienia, tj.: przełożonego lub honorowego gościa oraz innych zaproszonych gości.	Lektor. Kapelmistrz.	Wystąpienie przełożonego lub honorowego gościa poprzedza sygnał: „Słuchajcie wszyscy”.
11.	+ 52 min	Złożenie wieńców i wiązanek.	Po zapowiedzi przez lektora ceremonii złożenia wieńców i wiązanek, występują policjanci z asysty honorowej z wieńcami i wiązkami. Następnie lektor zaprasza delegacje o zajęcie miejsc za swoimi kwiatami. Po ustawieniu się delegacji, trębacz gra sygnał „Baczność”. Dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! Na ramię – BRÓŃ! Prezentuj – BRÓŃ! Na prawo – PATRZ!”. Werblista gra „Tremolo” i kończy po złożeniu ostatniego wieńca/wiązanki. Policjant składający kwiaty po ich złożeniu salutuje, a następnie wykonuje w lewo/prawo zwrot i przechodzi do wyznaczonego miejsca. W czasie składania wieńców i wiązanek lektor może przedstawić każdą delegację i poprosić o dokonanie wpisu do książki pamiątkowej. Po złożeniu wszystkich kwiatów, zostaje odegrana melodia „Spój Kolego” albo „Cisza”. Dowódca uroczystości wydaje komendy:	Lektor. Kapelmistrz. Dowódca uroczystości.	Kolejność ustawienia delegacji określa organizator uroczystości.

			„Pododdziały – BACZNOŚĆ! Na ramię – BRÓŃ! Do nogi – BRÓŃ! Pododdziały – SPOCZNIJ!”.		
12.	+ 56 min	Przegrupowanie pododdziałów do defilady.	Dowódca uroczystości wydaje komendy: „Pododdziały – BACZNOŚĆ! Do defilady w ugrupowanie marszowe kierunek w prawo – MASZEROWAĆ!”. Po tej komendzie dowódcy występują najkrótszą drogą przed swoje pododdziały. Dowódca kompanii reprezentacyjnej/honorowej Policji występuje trzy kroki, wykonuje w lewo zwrot i wydaje komendy: „Na ramię – BRÓŃ! W czwórki, w prawo – ZWROT!”, po czym wykonuje zwrot, zajmuje miejsce w odległości trzech kroków przed pocztą sztandarowym i wydaje komendę: „Kompania za mną – MARSZ!”. Dowódcy pozostałych pododdziałów na swoje komendy ruszają kolejno w miejsce przegrupowania. Dowódca uroczystości pozostaje na miejscu/przechodzi do miejsca przegrupowania. W czasie przejścia pododdziałów orkiestra pozostaje na miejscu i odgrywa wybrany utwór marszowy.	Lektor. Dowódca uroczystości. Kapelmistrz.	
13.	+ 60 min	Defilada.	Defilada rozpoczyna się na komendy dowódcy uroczystości: „Kompania – BACZNOŚĆ! Na ramię – BRÓŃ! Za mną – MARSZ!”. Na komendę: „MARSZ”, orkiestra rozpoczyna grę „Warszawianki”. Jeżeli dowódca uroczystości prowadzi pododdziały, to po minięciu trybuny schodzi z linii marszu pododdziałów i zatrzymuje się po prawej stronie trybuny. Pododdziały oddają honory na komendę: „BACZNOŚĆ!” (krok defiladowy) Na prawo – PATRZ!” (jednoczesny zwrot głowy w prawo), z wyjątkiem prawoskrzydłowej pierwszej czwórki podane w odległości 15-20 kroków przed trybuną. Sztandarowy na komendę: „Baczność”, przenosi sztandar z położenia „Na ramię” do postawy „Prezentuj”, na komendę: „Na prawo – PATRZ”, salutuje sztandarem (przez pochylenie), z jednoczesnym zwrotem głowy w prawą stronę. Dowódca pocztu sztandarowego i asystujący na	Lektor. Dowódca uroczystości. Kapelmistrz.	Za ostatnim pododdziałem mogą defilować pocztę sztandarowe towarzyszące.

			komendę: „Na prawo – PATRZ!”, zatrzymują szable w położeniu „Na ramię”, z jednoczesnym zwrotem głowy w prawo. Natomiast dowódca pocztu i asystujący w poczcie bez szabli na komendę: „Na prawo – PATRZ”, wykonują zwrot głowy w prawo, z jednoczesnym salutowaniem prawą ręką. Po minięciu przez kompanię/pododdział trybuny, dowódca kompanii/pododdziału wydaje komendę: „ BACZNOŚĆ! ”, wówczas następuje zwrot głowy na wprost, dowódca pocztu i asystujący wracają do wymachu szablą, salutujący przestają salutować, a sztandarowy stawia sztandar w pozycji pionowej. Następnie dowódca kompanii/pododdziału wydaje komendę: „ SPOCZNIJ! ”, sztandarowy przenosi sztandar na ramię. Defiladę zamyka orkiestra.		
14.	+ 64 min	Złożenie meldunku o zakończeniu uroczystości.	Po zakończeniu defilady, dowódca uroczystości przechodzi w kierunku stojącego na trybunie przełożonego lub honorowego gościa (przyjmującego meldunek), zatrzymuje się, oddaje honor i składa meldunek: „Panie/Pani stopień (stanowisko, w przypadku przełożonego zatrudnionego na stanowisku pracowniczym), dowódca uroczystości (stopień, nazwisko) melduje zakończenie uroczystego apelu”.	Lektor. Dowódca uroczystości.	

Opracował:
(stopień, imię i nazwisko, numer telefonu, adres e-mail)

UWAGI:

Dowódca uroczystości:

Lektor:

Policjanci biorący udział w uroczystym apelu występują w ubiorze

Pracownicy Policji biorący udział w uroczystym apelu występują w ubiorze zgodnie z *dress code* powszechnie przyjętym dla centralnej administracji publicznej (garnitur/garsonka).

Próba generalna do uroczystości odbędzie się

„ZATWIERDZAM

.....
(miejscowość, data)

.....
(pieczętka i podpis kierownika
jednostki organizacyjnej Policji)

„WZÓR SCENARIUSZA UROCZYSTEJ ZBIÓRKI”

.....
(tytuł uroczystości)

UROCZYSTA ZBIÓRKA

Miejsce:
Data i godzina:
Organizator:

RAMOWY PRZEBIEG UROCZYSTOŚCI:

1. Przybycie uczestników uroczystości.
2. Przybycie zaproszonych gości.
3. Rozpoczęcie uroczystości. Złożenie meldunku.
4. Wprowadzenie sztandaru.
5. Wystąpienie kierownika jednostki organizacyjnej Policji.
6. Odczytanie postanowień Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, rozkazów personalnych.
7. Wręczenie orderów, odznaczeń, medali, odznak, aktów mianowania.
8. Przemówienia okolicznościowe.
9. Odprowadzenie sztandaru.
10. Złożenie meldunku o zakończeniu uroczystości.
11. Część nieoficjalna

SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG UROCZYSTOŚCI

Lp.	Czas	Treść przedsięwzięcia	Czynności wykonywane podczas uroczystej zbiórki	Osoba odpowiedzialna	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1.	- 15 min	Przybycie uczestników uroczystości.	Przed rozpoczęciem uroczystości jej uczestnicy, w tym policjanci i pracownicy Policji, zajmują wskazane miejsca.	Osoby wyznaczone.	
2.	- 10 min	Przybycie zaproszonych gości.	Zaproszeni goście zajmują wskazane miejsca honorowe.	Osoby wyznaczone.	Zgodnie z przyjętymi zasadami precedencji.
3.	00	Rozpoczęcie uroczystości. Złożenie meldunku.	Z chwilą przybycia przełożonego lub honorowego gościa trębacz gra sygnał „Bacność”. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie!”. Następnie dowódca uroczystości podchodzi do przybyłego przełożonego lub honorowego gościa (przyjmującego meldunek), zatrzymuje się trzy kroki przed przełożonym lub honorowym gościem, oddaje honor i składa meldunek: „Panie/Pani stopień (stanowisko, w przypadku przełożonego zatrudnionego na stanowisku pracowniczym), dowódca uroczystości (stopień, nazwisko) melduje gotowość do rozpoczęcia uroczystej zbiórki z okazji (nazwa uroczystości)”. Przełożony lub honorowy gość po przyjęciu meldunku, wita się z dowódcą uroczystości (gdy dowódca uroczystości występuje z szablą nie podaje się ręki). Po przywitaniu się, dowódca uroczystości przepuszcza przyjmującego meldunek i odprowadza do wyznaczonego miejsca honorowego.	Dowódca uroczystości Trębacz. Lektor.	Przed złożeniem meldunku sygnalista gra sygnał „Bacność”. W chwili rozpoczęcia uroczystości pracę zaczyna lektor, który swoim komentarzem może poprzedzić każdą czynność.
4.	+ 1 min	Wprowadzenie sztandaru.	Po zajęciu przez przełożonego lub honorowego gościa miejsca i przywitaniu się z innymi gośćmi, dowódca uroczystości wydaje komendę do wprowadzenia sztandaru: „Sztandar (pełna nazwa jednostki organizacyjnej Policji) – WPROWADZIĆ!”. Poczet sztandarowy maszeruje na wyznaczone miejsce i zatrzymuje się. Dowódca pocztu sztandarowego wydaje	Dowódca uroczystości. Trębacz.	

			komendę: „ Prezentuj – BRON! ” (sztandarowy salutuje sztandarem). Trębacz odgrywa „Hasło Wojska Polskiego”. Po odegraniu tego sygnału, dowódca pocztu sztandarowego wydaje komendy: „ Na ramię – BRON, Do nogi – BRON ”. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „ Panie, Panowie oficerowie! ”.		
5.	+ 3 min	Wystąpienie kierownika jednostki organizacyjnej Policji.	Kierownik jednostki organizacyjnej Policji wita zaproszonych gości i uczestników uroczystości.	Lektor.	
6.	+ 7 min	Odczytanie postanowień Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz rozkazów personalnych.	Lektor zapowiada odczytanie postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadaniu orderów, odznaczeń. Dowódca uroczystości przed odczytaniem nagłówka postanowień wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie!”. Po odczytaniu treści dokumentów i wymienieniu osoby, która je podpisała dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie!”. Lektor zapowiada odczytanie decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o nadaniu medali, odznak. Dowódca uroczystości przed odczytaniem nagłówka decyzji wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie!”. Po odczytaniu treści dokumentów i wymienieniu osoby, która je podpisała, dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie!”. Lektor zapowiada odczytanie rozkazów personalnych o mianowaniu na wyższe stopnie policyjne. Dowódca uroczystości przed odczytaniem nagłówka rozkazów personalnych wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie!”. Po odczytaniu treści dokumentów i wymienieniu osoby, która je podpisała, dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie!”.	Lektor. Dowódca uroczystości.	
7.	+ 10 min	Wręczenie orderów, odznaczeń, medali, odznak, aktów mianowania.	Lektor zaprasza przełożonego lub honorowego gościa oraz wyznaczone osoby do wręczenia policjantom, pracownikom Policji orderów, odznaczeń, medali, odznak	Lektor. Dowódca uroczystości.	

			i aktów mianowania. Po wręczeniu orderów, odznaczeń, medali, odznak i aktów mianowania, lektor dziękuje wręczającym i zaprasza na uprzednio zajmowane miejsca honorowe.		
8.	+ 22 min	Przemówienia okolicznościowe.	Prowadzący narrację zapowiada zgodnie z przyjętymi zasadami precedencji przemówienia, tj.: przełożonego lub honorowego gościa oraz innych zaproszonych gości.	Lektor. Trębacz.	Wystąpienie przełożonego/ honorowego gościa poprzedza sygnał: „Słuchajcie wszyscy”.
9.	+ 32 min	Odprowadzenie sztandaru.	Lektor zapowiada odprowadzenie sztandaru. Dowódca uroczystości wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie!” Następnie wydaje komendę: „Sztandar (pełna nazwa jednostki organizacyjnej Policji) – ODPROWADZIĆ!”. Wówczas dowódca pocztu sztandarowego wydaje komendę: „Na ramię – BROŃ! Prezentuj – BROŃ!” (sztandarowy salutuje sztandarem). Trębacz odgrywa „Hasło Wojska Polskiego”. Po odegraniu tego sygnału, dowódca pocztu sztandarowego wydaje komendy: „Na ramię – BROŃ! W prawo – ZWROT! Za mną – MARSZ!”.	Lektor. Dowódca uroczystości.	
10.	+ 35 min	Złożenie meldunku o zakończeniu uroczystości.	Po wyjściu pocztu sztandarowego, dowódca uroczystości podchodzi do przełożonego lub honorowego gościa (przyjmującego meldunek), zatrzymuje się, oddaje honor i składa meldunek: „Panie/Pani stopień (stanowisko, w przypadku przełożonego zatrudnionego na stanowisku pracowniczym), dowódca uroczystości (stopień, nazwisko) melduje zakończenie uroczystej zbiórki”. Po złożonym meldunku, dowódca uroczystości oddaje honor odchodzi na wyznaczone miejsce i wydaje komendę: „Panie, Panowie oficerowie!”	Lektor. Dowódca uroczystości.	Lektor informuje o zakończeniu uroczystości i przekazuje pozostałe komunikaty.
11.	+ 37 min	Część nieoficjalna.	Uczestnicy uroczystości m.in. składają życzenia i gratulacje, wykonują pamiątkowe zdjęcia.		

Opracował:
(stopień, imię i nazwisko, numer telefonu, adres e-mail)

UWAGI:

Dowódca uroczystości:

Lektor:

Policjanci biorący udział w uroczystej zbiórce występują w ubiorze

Pracownicy Policji biorący udział w uroczystej zbiórce występują zgodnie z *dress code* powszechnie przyjętym dla centralnej administracji publicznej (garnitur/garsonka).

Próba generalna do uroczystości odbędzie się

„WZÓR”

.....
(imię i nazwisko wnioskodawcy)

.....
(miejscowość i data)

.....
(adres zamieszkania)

.....
(telefon kontaktowy)

.....
(adresat – kierownik jednostki organizacyjnej Policji)

WNIOSEK
o przydzielenie policyjnej asysty honorowej do uroczystości pogrzebowej

Uprzejmie proszę o przydzielenie policyjnej asysty honorowej do udziału w uroczystości pogrzebowej:

.....
(stopień, tytuł, imię i nazwisko osoby zmarłej, data urodzenia, imię ojca)

Uroczystość pogrzebowa odbędzie się:

.....
(nazwa kościoła, domu pogrzebowego, adres, data, godzina)

.....
(nazwa cmentarza, adres, data, godzina)

.....
(uwagi i informacje dodatkowe dotyczące uroczystości pogrzebowej)

Organizatorem uroczystości jest:

.....
(nazwa organizatora, adres, e-mail, numer telefonu)

.....
(imię i nazwisko osoby upoważnionej przez organizatora do kontaktu, numer telefonu, e-mail)

Szczegółowe informacje dotyczące osoby zmarłej:

.....
(krótka charakterystyka osoby zmarłej, przebieg służby/pracy)

.....
(posiadane ordery, odznaczenia, medale, odznaki)

Osoba zmarła była (zaznaczyć właściwą pozycję):

- ☐ policjantem, który poniósł śmierć w ochronie życia i zdrowia ludzi oraz mienia albo w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- ☐ policjantem, który zginął podczas misji poza granicami państwa,
- ☐ generalnym inspektorem, nadinspektorem Policji,
- ☐ policjantem,
- ☐ weteranem-funkcjonariuszem Policji,
- ☐ weteranem poszkodowanym-funkcjonariuszem Policji,
- ☐ policjantem w stanie spoczynku,
- ☐ pracownikiem Policji,
- ☐ emerytowanym pracownikiem Policji,
- ☐ kapłanem Policji,
- ☐ szczególnie zasłużonym dla Policji,
- ☐ szczególnie zasłużonym dla Rzeczypospolitej Polskiej.

Oświadczam, że osoba zmarła została/nie została skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie.*

Osoba zmarła zostanie pochowana w trumnie/urnie.*

.....
(podpis wnioskodawcy)

* niepotrzebne skreślić

„WZÓR”

.....
(stopień, imię i nazwisko wnioskodawcy)

.....
(miejscowość i data)

.....
(adres zamieszkania)

.....
(telefon kontaktowy)

.....
(adresat – kierownik jednostki organizacyjnej Policji)

WNIOSEK
o przydzielenie policyjnej asysty honorowej
do udziału w uroczystości zawarcia związku małżeńskiego przez policjanta

Uprzejmie proszę o przydzielenie policyjnej asysty honorowej do udziału w uroczystości zawarcia przeze mnie związku małżeńskiego w formie szpaleru reprezentacyjnego:

- ☐ w ubiorze wyjściowym ze sznurem galowym,
- ☐ z jednolitym rodzajem uzbrojenia w ubiorze wyjściowym ze sznurem galowym.

Uroczystość odbędzie się:

.....
(miejscowość, adres urzędu/obiekту sakralnego, data, godzina)

.....
(uwagi i informacje dodatkowe dotyczące uroczystości)

Uzasadnienie:

Deklaruję, że podczas uroczystości będę występował/a w ubiorze wyjściowym ze sznurem galowym

.....
(podpis wnioskodawcy)